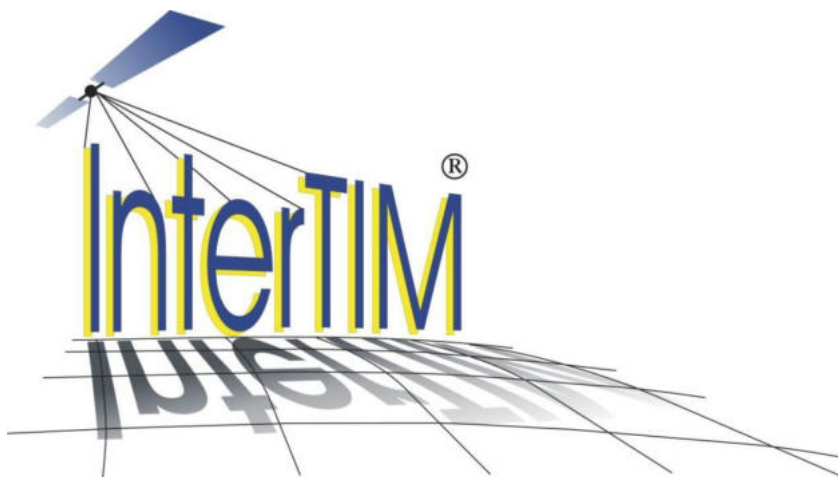

PLAN OGÓLNY GMINY
GOŁDAP
UZASADNIENIE

**SPORZĄDZONE W OPARCIU O ART. 13H USTAWY Z DNIA
27 MARCA 2003 R. O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU
PRZESTRZENNYM**

2025/2026

***ul. Noniewicza 85B/IV, 16-400 Suwałki,
tel. (+48) 603 312 222***

Opracowanie wykonane przez zespół w składzie:

Główny projektant: dr inż. Ludmiła Pietrzak

mgr Dominik Derda

mgr inż. arch. Paweł Fiann

mgr inż. Elżbieta Hawrus

mgr inż. Tadeusz Kościuk

mgr inż. Bartosz Patkowski

mgr inż. Joanna Pietrzak

Spis treści

1.	Wstęp.....	5
1.1.	Podstawowe akty prawne oraz dokumentacja lokalna i ponadlokalna służące określeniu polityki przestrzennej gminy.....	6
1.2.	Charakterystyka gminy i położenie.....	8
2.	Sposoby uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy	10
2.1.	Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego.....	10
2.2.	Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa	15
2.3.	Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny.....	16
2.4.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału	35
2.5.	Obszary gruntów zmeliorowanych	37
2.6.	Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy.....	38
2.7.	Strefy ochronne ujęć wody	40
2.8.	Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.....	40
2.9.	Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi.....	41
2.10.	Udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji	43
2.11.	Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej	45
2.12.	Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej	48
2.13.	Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	70
2.14.	Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	70
2.15.	Obszary ograniczonego użytkowania.....	75
2.16.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	76
2.17.	Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	77
2.18.	Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją.....	78

2.19.	Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne.....	79
2.20.	Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.....	83
2.21.	Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego	83
2.22.	Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu.....	84
2.23.	Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe.....	101
2.24.	Uwzględnienie opracowania ekofizjograficznego w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.	110
3.	Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym	111
3.1.	Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy, w tym opracowania umożliwiające lokalizację funkcji mieszkaniowej.....	112
3.2.	Przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3.....	115
3.3.	Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie	116
3.4.	Chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie	118
4.	Przyczyny wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej w granicach określonych w planie ogólnym.....	124
5.	Przyczyny ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym.....	125
6.	Podsumowanie	255
7.	Spis rycin.....	257
8.	Spis tabel.....	259
9.	Spis załączników	260

1. Wstęp

Niniejsze uzasadnienie stanowi część tekstową opracowania planistycznego, jakim jest plan ogólny gminy. Obowiązek sporządzenia powyższego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – art. 13h. Opracowanie to stanowi element dokumentacji formalnej planu będące objaśnieniem w zakresie ustaleń planu. Uzasadnienie należy rozpatrywać łącznie z załącznikiem graficznym, na którym przedstawiono ustalenia planu ogólnego na tle danych referencyjnych. W niniejszym przypadku opracowanie podzielono na część tekstową oraz graficzną. Natomiast w celu zachowania czytelności, poza wymaganymi załącznikami graficznymi w skali 1:25 000 - stanowiącymi część II uzasadnienia, pogładowe ryciny zamieszczono również w niniejszym tomie.

Plan ogólny stanowi akt prawa miejscowego, w związku z czym ma realny wpływ na kształtowanie przestrzeni i jej zagospodarowanie, lecz nie określa sposobu wykonywania prawa własności. Dokument ten stanowi podstawę sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym należy wskazać, że decyzje te zgodnie z intencją ustawodawcy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym. Plan ogólny zawiera w głównej mierze ustalenia dotyczące funkcji terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla, jak i ramowe ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z którymi dokumenty te muszą pozostawać zgodne.

Projekt planu ogólnego składa się z następujących elementów:

- 1) danych przestrzennych (część graficzna aktu w postaci cyfrowej z nadaną georeferencją, lokalizacją przestrzenną poszczególnych składowych aktu; atrybuty obiektów przestrzennych ujętych w tym akcie);
- 2) części tekstowej w postaci uzasadnienia;
- 3) części rysunkowej do uzasadnienia.

Dotychczasowy akt planistyczny, opracowywany na terenie całej gminy, czyli studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zastąpiono planem ogólnym, który w swoim założeniu posiadać ma zwięzłą formę i niewielką liczbę ustaleń umożliwiającą ich standaryzację, a co za tym idzie łatwe porównywanie treści tego aktu z analogicznymi, przyjętymi w innych gminach. Dzięki temu uzyskanie

kompleksowej informacji o możliwościach zagospodarowania danej nieruchomości będzie nieporównanie łatwiejsze niż w przypadku studium.

1.1. Podstawowe akty prawne oraz dokumentacja lokalna i ponadlokalna służące określeniu polityki przestrzennej gminy

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538);
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670);
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 ze zm.);
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r., poz. 69);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r., poz. 68 ze zm.);
- Uchwała Nr XC/632/2024 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Gołdap;
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r., poz. 729);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r., poz. 2758 ze zm.);
- Raport o stanie gminy Gołdap za 2025 rok, Gołdap 27 maja 2026 r.;
- Gminny program opieki nad zabytkami gminy Gołdap na lata 2021-2024;

- Strategia rozwoju gospodarczego gminy Gołdap do roku 2030, Gołdap luty 2026r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołdap, Olsztyn maj 2022 r. ze zmianami;
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Gołdap, Gołdap 2016 r.;
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Gołdap na lata 2024-2039, Gołdap 2024 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gołdap na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032, Gołdap wrzesień 2025 r.;
- Operat uzdrowiskowy Uzdrowisko Gołdap, wrzesień 2018 r.;
- Program rewitalizacji obszaru w gminie Gołdap (cittaslow), czerwiec 2016 r.;
- Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” za 2020, 2021, 2022 i 2023 rok;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gołdapskiego do roku 2030, Gołdap 2022 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2023-2028, Olsztyn 2025 r.;
- Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 uchwalony Uchwałą Nr XXIV/382/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2021 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwalony Uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.;
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego „Warmińsko-Mazurskie 2030”;
- Uchwała Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej;
- Uchwała Nr LI/772/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie określenia aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej.
- Audyt Krajobrazowy województwa Warmińsko – Mazurskiego uchwalony Uchwałą nr XI/183/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 25 marca 2025 r.

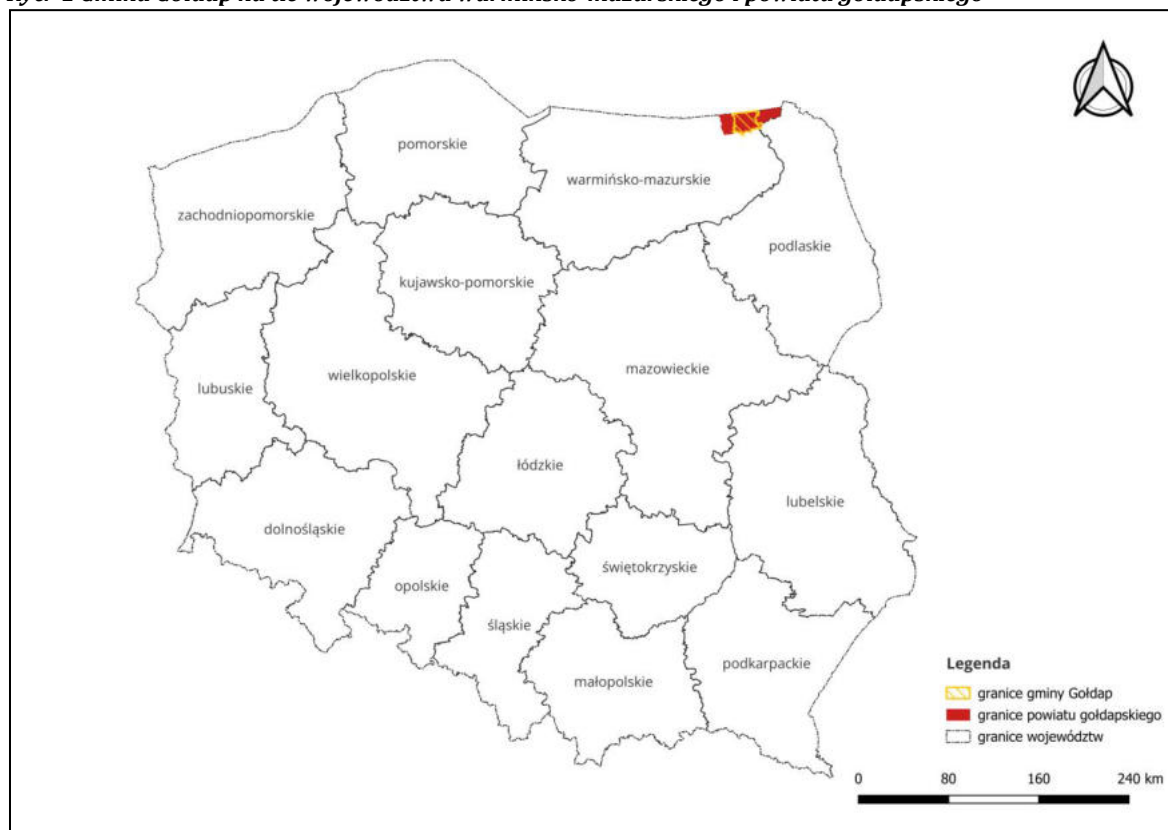
1.2. Charakterystyka gminy i położenie

Gmina Gołdap położona jest w powiecie gołdapskim, w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Od zachodu graniczy z gminą Banie Mazurskie (powiat gołdapski), od południa z gminą Kowale Oleckie (powiat olecki), od wschodu z gminą Filipów (powiat suwalski) i gminą Dubeninki (powiat gołdapski), zaś od północy z obwodem kaliningradzkim należącym do Federacji Rosyjskiej. Powierzchnia gminy wynosi 36 170 ha, zaś zawierająca się w niej powierzchnia miasta Gołdap jest równa 1720 ha.

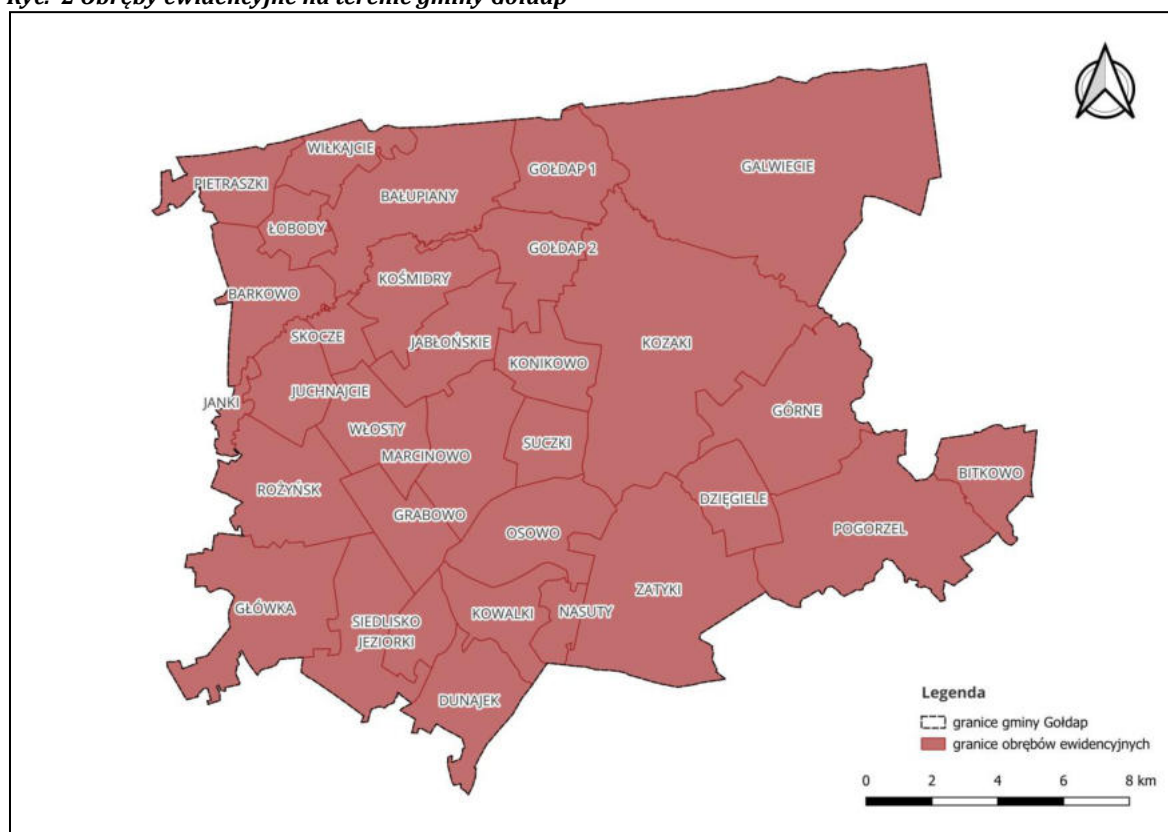
Obszar gminy tworzą 32 sołectwa: Bałupiany, Barkowo, Babki, Bitkowo, Botkuny, Dunajek, Dzięgiele, Galwiecie, Główka, Grabowo, Górne, Jabłońskie, Jany, Jezioriki Wielkie, Juchnajcie, Konikowo, Kośmidry, Kowalki, Kozaki, Łobody, Marcinowo, Nasuty, Niedrzwica, Osowo, Pietraszki, Pogorzel, Rożyńsk Wielki, Siedlisko, Skoczce, Suczki, Wiłkajcie i Zatyki.

Miasto Gołdap stanowi regionalny ośrodek o funkcji społeczno-gospodarczej i turystyczno-uzdrowiskowej, a także wielofunkcyjny ośrodek gminny. Ponadto pełni funkcję ośrodka obsługi międzynarodowego ruchu tranzytowego, z uwagi na biegnącą tędy drogę krajową nr 65, łączącą Rosję z Białorusią.

Biorąc pod uwagę położenie fizycznogeograficzne, gmina Gołdap położona jest w podprovincji Pojezierza Wschodniobałtyckiego. Pod kątem podziału na makroregiony, zachodnia część gminy należy do makroregionu Pojezierze Mazurskie, zaś wschodnia do makroregionu Pojezierze Litewskie. Obszar gminy przynależy również do następujących mezoregionów: Puszcza Romincka, Wzgórza Szeskie, Kraina Węgorapy i Pojezierze Zachodniosuwalskie. Pod względem hydrograficznym gmina Gołdap leży na terenie dorzecza Pregoly oraz Wisły. Główną rzeką, zarówno dla Gołdapi jak i okalających miasto terenów wiejskich jest Gołdapa. Rzeka ta ma około 89 km długości. Na obszarze gminy znajdują się następujące jeziora: Gołdap, Kołki, Rakówek i Ostrówek.

Ryc. 1 Gmina Gołdap na tle województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu gołdapskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Rejestru Granic

Ryc. 2 Obręby ewidencyjne na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Rejestru Granic

2. Sposoby uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy

Aby określić uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy posłużono się m.in. dokumentami strategicznymi lokalnymi i ponadlokalnymi. Ponadto określenie warunków i sposobu rozwoju gminy jest elementem zmiennym, w związku z tym w całym procesie sporządzania planu ogólnego wzięto również pod uwagę aktualne uzgodnienia z władzami gminy oraz wnioski zgłaszane przez mieszkańców. Zapewni to wgląd w bieżące potrzeby rozwojowe, a nie te określone w długofalowych dokumentach strategicznych.

2.1. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Gołdap do roku 2030

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Gołdap do roku 2030 zawiera szczegółową analizę społeczno-gospodarczą obszaru gminy, wnioski z analizy oraz występujące problemy. Następnie opisana jest wizja, cele, kierunki i wskaźniki związane z rozwojem gminy, a także uwarunkowania wynikające m.in. z położenia, ochrony środowiska, czy układu komunikacyjnego. Częścią dokumentu jest także zawarty model struktury funkcjonalno-przestrzennej, z którego wynika, że na obszarze gminy dominują tereny otwarte (pola, łąki, wody powierzchniowe), a także znaczne powierzchnie kompleksów leśnych. Obszary zurbanizowane zajmują jedynie ok. 6% pow. gminy. Strategia zachowuje także zgodność z założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu.

Celem głównym wskazanym w strategii jest zrównoważony rozwój gminy w oparciu o zasoby naturalne i potencjał gospodarczy. Cele strategiczne i operacyjne zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tab. 1 Cele strategiczne i opisowe zawarte w strategii rozwoju gminy Gołdap

Cel strategiczny I zwiększenie standardu i dostępności infrastruktury publicznej	
Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój i modernizacja infrastruktury uzdrowskiej i rekreacyjnej ogólnodostępnej	• Tworzenie nowych szlaków turystycznych • Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych na terenie Gminy • Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej, np. siłownie na wolnym powietrzu, place zabaw, obszary rekreacji dla wszystkich grup wiekowych • Rozwój infrastruktury kultury • Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej • Budowa/rozbudowa/ modernizacja urządzeń lecznictwa uzdrowskiego
Zagospodarowanie niewykorzystanych przestrzeni i obiektów publicznych na cele społeczne	• Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania • Kształtowanie systemu terenów zieleni publicznej w formie parków, skwerów • Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne • Tworzenie nowych szlaków turystycznych • Odrestaurowanych/ odremontowanych obiektów zabytkowych • Rewitalizacja/zagospodarowywanie pustych przestrzeni • Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji
Poprawa dostępności komunikacyjnej	• Transport publiczny dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami • Transport publiczny wewnątrzgminny • Budowa, przebudowa i remonty dróg gminnych oraz pozostałej infrastruktury przydrożnej • Budowa, przebudowa i remonty ścieżek rowerowych • Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego • Rozwijanie sieci i systemu monitoringu w mieście
Poprawa dostępności internetu o wysokiej jakości	• Tworzenie warunków do rozbudowy szerokopasmowej sieci internetowej • Poprawa jakości internetu • Tworzenie publicznych punktów internetu
Cel strategiczny II zabezpieczenie wysokiej jakości zasobów naturalnych	
Cel operacyjny	Kierunki działań
Wdrożenie rozwiązań gospodarki niskoemisyjnej	• Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym wdrażanie projektów związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii • Tworzenie warunków do rozbudowy instalacji OZE • Wsparcie wymiany wysokoemisyjnych na niskoemisyjne źródła ciepła • Zakup niskoemisyjnego taboru
Sprawnie działająca gospodarka wodno-ściekowa	• Budowa, rozbudowa, remonty sieci wodociągowej • Budowa, rozbudowa, remonty sieci kanalizacyjnej • Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków • Modernizacja przepompowni ścieków • Budowa nowych ujęć wody • Modernizacja i rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej • Regularne kontrole jakości przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych
Uporządkowanie gospodarki odpadami	• Wsparcie i egzekwowanie działań mających na celu likwidację nielegalnych wysypisk śmieci • Wsparcie wymiany azbestowych pokryć dachowych oraz innych elementów konstrukcyjnych zawierających azbest
Edukacja ekologiczna mieszkańców	• Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców we wszystkich grupach wiekowych
Poprawa lokalnej retencji	• Budowa urządzeń hydrotechnicznych np. zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe, kanalizacja deszczowa • Konserwacja rowów melioracyjnych
Cel strategiczny III wzrost aktywności społecznej	
Cel operacyjny	Kierunki działań

Zapewnienie wysokiej jakości edukacji	• Wspieranie różnych form opieki nad dziećmi do lat 3, rozwijanie oferty w zakresie opieki przedszkolnej • Poprawa infrastruktury edukacyjnej • Prowadzenie atrakcyjnych dodatkowych zajęć szkolnych pozalekcyjnych • Wyposażenie placówek oświaty w niezbędnych sprzęt • Wsparcie doskonalenia kwalifikacji przez kadre nauczycielską • Doradztwo zawodowe dla uczniów • Stypendia dla uzdolnionej młodzieży
Rozwój całorocznej oferty rekreacyjnej i kulturalnej skierowanej do mieszkańców	• Opracowanie oferty rekreacyjnej i kulturalnej dla wszystkich grup wiekowych oraz ze szczególnymi potrzebami • Organizacja i animowanie wydarzeń • Tworzenie nowych szlaków turystycznych • Tworzenie przyrodniczych ścieżek edukacyjnych • Organizacja i współorganizacja imprez sportowych i kulturalnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym • Doposażenie placówek kulturalnych w niezbędny sprzęt • Rozwój oferty świetlic wiejskich • Informatyzacja świetlic wiejskich • Popularyzacja czytelnictwa • Współpraca z instytucjami kultury oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu rozszerzenie oferty kulturalnej
Poprawa infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich	• Poprawa dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej • Poprawa dostępności infrastruktury kulturalnej
Kreowanie rozwiązań z zakresu włączenia społecznego	• Zapewnienie dostępności różnych form opieki i wsparcia dla osób o ograniczonej samodzielności • Stworzenie otoczenia społecznego sprzyjającego aktywności i integracji osób starszych, chorujących oraz z niepełnosprawnościami • Pomoc psychologiczna, terapeutyczna, rehabilitacyjna oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie • Poprawa wsparcia instytucyjnego i środowiskowego dla osób bezdomnych, z niepełnosprawnościami i osób starszych • Rozwój oferty spędzenia czasu wolnego skierowanej do osób ze szczególnymi potrzebami • Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami w placówkach publicznych • Transport publiczny dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami • Transport publiczny wewnątrzgminny • Tworzenie warunków do rozbudowy szerokopasmowej sieci internetowej • Poprawa jakości internetu • Tworzenie publicznych punktów internetu
Zwiększenie dostępności usług medycznych	• Zwiększenie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej • Zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej • Zwiększenie dostępu opieki pielęgniarstwa w placówkach szkolnych • Tworzenie i wdrażanie programów edukacyjnych i profilaktycznych • Tworzenie i wdrażanie programów dla osób starszych • Promocja zdrowego trybu życia
Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczność lokalnej i całej Gminy	• Wspieranie lokalnych organizacji społecznych • Przekazanie zadań publicznych do realizacji przez organizacje pozarządowe • Podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców • Promocja działalności lokalnych stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich • Promocja działalności zespołów artystycznych / sportowych • Poprawa komunikacji pomiędzy władzami Gminy a mieszkańcami • Włączanie lokalnych liderów do prac zespołów o charakterze inicjatywnym, konsultacyjnym i opiniotwórczym
Rozwój współpracy międzynarodowej i transgranicznej oraz utrzymaniem kontaktów i relacji z miastami partnerskimi	• Realizacja wspólnych projektów • Tworzenie wspólnych pakietów ofertowych dot. imprez rekreacyjnych, kulturalnych itp. • Uczestnictwo w targach, np. promujących lokalne produkty i wyroby • Organizacja wizyt studyjnych dla przedstawicieli różnych środowisk w celu wymiany doświadczeń i poznawania dobrych praktyk

Cel strategiczny IV zapewnienie dobrych warunków rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy	
Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój turystyki całorocznej w oparciu o uzdrowisko	• Poszerzanie istniejących terenów aktywności gospodarczej na terenie gminy • Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną • Przygotowanie ofert inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów • Organizacja zajęć pozalekcyjnych z zakresu przedsiębiorczości • Doradztwo zawodowe dla uczniów • Współpraca szkoła – przedsiębiorcy • Budowa/modernizacja zakładów lecznictwa uzdrowiskowego • Budowa/modernizacja urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego • Budowa rozpoznawalnej marki Uzdrowisko Gołdap • Powstanie produktu lokalnego • Współpraca z innymi samorządami w zakresie stworzenia promocji uzdrowiska i obszarów ochrony uzdrowiskowej z woj. warmińsko-mazurskiego • Promocja uzdrowiskowej i turystycznej oferty Gminy • Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i biurami turystycznymi w celu poprawy i rozszerzenia bazy turystycznej • Wspieranie rozwoju agroturystyki
Wzmocnienie systemu wsparcia inwestora i inwestycji	• Promocja gospodarcza Gminy • Wparcie doradcze MŚP - Punkt Obsługi Przedsiębiorcy • Zwiększone zachęty lokalne • Współpraca z instytucjami okołobiznesowymi • Dialog społeczny przedstawicieli władz z przedsiębiorcami • Organizacja wydarzeń i imprez promujących lokalnych przedsiębiorców
Rozwój kształcenia ustawicznego i zawodowego	• Dostosowanie oferty edukacyjnej do rynku pracy • Programy społeczne umożliwiające przekwalifikowanie zawodowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Gołdap do roku 2030

Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030

Dokumenty strategiczne i operacyjne samorządu województwa warmińsko-mazurskiego stanowią ważny, zewnętrzny układ odniesienia dla polityki rozwoju samorządu gminy. Spośród tych dokumentów najważniejszymi są: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego „Warmińsko-Mazurskie 2030” oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego. Głównym strategicznym celem rozwoju zawartym w Strategii województwa jest „spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy”. Miasto Gołdap znajduje się na terenie Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) Miasta CITTASLOW. Cele strategiczne, oczekiwane efekty interwencji i oczekiwane zmiany przestrzenne dla tego obszaru zostały przedstawione poniżej:

Tab. 2 Cele rozwoju OSI Miasta CITTASLOW

Cel strategiczny	Oczekiwane efekty interwencji	Oczekiwana zmiana przestrzenna
Kompetencje przyszłości	• Rozwinięte relacje edukacja – rynek pracy • Rozwinięte kompetencje kluczowe i programy podnoszące kwalifikacje mieszkańców • Rozwinięta e-administracja	• Rozwinięte funkcje miast – ośrodków lokalnych (edukacyjne i usługi społeczne)

	Rozwinięte nowoczesne usługi w obszarze srebrnej ekonomii	
Inteligentna produktywność	- Dobrze przygotowana oferta inwestycyjna - Rozwinięta przedsiębiorczość kreatywnie wykorzystująca dziedzictwo gospodarcze wielokulturowej społeczności regionu	Rozwinięte funkcje miast – ośrodków lokalnych (warunki dla prowadzenia biznesu)
Kreatywna aktywność	Korzystne warunki dla włączenia społecznego	Rozwinięte funkcje miast – ośrodków lokalnych (kultura, opieka medyczna)
Mocne fundamenty	- Silny kapitał społeczny wspierany licznymi projektami współpracy - Wysoki udział OZE w bilansie energetycznym miasteczek - Wysoka jakość środowiska przyrodniczego	- Dobrze rozwinięte połączenia komunikacyjne - miast i ich najbliższego otoczenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego „Warmińsko-Mazurskie 2030”

Obszar wiejski gminy Gołdap znajduje się natomiast na terenie OSI EGO, związanego ze współpracą gmin i powiatów w ramach stowarzyszenia EGO Kraina Bociana. Cele strategiczne, oczekiwane efekty interwencji i oczekiwane zmiany przestrzenne dla tego obszaru zostały przedstawione poniżej:

Tab. 3 Cele rozwoju OSI EGO

Cel strategiczny	Oczekiwane efekty interwencji	Oczekiwana zmiana przestrzenna
Kompetencje przyszłości	- Dobre relacje edukacja – biznes - Silne instytucje i organizacje świadczące wysokiej jakości usługi - Rozwinięta e-administracja	Rozwinięte powiązania funkcjonalne oparte o sprawną współpracę wewnątrz obszaru EGO oraz z otoczeniem (oświata, rynki pracy, usługi społeczne)
Inteligentna produktywność	- Konkurencyjne firmy należące do inteligentnych specjalizacji - Spójna oferta inwestycyjna i sprawne instytucje otoczenia biznesu - Rozwinięte funkcje uzdrowiskowe i około zdrowotne - Rozwinięta przedsiębiorczość	- Rozwinięta współpraca gospodarcza z Suwałkami i Augustowem (inicjatywa EGO SA), samorządami Wielkich Jezior Mazurskich i samorządami Dorzecza Biebrzy (m.in. Grajewo, Rajgród) - Rozwinięte powiązania gospodarcze wzdłuż Via Baltica i RailBaltica
Kreatywna aktywność	- Liczne programy integracji włączające osoby w różnym wieku, niezależnie od sytuacji życiowej i materialnej oraz stanu zdrowia - Dobrze rozwinięta infrastruktura aktywności społecznej	- Zaktywizowane obszary wiejskie oraz miejsko-wiejskie - Rozwinięte powiązania funkcjonalne w sferze kultury, edukacji, sportu i rekreacji oraz turystyki

Mocne fundamenty	• Liczne projekty współpracy budujące kapitał społeczny • Zrealizowane kluczowe inwestycje komunikacyjne (drogowe, kolejowe i pieszo-rowerowe) • Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze • Rozwinięte i innowacyjne powiązania i mechanizmy gospodarcze wykorzystujące OZE	• Zintegrowany komunikacyjnie obszar EGO
------------------	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego „Warmińsko-Mazurskie 2030”

2.2. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, gmina Gołdap położona jest na terenie Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego. W dokumencie opisane są potencjały, problemy i zagrożenia dotyczące rozwoju obszaru, a także wskazane są kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego z zakresu:

- 1) Kształtowania powiązań transgranicznych;
- 2) Kształtowania i rozwoju sieci osadniczej;
- 3) Ochrony środowiska;
- 4) Rozwoju sfery gospodarczej i turystycznej z uwzględnieniem aspektu współpracy transgranicznej;
- 5) Poprawy dostępności komunikacyjnej i infrastruktury transportowej;
- 6) Rozwoju infrastruktury technicznej.

Wymienione są również następujące inwestycje celu publicznego na obszarze gminy Gołdap:

- Z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej:
 - Budowa linii 110 kV Gołdap – Olecko;
 - Modernizacja linii 110 kV Wronki –Gołdap;
 - Modernizacja linii 110 kV Gołdap –Filipów;
 - Modernizacja linii 110 kV Węgorzewo –Banie Mazurskie – Wronki.
- Z zakresu infrastruktury wodociągowej, sanitarnej i deszczowej:
 - Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.
- Z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej
 - Kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i środowiskowa miast województwa objętych siecią Cittaslow.

- Z zakresu gospodarki odpadami:
 - Rozbudowa i modernizacja stacji przeładunkowej wraz z Punktem Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.
- Z zakresu infrastruktury społecznej:
 - Kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i środowiskowa miast województwa objętych siecią Cittaslow.

2.3. Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny

Na obszarze gminy Gołdap występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Puszcza Romincka PLH280005
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Borecka PLH280016
 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Borecka PLB280006
- Rezerваты przyrody
 - Rezerwat przyrody Torfowisko na Tatarskiej Górze
 - Rezerwat przyrody Mechacz Wielki
 - Rezerwat przyrody Czarnówko
- Park krajobrazowy
 - Park krajobrazowy Puszczy Rominckiej
- Obszary chronionego krajobrazu
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Grabowo
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Jarki
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
 - Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Gołdapska Struga
 - Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Tatarska Góra
- Pomniki przyrody

Obszary Natura 2000

Na obszarze gminy Gołdap znajdują się 3 obszary Natura 2000, których charakterystykę przedstawiono poniżej:

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Puszcza Romincka PLH280005

Obszar Natura 2000 Puszcza Romincka został ustanowiony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008) oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Puszcza Romincka (PLH280005) (Dz. U. z 2022 r., poz. 400). Obszar ten nie posiada planu zadań ochronnych, zgodnie z obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie nr WOPN.082.2.4.1.2019.AB z dnia 17.04.2019 r., przystąpiono do sporządzenia projektu PZO.

Obszar Natura 2000 Puszcza Romincka zajmuje powierzchnię 14 754,34 ha i znajduje się na terenie gmin Gołdap (gmina miejsko-wiejska) i Dubeninki (gmina wiejska). Pod względem położenia na obszarze gminy Gołdap, zajmuje jej północno-wschodnią część na terenie obrębów Galwiecie i Gołdap 1.

Puszcza Romincka charakteryzuje się bardzo dobrze zachowanymi zespołami leśnymi typu borealnego, borami bagiennymi, świerczynami na torfie, subborealną odmianą grądu (z dużym udziałem lipy drobnolistnej i góorskimi gatunkami w runie leśnym), licznymi mokradłami oraz występowaniem rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na terenie Obszaru objęto przedmiotem ochrony 6 typów siedlisk, mianowicie: 6430 - Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 7110 - Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 91D0 - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). Spośród roślin, przedmiotem ochrony na terenie Puszczy Rominckiej są: rzepik

szczeciniasty i sierpowiec błyszczący. Gatunki zwierząt innych niż ptaki będące przedmiotem ochrony na obszarze to: bóbr europejski, kumak nizinny, mopek, poczwarówka zwężona, ryś, traszka grzebieniasta, wilk i wydra.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Borecka PLH280016

Obszar Natura 2000 Ostoja Borecka został ustanowiony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009) oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Borecka (PLH280016) (Dz. U. z 2022 r., poz. 327). Obszar ten nie posiada planu zadań ochronnych, zgodnie z obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z 9 kwietnia 2024 r., znak: WOPN.6320.2.2024.AB wyłożono projekt PZO dla tego obszaru.

Obszar Natura 2000 Ostoja Borecka zajmuje powierzchnię 25 340,14 ha i znajduje się na terenie gmin: Wydminy (gmina wiejska), Gołdap (gmina miejsko-wiejska), Kruklanki (gmina wiejska), Pozezdrze (gmina wiejska), Kowale Oleckie (gmina wiejska), Świętajno (gmina wiejska) oraz Banie Mazurskie (gmina wiejska). Pod względem położenia na obszarze gminy Gołdap, Ostoja Borecka zajmuje jej południową część, na terenie obrębów Dunajek, Jeziorki oraz Główka.

Obszar Ostoi Boreckiej charakteryzuje się dobrze zachowanymi siedliskami grądów subkontynentalnych (kod 9170-2) z lipą drobnolistną, grabem, klonem zwyczajnym i wiązem górskim oraz rzadkimi gatunkami zwierząt (m.in. żubrów) i roślin. Do siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony na obszarze Ostoi zalicza się: 3140 - twardowodne oligotroficzne i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Characeae spp.*); 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*; 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*); 7110 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*); 7150 - obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*; 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*); 91D0 - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum*

pubescentis, *Vaccinio uliginosi*-*Pinetum*, *Pino mugo*-*Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii*-*Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne; 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe. Gatunki roślin będące przedmiotem ochrony na terenie Ostoi to: lipiennik Loesela, rzepik szczeciniasty i widłoząb zielony. Natomiast do zwierząt będących przedmiotem ochrony zalicza się: bobra europejskiego, mopka, wilka, wydrę i zubra.

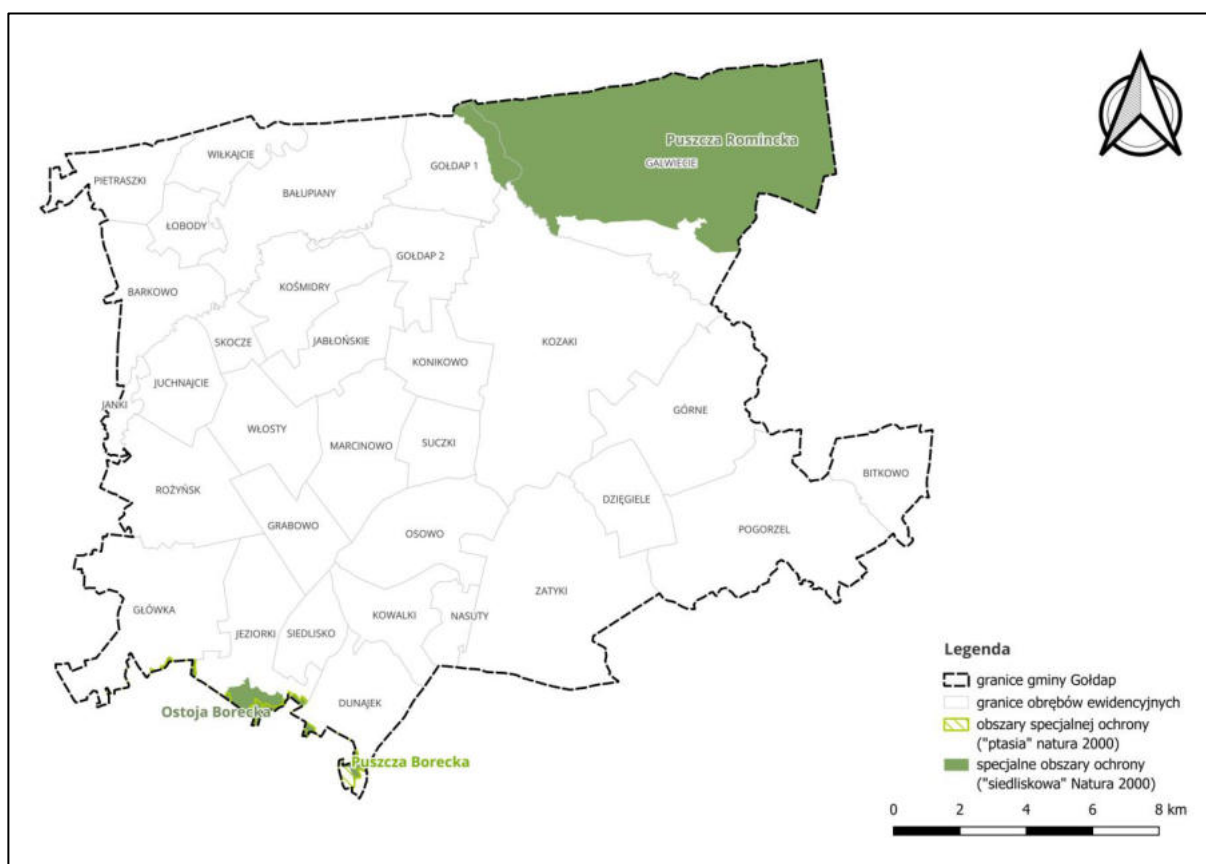
Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Borecka PLB280006

Obszar Natura 2000 Puszcza Borecka został ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275) zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 zmienionym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133). Obszar ten nie posiada planu zadań ochronnych.

Obszar Natura 2000 Puszcza Borecka zajmuje powierzchnię 18 962,76 ha i znajduje się na terenie gmin: Wydminy (gmina wiejska), Gołdap (gmina miejsko-wiejska), Kruklanki (gmina wiejska), Pozezdrze (gmina wiejska), Kowale Oleckie (gmina wiejska), Świętajno (gmina wiejska), Banie Mazurskie (gmina wiejska). Pod względem położenia na obszarze gminy Gołdap, zajmuje jej południowy fragment na terenie obrębów Dunajek, Jezioroki i Główka.

Obszar obejmuje zwarty kompleks leśny należący do Puszczy Boreckiej z lasami liściastymi i mieszanymi. W obniżeniach terenu występują bagniste typy lasu oraz otwarte mokradła. Na obszarze występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym teren zasiedla ponad 10% populacji krajowej dzięcioła białogrzbiatego oraz min. 1% populacji gatunków: bocian czarny, dzięcioł średni, dzięcioł trójpalczasty (PCK), dzięcioł zielonosiwy, muchołówka białoszyja, orlik krzykliwy (PCK), rybołów (PCK) i żuraw. Występują również w stosunkowo dużej liczebności takie gatunki jak: bielik, kania czarna, jarząbek i zimorodek.

Ryc. 3 Obszary Natura 2000 na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Rezerваты przyrody

Na obszarze gminy Gołdap występują trzy rezerваты przyrody, których charakterystyka została przedstawiona poniżej:

Rezerwat przyrody Torfowisko na Tatarskiej Górze

Rezerwat przyrody Torfowisko na Tatarskiej Górze został ustanowiony Zarządzeniem Nr 12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie uznania obszaru za rezerwat przyrody "Torfowisko na Tatarskiej Górze" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2012 r. poz. 1095) zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 9 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2020 r. poz. 2514). Rezerwat ten nie posiada planu zadań ochronnych.

Rezerwat przyrody Torfowisko na Tatarskiej Górze stanowi rezerwat torfowiskowy (torfowisk przejściowych) o fitocentrycznym typie ochrony i podtypie

zbiorowisk nieleśnych. Rezerwat zajmuje powierzchnię 1,96 ha w południowej części obrębu Kozaki. Nie wyznacza się dla niego otuliny. Głównym celem ochrony jest zachowanie kompleksu torfowisk przejściowych i wysokich oraz zbiornika dystroficznego wraz ze stanowiskiem turzycy skąpokwiatowej – *Carex pauciflora*, rosiczki długolistnej – *Drosera anglica* oraz innych gatunków roślin chronionych.

Rezerwat przyrody Mechacz Wielki

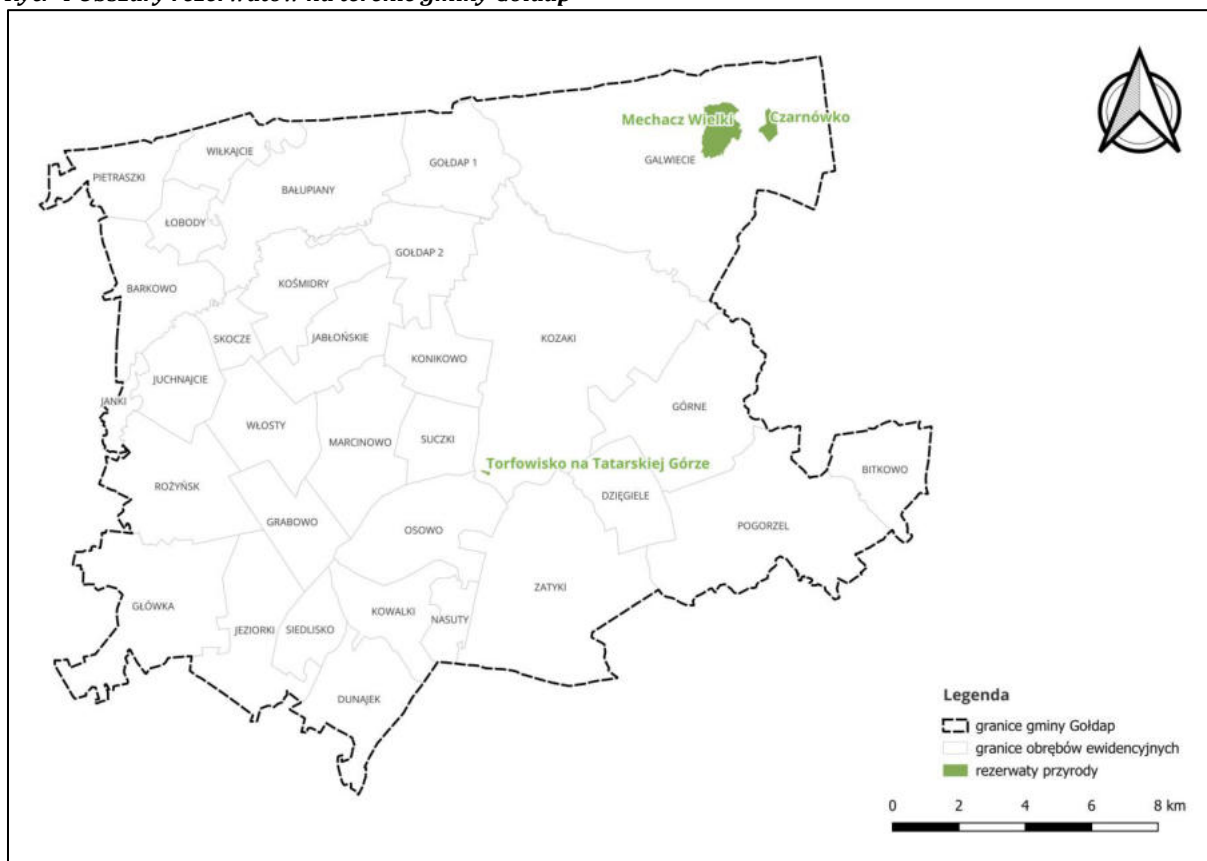
Rezerwat przyrody Mechacz Wielki został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12 lipca 1974 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1974 r. Nr 28, poz. 172) oraz Zarządzeniem Nr 67 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Mechacz Wielki" (Dz. Urz. z 2010 r. Nr 182, poz. 2311). Rezerwat ten nie posiada planu zadań ochronnych.

Rezerwat przyrody Mechacz Wielki jest rezerwatem torfowiskowym (torfowisk wysokich) zajmującym powierzchnię 146,72 ha. Położony jest w północno-wschodniej części gminy Gołdap na terenie obrębu Galwiecie. Pod względem ochrony jest ona typu fitocentrycznego zbiorowisk nieleśnych. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Celem ochrony jest zachowanie torfowiska wysokiego wraz z borem bagiennym i stanowiskami wielu rzadkich gatunków roślin. Rezerwat chroni torfowiska stanowiące jeden z najlepiej wykształconych i zachowanych kompleksów tego typu na terenie Polski. Jego obszar zajmuje głównie torfowisko wysokie, ale także częściowo torfowiska niskie i przejściowe. W centralnej części rezerwatu znajduje się mszar wysokotorfowiskowy ze starymi, karłowatymi sosnami o wysokości kilku metrów, natomiast wokół mszaru występuje bór bagieny. Obrzeża torfowiska porastają borealne świerczyny na torfie i olsy. Występują tu takie gatunki chronione jak: manna litewska, malina moroszka, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne i bażyna czarna. Spośród rzadkich gatunków fauny warto wymienić natomiast ważkę żagnicę torfowcową.

Rezerwat przyrody Czarnówko

Rezerwat przyrody Czarnówko został ustanowiony Zarządzeniem Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie uznania obszaru za rezerwat przyrody "Czarnówko" (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1280). Rezerwat ten nie posiada planu zadań ochronnych.

Rezerwat przyrody Czarnówko jest rezerwatem leśnym o typie ekosystemu leśnym i borowym i podtypie borów nizinnych. Posiada on fitocentryczny typ ochrony zbiorowisk leśnych. Rezerwat zajmuje powierzchnię 32,15 ha, przy czym nie wyznacza się dla niego otuliny. Położony jest w północno-wschodniej części gminy Gołdap na terenie obrębu Galwiecie. Obejmuje on obszar torfowisk położonych w kotlinowym obniżeniu terenu pośród kemów i moren czołowych. Występują tutaj takie siedliska leśne jak: bór bagienny, borealna świerczyna na torfie i borealna brzezina bagienna. W centrum obszaru występuje również mszar wysokotorfowiskowy z karłowatym drzewostanem sosnowym. Celem ochrony rezerwatu zawartym w zarządzeniu ustanawiającym powstanie rezerwatu jest zachowanie fragmentu borealnej świerczyny bagiennej - *Sphagno girgensohnii-Piceetum*, boru sosnowego bagiennego - *Vaccinio uliginosi-Pinetum* i torfowiska wysokiego - *Sphagnetum magellanicum* ze stanowiskami rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, takich jak: manna litewska - *Glyceria lithuanica*, turzyca skąpokwiatowa - *Carex pauciflora*, turzyca szczupła - *Carex disperma*, turzyca życicowa - *Carex loliacea*, fiołek torfowy - *Viola epipsila*, listera sercowata - *Listera cordata*, widłak wroniec - *Huperzia selago*.

Ryc. 4 Obszary rezerwatów na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Parki krajobrazowe

Park krajobrazowy Puszczy Rominckiej

Park krajobrazowy Puszczy Rominckiej został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 6/98 Wojewody Suwalskiego z dnia 14 stycznia 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej (Dz. Urz. Woj. Suwalskiego z 1998 r. Nr 2, poz. 8).

Teren parku krajobrazowego zajmuje powierzchnię 14 865,11 ha, natomiast otulina 7 695,6899 ha na obszarze gmin Gołdap (gmina miejsko-wiejska) i Dubeninki (gmina wiejska). Park wraz z otuliną zajmuje północno-wschodnią część gminy Gołdap. Ponad 70% powierzchni parku stanowi Puszcza Romincka charakteryzująca się dużym udziałem gatunków borealnych i górskich. Szczególną cechą tego obszaru jest również zróżnicowana, polodowcowa rzeźba terenu z licznymi wzniesieniami i podmokłymi zagłębieniami.

Plan ochronny parku został wprowadzony Rozporządzeniem nr 49 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 grudnia 2006 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz.

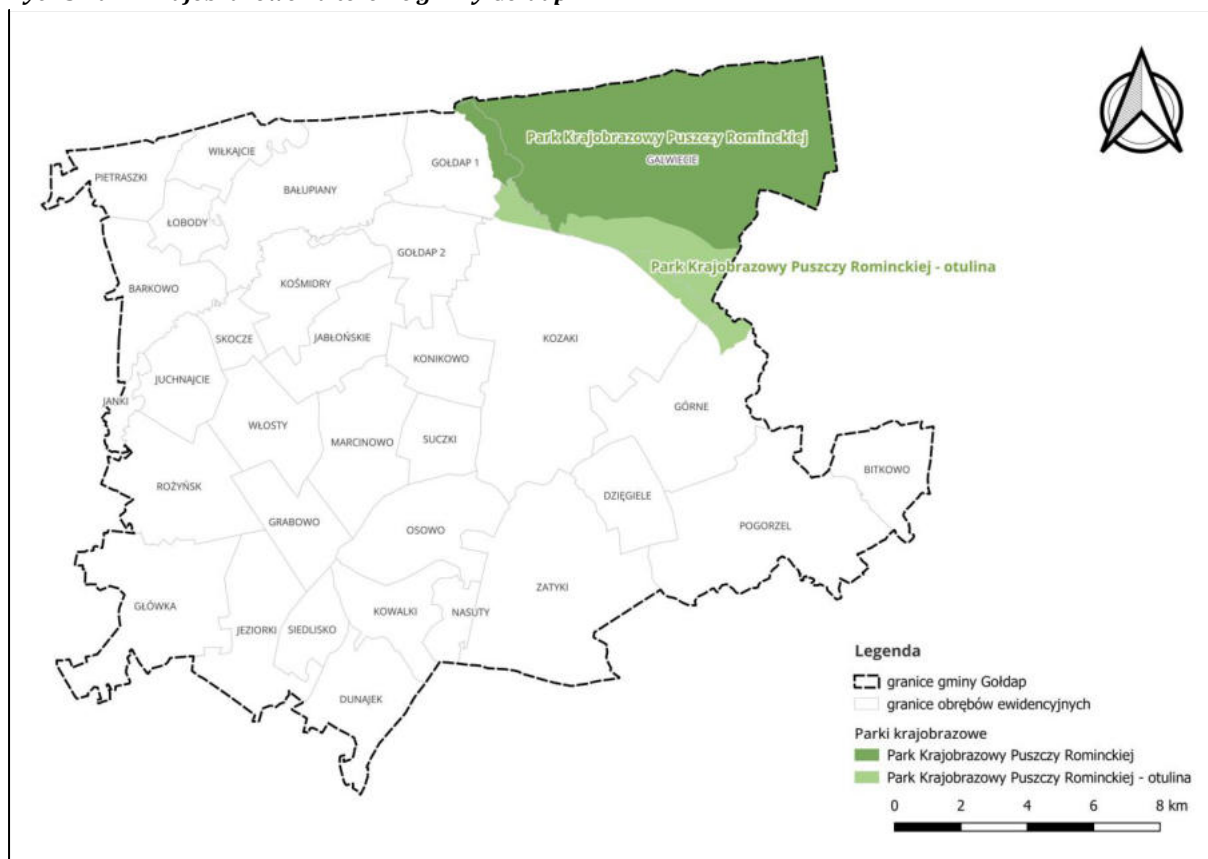
z 2006 r. Nr 192, poz. 2769]). Wskazuje on ustalenia do aktów planistycznych prawa miejscowego oraz planu zagospodarowania województwa dotyczące: kształtowania zabudowy, komunikacji, infrastruktury technicznej, przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej, rybactwa i łowiectwa. Wskazane w akcie cele ochrony przyrody Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej przedstawiono w tabeli poniżej:

Tab. 4 Cele ochrony przyrody Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej

Zakres ochrony	Cele szczegółowe
Środowisko przyrodnicze	- zachowanie kompleksu leśnego Puszczy Rominckiej - zachowanie bogactwa szaty roślinnej obejmującej liczną grupę gatunków roślin chronionych i rzadko występujących oraz zbiorowisk roślinnych - zachowanie bogactwa gatunkowego fauny, w szczególności gatunków chronionych oraz różnorodności zoocenozy - zachowanie bogactwa przyrodniczego terenów nieleśnych, w szczególności obszarów podmokłych oraz ekstensywnie użytkowanych łąk - zachowanie powierzchni ziemi i jej struktur geomorfologicznych oraz gleb - zwiększenie skuteczności ochrony obiektów i obszarów prawnie chronionych
Wartości kulturowe	- zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej - zachowanie tradycyjnego układu przestrzennego wsi - promowanie rozwoju sztuki i kultury ludowej, w szczególności rękodzielnictwa ludowego - zachowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków - zachowanie drewnianych kapliczek i krzyży
Krajobraz	- zachowanie ukształtowanej w procesie historycznym struktury krajobrazu – zabudowy, terenów otwartych i lasów - zachowanie krajobrazu przyrodniczego wykształconego przez określone typy zbiorowisk roślinnych - promowanie tradycyjnych form zabudowy i zagospodarowania - zachowanie miejsc i punktów widokowych o wysokich walorach krajobrazowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia nr 49 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 grudnia 2006 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej

Ryc. 5 Parki krajobrazowe na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Obszary chronionego krajobrazu

Na obszarze gminy Gołdap występuje 5 Obszarów Chronionego Krajobrazu, które zajmują łącznie prawie 64% powierzchni gminy. Ich charakterystykę przedstawiono poniżej:

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy

Obszar zajmuje powierzchnię 30 728,59 ha i obejmuje tereny gmin: Budry (gmina wiejska), Węgorzewo (gmina miejsko-wiejska), Gołdap (gmina miejsko-wiejska) i Banie Mazurskie (gmina wiejska). Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy zajmuje północno-zachodni fragment gminy Gołdap.

Ustalenia związane z ochroną obszaru zawarte są w Uchwale Nr XVI/262/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2025 r., poz. 2776). Dotyczą one następujących zagadnień: czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, w szczególności zachowania ciągłości

lasów, ochrony łąk, torfowisk, zadrzewień, cieków i zbiorników wodnych oraz ograniczania działań degradujących krajobraz i stosunki wodne. Uchwała wprowadza też zakazy, m.in. niszczenia siedlisk dzikich zwierząt, likwidowania zadrzewień i zbiorników wodnych, wydobywania kopalin oraz budowy nowych obiektów w pasie 100 m od wód, z przewidzianymi wyjątkami.

Obszar Chronionego Krajobrazu Grabowo

Obszar zajmuje powierzchnię 3 672,30 ha i znajduje się w całości w granicach gminy Gołdap, w jej centralno-zachodniej części.

Ustalenia dotyczące ochrony obszaru zawarte są w Uchwale Nr XVI/263/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Grabowo (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2025 r., poz. 2777). Ustalenia dotyczą czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, w szczególności zachowania lasów, mokradeł, torfowisk, użytków zielonych, zadrzewień, korytarzy ekologicznych oraz zwiększania retencji wodnej. Dokument wprowadza też zakazy m.in. niszczenia siedlisk zwierząt, likwidacji zadrzewień i zbiorników wodnych, wydobywania kopalin, trwałego przekształcania rzeźby terenu oraz budowy nowych obiektów w pasie 100 m od wód, z określonymi wyjątkami.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich zajmuje powierzchnię 12 458,57 ha i obejmuje tereny gminy Gołdap (gmina miejsko-wiejska) i Kowale Oleckie (gmina wiejska). Na terenie gminy, obszar ten zajmuje jej centralną i południową część. Ustalenia dotyczące ochrony obszaru zawarte są w Uchwale Nr XX/330/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2025 r., poz. 5247). Ustalenia koncentrują się na czynnej ochronie ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, m.in. zachowaniu naturalnych siedlisk, retencji wodnej, korytarzy ekologicznych, zadrzewień, torfowisk i zbiorników wodnych. Uchwała wprowadza też zakazy ograniczające działania mogące szkodzić środowisku, w tym niszczenie siedlisk, zadrzewień i obszarów wodno-błotnych, wydobywanie kopalin oraz zabudowę w pasie 100 m od wód, z określonymi wyjątkami.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Jarki

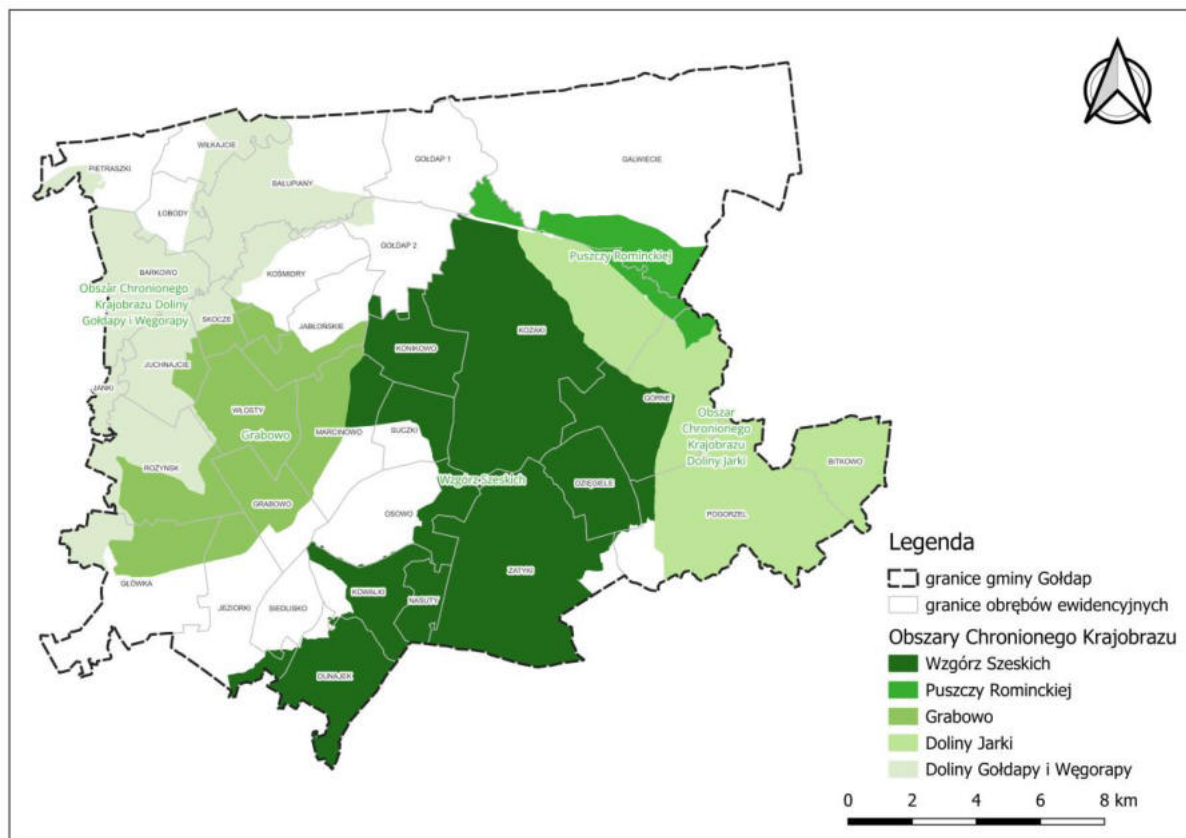
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Jarki zajmuje powierzchnię 5 932,92 ha i obejmuje tereny gmin: Dubeniniki (gmina wiejska) i Gołdap (gmina miejsko-wiejska). Na terenie gminy Gołdap obszar ten zajmuje jej wschodnią część.

Ustalenia dotyczące ochrony obszaru zawarte są w Uchwale Nr XVIII/305/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 października 2025 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Jarki (Dz. Urz. Woj. Warm. Maz. z 2025 r. poz. 4081). Ustalenia obejmują głównie zasady czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych lądowych i wodnych oraz wskazuje działania służące zachowaniu bioróżnorodności, retencji wodnej i korytarzy ekologicznych. Wprowadza też zakazy m.in. niszczenia siedlisk, zadrzewień, naturalnych zbiorników wodnych, znaczącego przekształcania terenu oraz nowej zabudowy w pasie 100 m od wód, z przewidzianymi wyjątkami.

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej zajmuje powierzchnię 7 677,75 ha i obejmuje tereny gminy Gołdap (gmina miejsko-wiejska) i Dubeninki (gmina wiejska). Obszar ten zajmuje północno-wschodnią część gminy Gołdap.

Ustalenia dotyczące ochrony obszaru zawarte są w Uchwale Nr XLV/660/22 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2023 r. poz. 666). Uchwała ustanawia zasady czynnej ochrony ekosystemów leśnych, lądowych i wodnych. Wskazuje również zakazy, wśród których można wymienić m.in. zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z pewnymi wyjątkami, zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych również z wyjątkami, czy zakaz zabijania dziko występujących zwierząt.

Ryc. 6 Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na obszarze gminy Gołdap występują 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, których charakterystyka została opisana poniżej:

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Gołdapska Struga

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Gołdapska Struga został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 132 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20 lipca 1999 w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 1999 r. Nr 46, poz. 866), w którego miejsce weszła w życie uchwała Nr XXVIII/237/2020 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 października 2020 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga.

Zespół zajmuje powierzchnię 183 ha i znajduje się w całości na terenie gminy Gołdap na terenie obrębu miejskiego Gołdap 2 oraz wiejskiego Konikowo. Na szczególną uwagę zasługuje tutaj jar potoku zachowujący naturalny charakter przełomowy. Występuje tutaj drzewostan głównie składający się z dębu, lipy, klonu, jesionu i wiązu górskiego. Można tu spotkać również jeden z reliktyw górskich, mianowicie parzydło

leśne. Jeżeli chodzi zaś o ornitofaunę, występują tutaj: błotniak stawowy, pliszka żółta oraz różne gatunki dzięciołów.

Pośród celów ochrony w rozporządzeniu wymienione zostały:

- Zachowanie w stanie naturalnym łąk, bagien, starorzeczy, zbiorników wodnych śródlądowych oraz terenów zalesionych;
- Zachowanie w stanie nienaruszonym jaru potoku, szczególnie w dolnym trzykilometrowym jego biegu;
- Zachowanie i zapobiegnięcie utracie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;
- Utrzymanie struktury przestrzennej terenów z uwzględnieniem swoistych cech miejscowych krajobrazu;
- Ochrona gatunków roślin i zwierząt, zróżnicowanych siedlisk przyrodniczych.

Wymienia się również zakazy dotyczące m.in. wylewania gnojowicy, uszkodzania i zanieczyszczania gleby, umieszczania tablic reklamowych, czy wydobywania dla celów gospodarczych skał, torfu i skamieniałości.

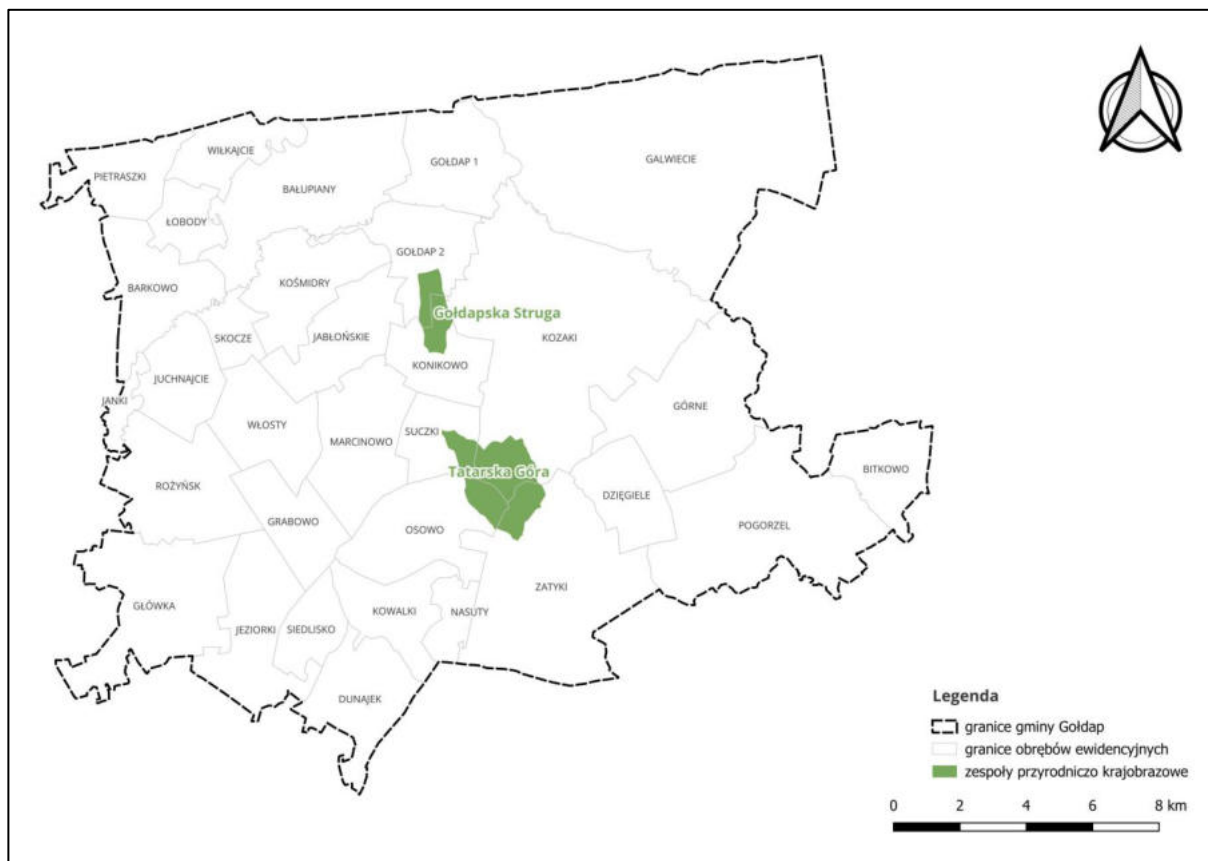
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Tatarska Góra

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Tatarska Góra został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 133 Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 20 lipca 1999 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo – krajobrazowy (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 1999 r. Nr 46, poz. 867).

Zespół zajmuje powierzchnię 575 ha i znajduje się w całości na terenie gminy Gołdap, w jej centralnej części na obszarach obrębów: Suczki, Kozaki, Osowo i Zatyki. Teren objęty przez tą formę ochrony przyrody stanowi jedno z najwyższych wzniesień morenowych w obrębie Wzgórz Szeskich. Rzeźbę terenu kształtuje tutaj morena czołowa. Na obszarze zespołu znajduje się również dystroficzne jeziorko wytopiskowe w podszczytowej części wzniesienia. W otoczeniu jeziorka występują torfowiska wysokie i przejściowe oraz zespoły łąkowe. Obszar porastają głównie lasy grądowe (drzewostany z udziałem grabu, lipy i klonu). W niższych miejscach znajdują się również olsy z olszą szarą i jesionem wyniosłym. Rzadziej występują grupy starych sosen i świerków. Występują tutaj również gatunki roślin charakterystyczne dla lasów górskich np. tojad mocny. Biorąc pod uwagę natomiast faunę zespołu, jest ona

reprezentowana przez liczne gatunki ssaków i ptaków, w tym: ptaki drapieżne, wodno-błotne i śpiewające.

Ryc. 7 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Gołdap występuje 16 pomników przyrody, w tym 12 jednoobektowych i 4 wieloobektowe. Łącznie tą formą ochrony przyrody objętych jest 35 pojedynczych obiektów. Na obszarze znajduje się 29 pomników będących drzewami i 2 pomniki stanowiące głazy narzutowe. Największe ich nagromadzenie znajduje się na terenie obrębu miejskiego Gołdap 2 oraz wiejskiego Galwiecie. Pomniki przyrody znajdują się również na obszarach obrębów Juchnajcie, Kozaki oraz Dunajek. Spośród drzew, ochroną objęte są następujące gatunki: dąb szypułkowy - *Quercus robur*, lipa drobnolistna – *Tilia cordata*, buk pospolity (buk zwyczajny) – *Fagus sylvatica*, topola biała - *Populus alba*, jesion wyniosły – *Fraxinus excelsior*, klon pospolity (klon zwyczajny) – *Acer platanoides*, żywotnik olbrzymi – *Thuja plicata* (*Thuja gigantea*)

i jarzab szwedzki - *Sorbus intermedia*. Zestawienie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Gołdap zostało przedstawione poniżej:

Tab. 5 Pomniki przyrody na terenie gminy Gołdap

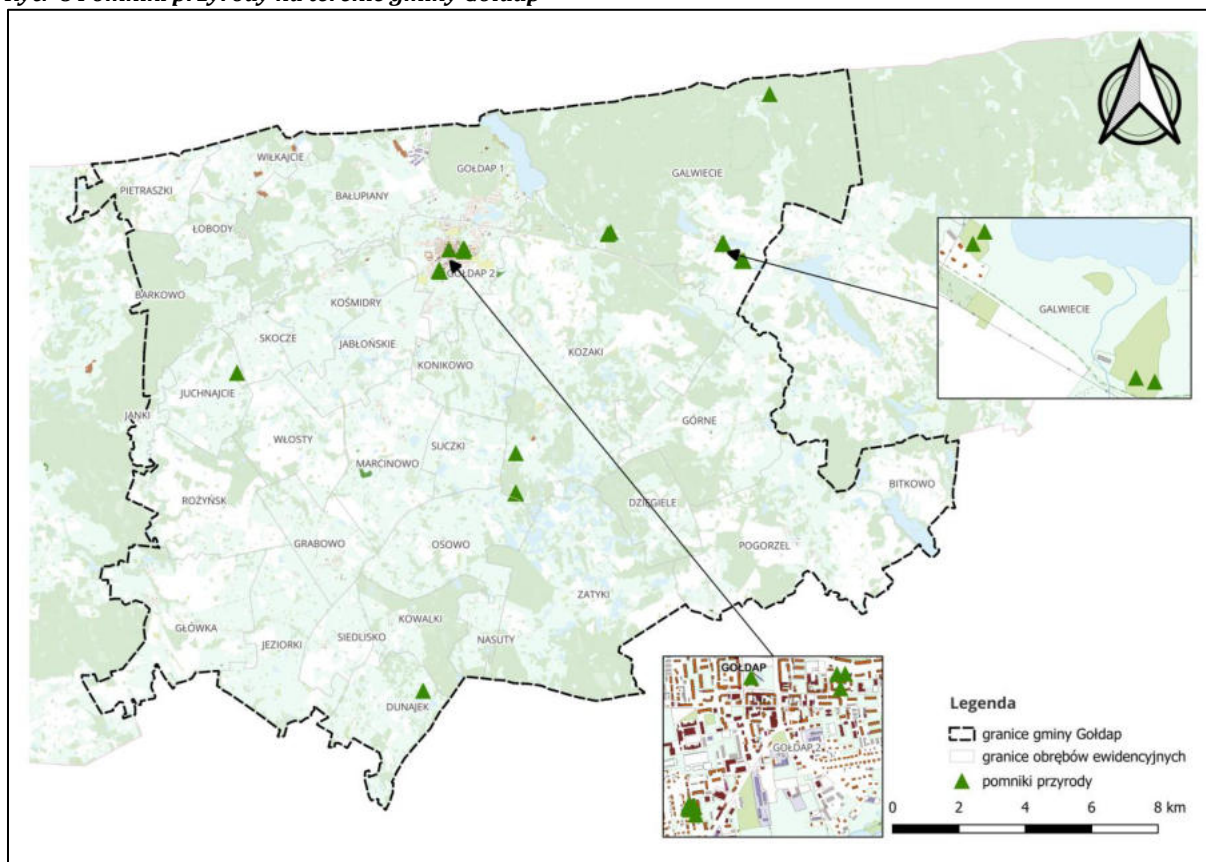
Rodzaj tworu - drzewo						
Kod	Typ pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obwód [cm]	Akt prawny
2533	jednoobiekto-owy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	26	99	311	Decyzja Nr 34 Wojewody Suwalskiego z dnia 5 maja 1977 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 8 poz. 39 z 1977 r.)
571	jednoobiekto-owy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	26	119	375	Uchwała nr XC/633/2024 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 kwietnia 2024 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Gołdap (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Z2024 r. poz. 2985)
572	wieloobiekto-owy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	11	289	92	Decyzja Nr 34 Wojewody Suwalskiego z dnia 5 maja 1977 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 8 poz. 39 z 1977 r.)
			10	258	82	
			25	305	97	
573	jednoobiekto-owy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	26	120	377	Decyzja Nr 34 Wojewody Suwalskiego z dnia 5 maja 1977 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 8 poz. 39 z 1977 r.)
574	jednoobiekto-owy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	26	128	401	Decyzja Nr 34 Wojewody Suwalskiego z dnia 5 maja 1977 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 8 poz. 39 z 1977 r.)
576	jednoobiekto-owy	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i>	28	151	474	Orzeczenie Nr 41/78 Wojewody Suwalskiego z dnia 4 listopada 1978 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 11, poz. 46 z 29.12.1978 r.)
577	wieloobiekto-owy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	25	212	67	Orzeczenie Nr 41/78 Wojewody Suwalskiego z dnia 4 listopada 1978 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 11, poz. 46 z 29.12.1978 r.)
			25	253	81	
			25	202	64	
			25	203	65	

579	jednoobiekty	Topola biała - <i>Populus alba</i>	38	208	692	Orzeczenie Nr 41/78 Wojewody Suwalskiego z dnia 4 listopada 1978 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 11, poz. 46 z 29.12.1978 r.)
583	jednoobiekty	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	26	94	295	Zarządzenie Nr 22/84 Wojewody Suwalskiego z dnia 24 kwietnia 1984 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. WRN w Suwałkach nr 7 poz. 26 z 1984 r.)
584	jednoobiekty	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - <i>Acer platanoides</i>	23	95	300	Zarządzenie Nr 22/84 Wojewody Suwalskiego z dnia 24 kwietnia 1984 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. WRN w Suwałkach nr 7 poz. 26 z 1984 r.)
586	jednoobiekty	Żywotnik olbrzymi - <i>Thuja plicata</i> (<i>Thuja gigantea</i>)	16	55	174	Zarządzenie Nr 22/84 Wojewody Suwalskiego z dnia 24 kwietnia 1984 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. WRN w Suwałkach nr 7 poz. 26 z 1984 r.)
587	wielooobiekty	Jarząb szwedzki - <i>Sorbus intermedia</i>	12	182	58	Rozporządzenie Nr 32/96 Wojewody Suwalskiego z dnia 26 czerwca 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 49 poz. 139 z 27.06.1996 r.)
			12	226	72	
			12	207	66	
			12	201	64	
			12	170	54	
			12	185	59	
			12	188	60	
			12	192	61	
			12	198	63	
			12	258	82	
			12	245	78	
588	jednoobiekty	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - <i>Acer platanoides</i>	24	104	328	Rozporządzenie Nr 222/98 Wojewody Suwalskiego z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74 poz. 510 z 1998 r.)

591	jednoobiekto- wy	Buk pospolity (Buk zwyczajny) – <i>Fagus sylvatica</i>	25	131	413	Rozporządzenie Nr 193 Wojewody Warmińsko- Mazurskiego z dnia 26 października 1999 r. w sprawie uznania obiektów za pomniki przyrody oraz o skreślenie obiektów z listy pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 71 poz. 1204 z 27.10.1999 r.)
Rodzaj tworzywa – gład narzutowy						
Kod	Typ pomnika	Akt prawny				
589	Wieloobiekto- wy (6 gładów)	Rozporządzenie Nr 193 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 października 1999 r. w sprawie uznania obiektów za pomniki przyrody oraz o skreślenie obiektów z listy pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Warmińsko- Mazurskiego Nr 71 poz. 1204 z 27.10.1999 r.)				
590	jednoobiekto- wy	Rozporządzenie Nr 193 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 października 1999 r. w sprawie uznania obiektów za pomniki przyrody oraz o skreślenie obiektów z listy pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Warmińsko- Mazurskiego Nr 71 poz. 1204 z 27.10.1999 r.)				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Ryc. 8 Pomniki przyrody na terenie gminy Gołdap

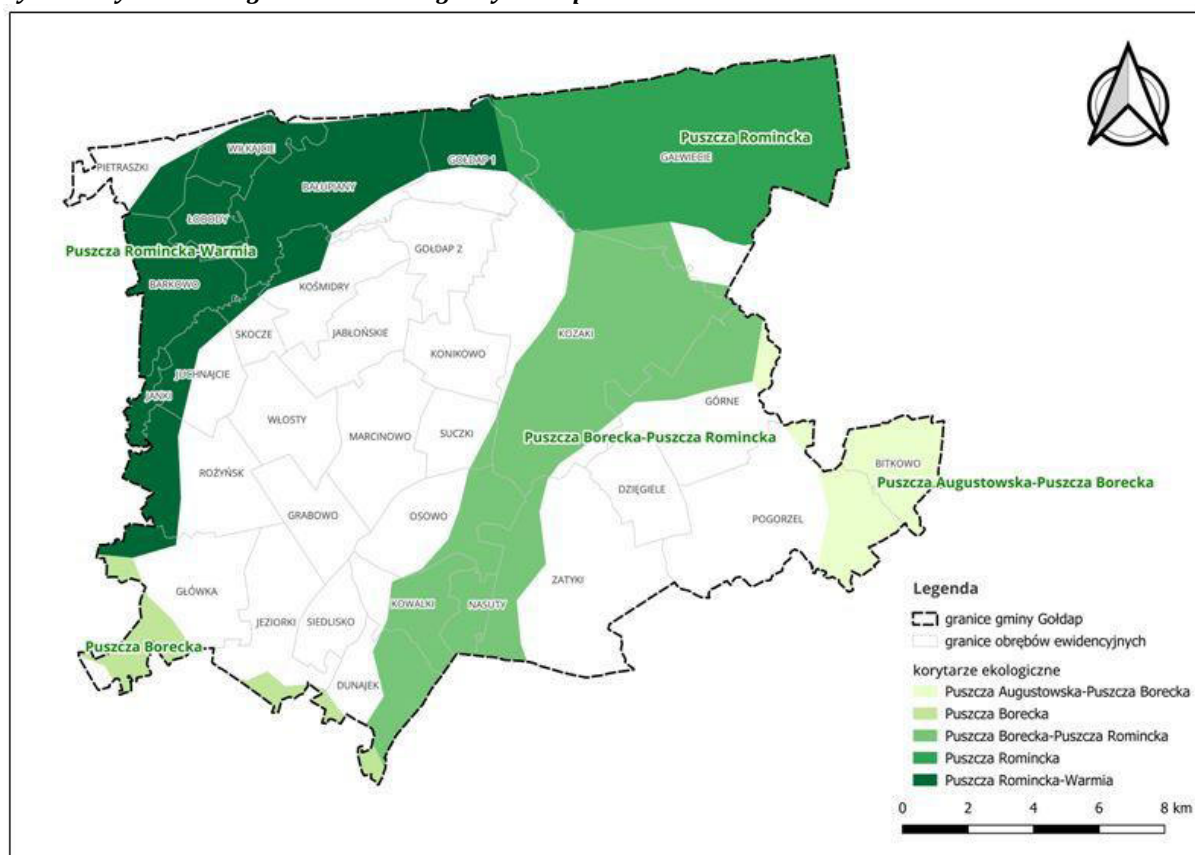

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Inne obszary cenne przyrodniczo – korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne są obszarami umożliwiającymi migrację organizmów między siedliskami chroniącymi je przed segmentacją. Pełnią one istotną rolę w zachowaniu bioróżnorodności tych siedlisk oraz umożliwiają zachowanie i prawidłowe funkcjonowanie lokalnej populacji zwierząt i roślin, dlatego też ich ochrona jest wskazana. Na obszarze gminy Gołdap znajduje się pięć korytarzy ekologicznych, których łączna powierzchnia stanowi 49% powierzchni gminy. Przez północną część gminy przebiegają korytarze Puszcza Romincka oraz Puszcza Romincka - Warmia. Przy wschodniej granicy obszary przebiega korytarz Puszcza Augustowska-Puszcza Borecka, natomiast przy zachodniej korytarz Puszcza Borecka. Przez centralny obszar gminy przebiega korytarz puszcza Borecka - Puszcza Romincka. Największy obszar gminy zajmuje korytarz Puszcza Borecka – Puszcza Romincka oraz Puszcza Romincka -Warmia. Rozmieszczenie korytarzy ekologicznych na terenie gminy Gołdap zostało przedstawione na rycinie poniżej:

Ryc. 9 Korytarze ekologiczne na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

2.4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału

Do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne należą:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%;
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;
- d) pas techniczny.

Powodzie mogą powodować duże straty w sferze materialnej (zniszczenia lub uszkodzenia budynków i infrastruktury, zniszczenia pól uprawnych i pastwisk, uszkodzenia roślin). W przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej usytuowanych/usługowej znajdującej się w zasięgu ponadnormatywnego stanu wód, zagrożone jest również bezpieczeństwo, mienie a nawet życie zamieszkałej tam ludności.

Gmina Gołdap znajduje się na obszarze:

- szczególnego zagrożenia o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p=10\%$ (tj. prawdopodobieństwo powodzi raz na 10 lat);
- szczególnego zagrożenia o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p=1\%$ (tj. prawdopodobieństwo powodzi raz na 100 lat);
- dla którego prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$ (tj. prawdopodobieństwo powodzi raz na 500 lat).

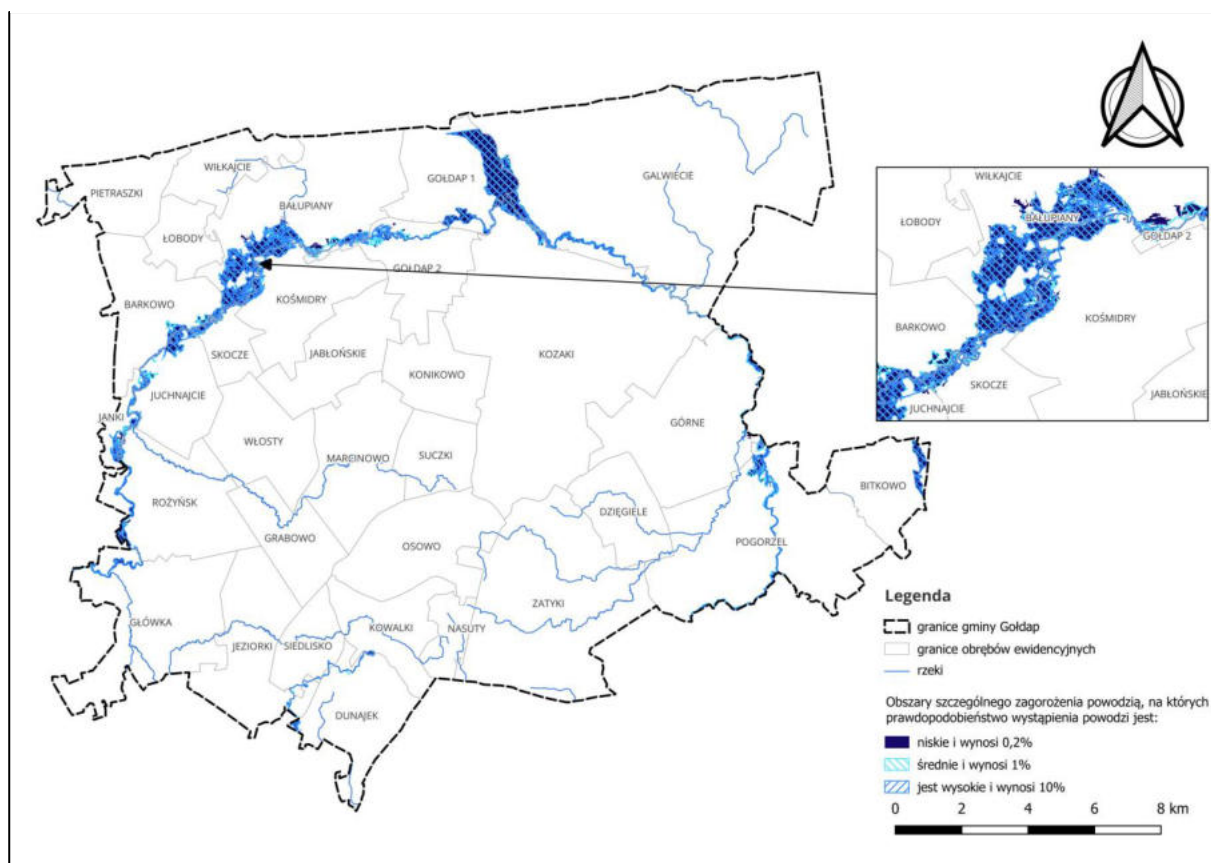
Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne zakazuje się: gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych oraz innych substancji lub materiałów mogących zanieczyścić wody, a także prowadzenia przetwarzania odpadów (zwłaszcza ich składowania), jak również lokalizowania nowych cmentarzy.

Teren gminy Gołdap znajduje się na terenie dwóch dorzeczy (Wisły i Pregoty), stąd też obowiązują odpowiednio dwa plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Dla

dorzecza Pregoly obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Pregoly (Dz. U. z 2022 r., poz. 2715). Dla dorzecza Wisły obowiązuje natomiast Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2022 r., poz. 2739). Plany te określają cele główne i szczegółowe dotyczące ograniczenia i zarządzania ryzykiem powodziowym.

Cele główne zarówno dla planu dotyczącego dorzecza Wisły jak i Pregoly są jednakowe, zalicza się do nich: zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego i poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. Do realizacji tych celów wskazano działania takie jak m.in.: ochrona i zwiększenie retencji na gruntach leśnych, wodno-błotnych, zadrzewionych i zakrzewionych; ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach rolnych; ochrona lub zwiększenie retencji dolin rzecznych; działania edukacyjne; opracowanie szczegółowych dokumentów do realizacji celów głównych; rozwój systemów ostrzegania przed powodzią i inne.

Ryc. 10 Ryzyko możliwości wystąpienia powodzi w granicach gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Tereny z największą powierzchnią ryzyka wystąpienia powodzi znajdują się w północno-wschodniej i północno-centralnej części obszaru gminy Gołdap. Dotyczy to zwłaszcza następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych: Rów Nr1, Gołdapa od Czarnej Strugi do oddzielenia się Starej Gołdapy oraz Gołdapa od Czarnej Strugi. Natomiast pod względem JCWP jeziornych, tereny zalewowe znajdują się w okolicach jeziora Gołdap.

W granicach gminy Gołdap, poza zagrożeniem wystąpienia powodzi, mogą zaistnieć podtopienia terenu. Dochodzić do tego może głównie na terenach z płytko zalegającą wodą gruntową, zagłębieniach terenu oraz na obszarach ulokowanych w dnach dolin rzecznych. Bezpośrednim czynnikiem wprowadzającym takowy stan są zazwyczaj wzmożone opady lub topniejący śnieg, lecz mogą one zostać również wywołane na skutek wahań poziomu wody gruntowej.

W związku z powyższym nie zaleca się realizacji zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.

Zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, na obszarze gminy Gołdap brak jest ustanowionych obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (podziemnych i powierzchniowych).

Teren opracowania nie posiada w swoich granicach ewidencjonowanych wałów przeciwpowodziowych oraz ich stref ochronnych.

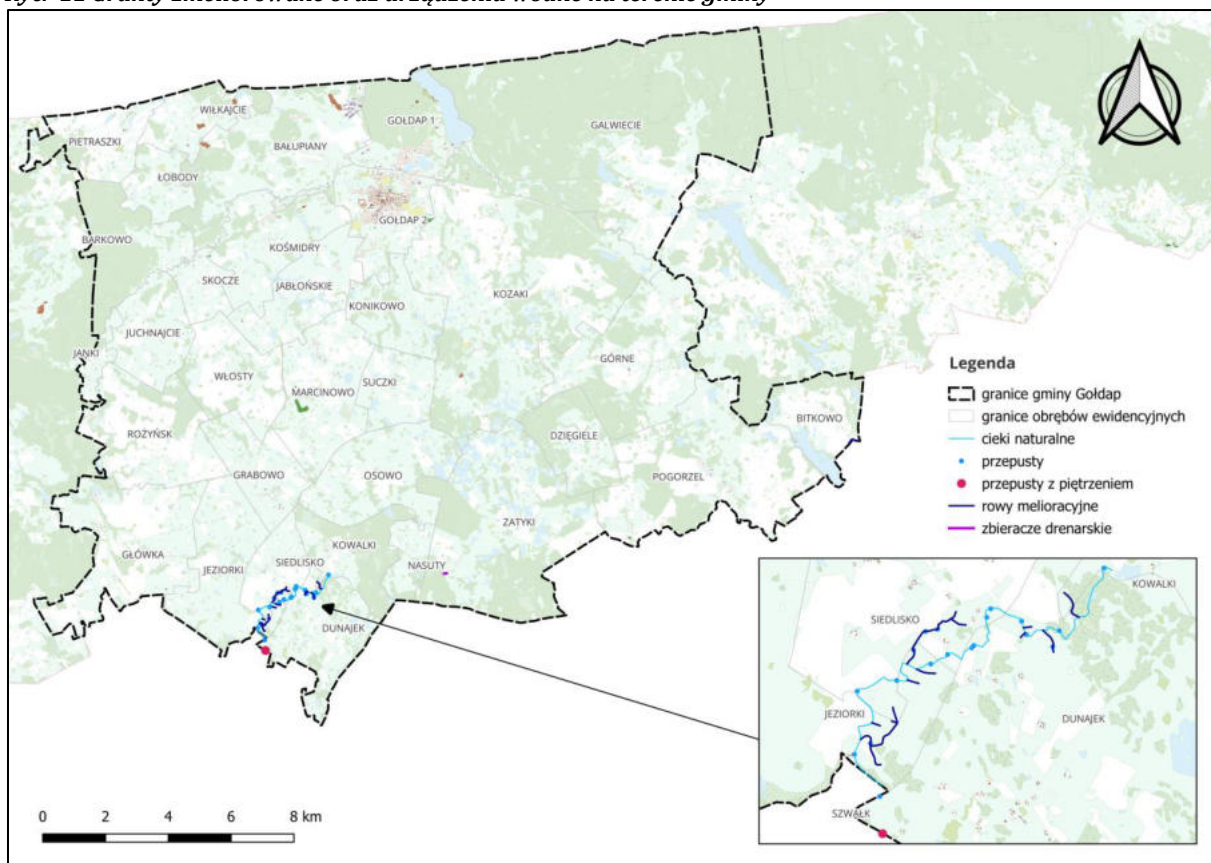
2.5. Obszary gruntów zmeliorowanych

Na terenie gminy Gołdap znajdują się urządzenia melioracji wodnych i zmeliorowane grunty (zewidencjonowane i niezewidencjonowane). Ich ewidencja prowadzona jest przez właściwy organ zarządzający melioracjami. W przypadku lokalizowania inwestycji w pobliżu ww. urządzeń lub na terenach objętych systemem melioracji należy stosować się do przepisów odrębnych w tym zakresie oraz w miarę potrzeb określić warunki gruntowe. Na terenach zmeliorowanych, istotnym elementem odpływu powierzchniowego w zlewni są rowy.

Na obszarze gminy występuje niewiele zewidencjonowanych urządzeń melioracji wodnych, głównie skupione są na terenach obrębów Dunajek, Siedlisko, Jezioroki i Kowalki na południu gminy. Rowy oraz przepusty skupione są wzdłuż jednego

naturalnego cieką wodnego. Na granicy gminy występuje również jeden przepust z piętrzeniem, a jedyny zbieracz drenarski znajduje się na terenie obrębu Zatyki.

Ryc. 11 Grunty zmeliorowane oraz urządzenia wodne na terenie gminy

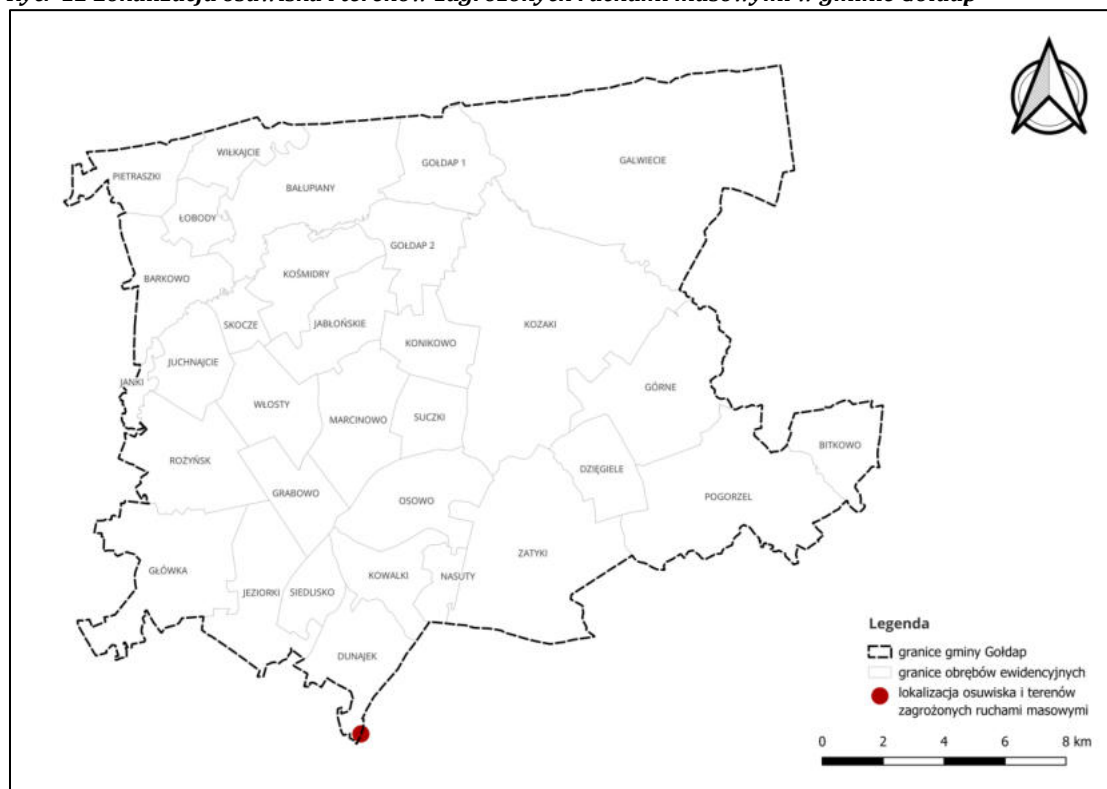
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PGWWP

2.6. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

W południowej części gminy Gołdap, przy granicy z gminą Kowale Oleckie występuje obszar osuwiska o numerze 128128 KRO Golubie Węzewskie – Kowale Oleckie. Znajdująca się tam forma ukształtowania terenu jest typu czoło osuwiska i akumulacyjny próg wewnątrz-osuwiskowy, zaliczona jest do niskich form o wysokości do 3 m z wyraźnym stanem zachowania formy. Jest to nieaktywny obszar osuwiska.

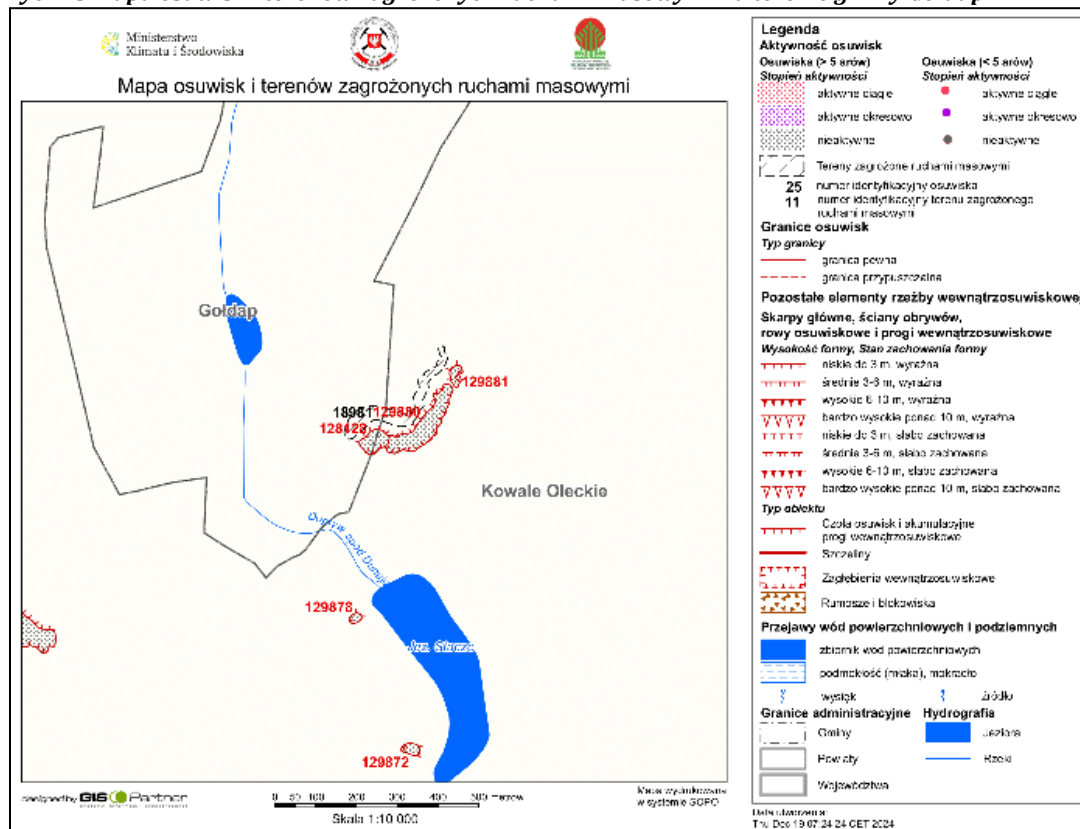
Na obszarze gminy Gołdap występuje również teren zagrożony ruchami masowymi o numerze 18981 KRTZ, znajduje się on nad wyżej opisanym obszarem osuwiska. Lokalizacja osuwiska i terenów zagrożonych ruchami masowymi na tle gminy Gołdap została przedstawiona na rycinie poniżej.

Ryc. 12 Lokalizacja osuwiska i terenów zagrożonych ruchami masowymi w gminie Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego Systemu Ochrony Przeciwośuwiskowej

Ryc. 13 Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Gołdap

2.7. Strefy ochronne ujęć wody

Na terenie gminy Gołdap funkcjonuje 7 ujęć wody wraz ze strefami ochrony, administrowanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gołdapi:

1) Ujęcie wody w mieście Gołdap

Położone jest na działkach nr 683/1, 697/20 i 700/7, obręb geodezyjny Gołdap 2. Ujęcie składa się z 7 studni. Posiada strefę ochrony bezpośredniej i pośredniej.

2) Ujęcie wody w miejscowości Boćwinka

Położone jest na działce nr 36/1, obręb geodezyjny Główka. Ujęcie składa się z 2 studni. Posiada strefę ochrony bezpośredniej.

3) Ujęcie wody w miejscowości Górne

Położone jest na działkach nr 153/1 i 154/1, obręb geodezyjny Górne. Ujęcie składa się z dwóch studni. Posiada strefę ochrony bezpośredniej.

4) Ujęcie wody w miejscowości Kolniszki

Położone jest na działce nr 180/1, obręb geodezyjny Kozaki. Zasoby eksploatacyjne ujęcia zostały ustalone w wysokości 14 m³/h przy depresji 8 m. Posiada strefę ochrony bezpośredniej.

5) Ujęcie wody w miejscowości Kowalki

Położone jest na działkach 23/4 i 23/6, obręb geodezyjny Kowalki. Ujęcie składa się z dwóch studni. Posiada strefę ochrony bezpośredniej.

6) Ujęcie wody w miejscowości Kozaki

Położone jest na działce nr 112/48, obręb geodezyjny Kozaki. Ujęcie składa się z dwóch studni 1A i 2A. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 22,5 m³/h przy depresji 1,8 m. Posiada strefę ochrony bezpośredniej.

7) Ujęcie wody w miejscowości Pogorzel

Położone jest na działkach 52/1 i 77/1, obręb geodezyjny Pogorzel. Ujęcie składa się z dwóch studni nr 1 i 2. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 51,5 m³/h przy depresji 13,3 m. Posiada strefę ochrony bezpośredniej.

2.8. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych

Zgodnie z art. 141 Ustawy Prawo Wodne Wojewoda, na wniosek Wód Polskich, ustanawia obszar ochronny, w drodze aktu prawa miejscowego, wskazując ograniczenia

lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód na terenie obszaru ochronnego oraz granice tego obszaru. Na obszarze gminy Gołdap nie występują ustanowione obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych powierzchniowych ani podziemnych.

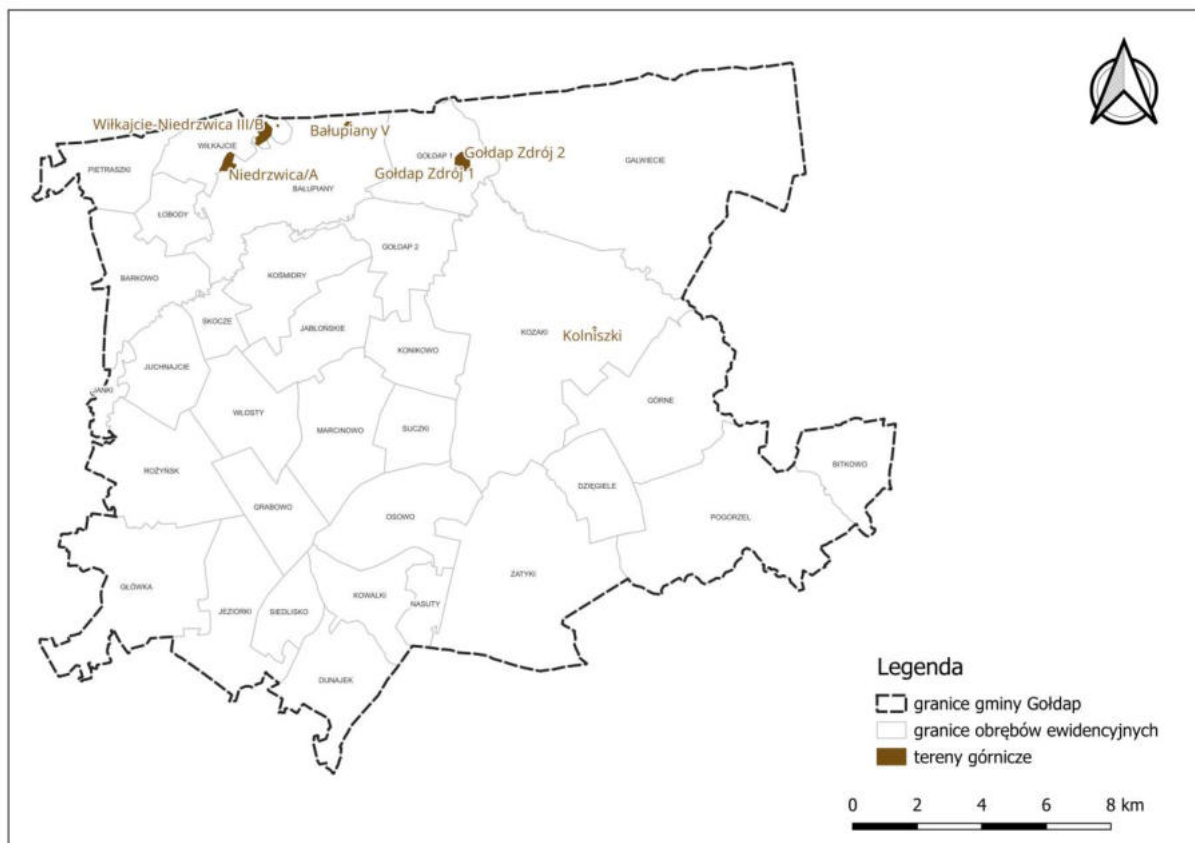
2.9. Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi

Na terenie gminy odnotowano 7 terenów i obszarów górniczych.

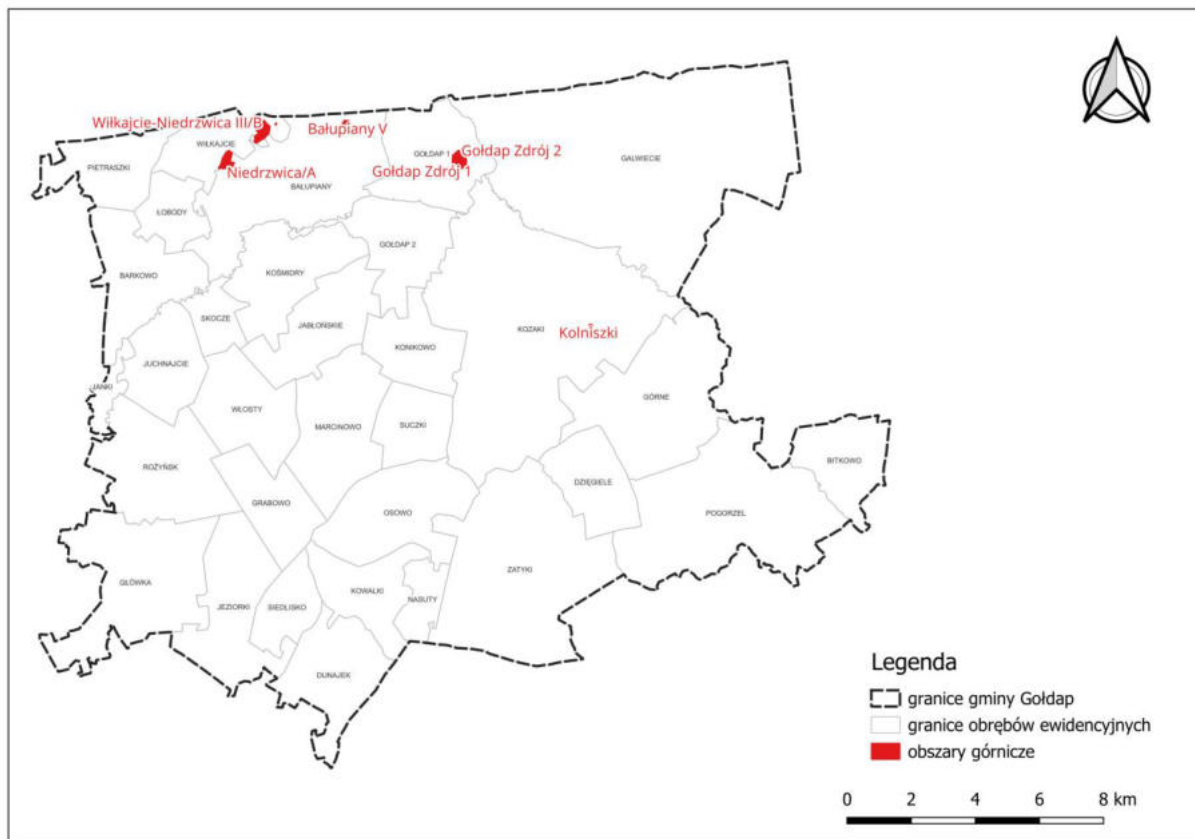
Tab. 6 Obszary górnicze o statusie aktualne na terenie gminy Gołdap

Nazwa	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Należy do złoża	Data wyznaczenia obszaru
Bałupiany V	10-14/6/599	aktualny	Bałupiany, dz. 222/35	Bałupiany V	2018-12-13
Gołdap Zdrój 1	10-14/5/400/a	aktualny	Gołdap	Gołdap	2013-10-10
Gołdap Zdrój 2	10-14/5/400/b	aktualny	Gołdap	Gołdap	2013-10-10
Kolniszki	10-14/5/452	aktualny	Kolniszki, dz. 191/21, 191/22	Kolniszki	2014-11-05
Niedrzwica 5	10-14/7/676	aktualny	Witkajcie, cz. dz. 20/3	Niedrzwica 5	2022-05-26
Niedrzwica/A	10-14/6/647	aktualny	Bałupiany, dz. 1, Wikajcie, dz. 67/3, 68/10	Niedrzwica	2020-08-12
Wiłkajcie-Niedrzwica III/B	10-14/7/72	aktualny	Wikajcie, dz. 19/1, 19/4	Wiłkajcie-Niedrzwica III	2023-07-26

Źródło: PIG.

Ryc. 14 Tereny górnicze na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG i GUGiK

Ryc. 15 Obszary górnicze na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG i GUGiK

2.10. Udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji

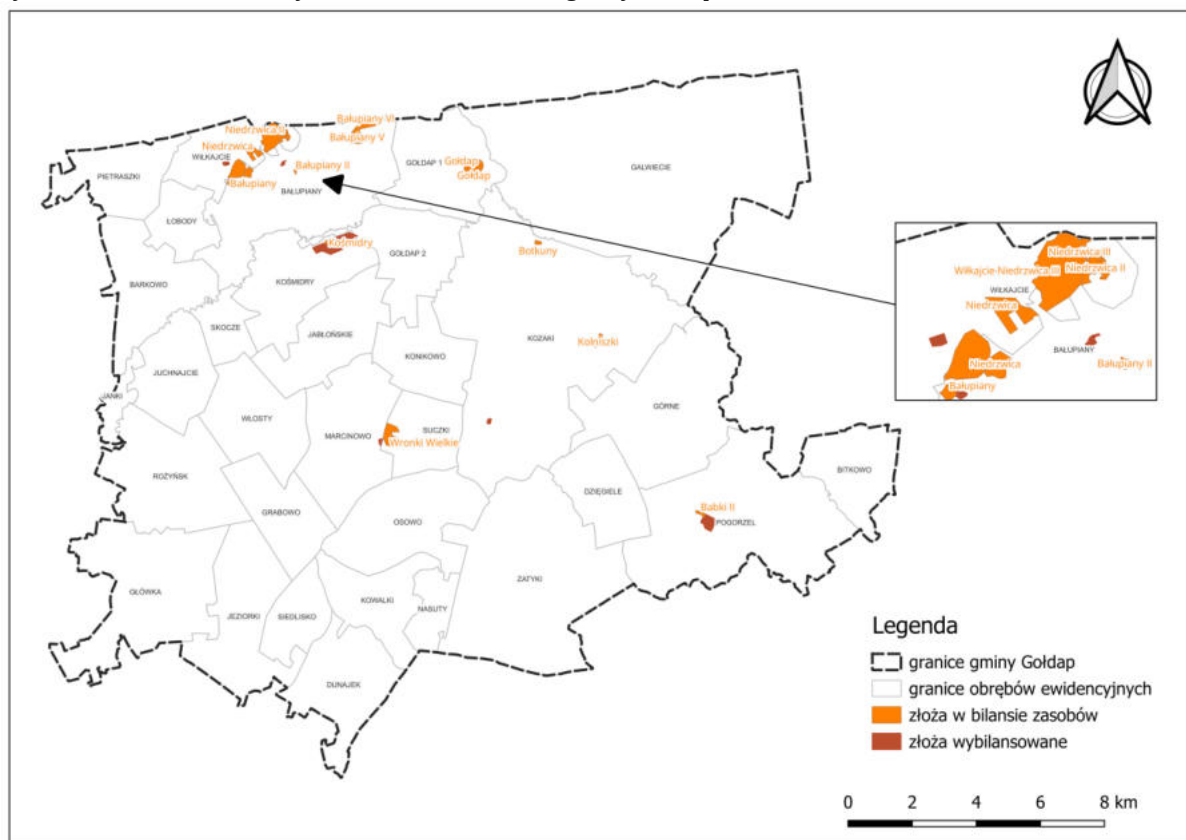
Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2023 r.” opublikowanym przez Ministerstwo Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, na terenie gminy Gołdap występuje 26 udokumentowanych złóż kopalin, z których 2 posiadają status złóż zagospodarowanych, 8 złóż rozpoznanych szczegółowo, 2 są eksploatowane okresowo, 3 posiadają status zaniechanej eksploatacji złoża, co do jednego brakuje informacji dot. statusu, a 10 złóż jest skreślonych z bilansu zasobów. Największą powierzchnię posiada złóż Niedrzwica i Wiłkajcie-Niedrzwica III, gdzie wydobywany jest torf. Najmniejszą powierzchnię posiada złóż Niedrzwica III i Niedrzwica 5, gdzie okresowo wydobywany jest torf. Na terenie gminy Gołdap eksploatowane są następujące złoża: piaski i żwiry, piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej, surowce ilaste ceramiki budowlanej, torfy oraz wody lecznicze – wody mineralne. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych złóż kopalin zawarto w tabeli poniżej:

Tab. 7 Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Gołdap

Lp.	Kod (ID)	Nazwa Złoża	Kopalina	Status	Pow. złoża	Rekultywacja
1	6905	Niedrzwica	torfy	złożo zagospodarowane	36,7393 ha	-
2	19943	Niedrzwica 5	torfy	złożo zagospodarowane	0,2591 ha	wodny
3	5167	Babki II	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	2,3030 ha	leśny
4	5749	Bałupiany II	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	0,6379 ha	rolniczy
5	20882	Bałupiany VI	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	11,0343 ha	-
6	12312	Botkuny	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	1,8971 ha	rolniczo-wodny
7	5899	Kolniszki	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	4,2318 ha	rolniczy
8	16039	Niedrzwica 4	torfy	złożo rozpoznane szczegółowo	1,7310 ha	leśny
9	6946	Niedrzwica II	torfy	złożo rozpoznane szczegółowo	7,0671 ha	wodny
10	2489	Wronki Wielkie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	złożo rozpoznane szczegółowo	19,6520 ha	leśny
11	18114	Bałupiany V	piaski i żwiry	złożo eksploatowane okresowo	10,4645 ha	rolniczy

12	10225	Niedrzwica III	torfy	złoże eksploatowane okresowo	0,0407 ha	wodny
13	3959	Bałupiany	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	2,4474 ha	-
14	10323	Kośmidry	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	2,0202 ha	leśny
15	11628	Kozaki	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	leśny
16	8774	Wiłkajcie-Niedrzwica III	torfy	eksploatacja złoża zaniechana	36,6332 ha	-
17	16353	Gołdap	wody lecznicze – wody mineralne	wody mineralne	-	-
18	3960	Babki	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczy
19	10024	Bałupiany III	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczo-leśny
20	11469	Bałupiany IV	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczo-wodny
21	18173	Bałupiany V-1	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczy
22	11470	Kośmidry II	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczo-leśny
23	17638	Kośmidry III	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczo-wodny
24	15805	Marcinowo	surowce ilaste ceramiki budowlanej	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczo-leśny
25	2759	PRG Gołdap II	piaski kwarcowe d/p cegły wapienno-piaskowej	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	-
26	11468	Wiłkajcie	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	rolniczo-leśny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG

Ryc. 16 Złoża bilansowe i wybilansowane na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG i GUGiK

2.11. Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Na terenie gminy Gołdap znajduje się obszar uzdrowiska Gołdap wraz z jego obszarem ochrony uzdrowiskowej. Obszar charakteryzuje się: korzystnym stanem sanitarnym powietrza, unikalnymi walorami klimatycznymi, obecnością złóż borowiny oraz wód leczniczych, niskim poziomem hałasu, a także niskim poziomem pól elektromagnetycznych.

Dokumenty stanowiące podstawę prawną funkcjonowania Uzdrowiska Gołdap:

- Decyzja Nr 5 Ministra Zdrowia z dnia 1 września 2008 r.;
- Świadectwo z dnia 27 czerwca 2008 r. wydane przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk w Warszawie;
- Uchwała nr XXVIII/162/08 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 24 listopada 2008 r.;
- Decyzja nr 69 Ministra Zdrowia z dnia 11 kwietnia 2013 r.;
- Uchwała nr XXXVI/237/2013 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie nadania statutu uzdrowisku Gołdap;
- Decyzja Ministra Zdrowia Nr OZU.533.51.2018 z dnia 23 maja 2018 r.;
- Uchwała Nr XLXX/332/2021 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 28 września 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu uzdrowisku Gołdap (Dz. U. Woj. Warm.-Maz. z dnia 8 listopada 2021 roku, poz. 4258).

Operat uzdrowiskowy

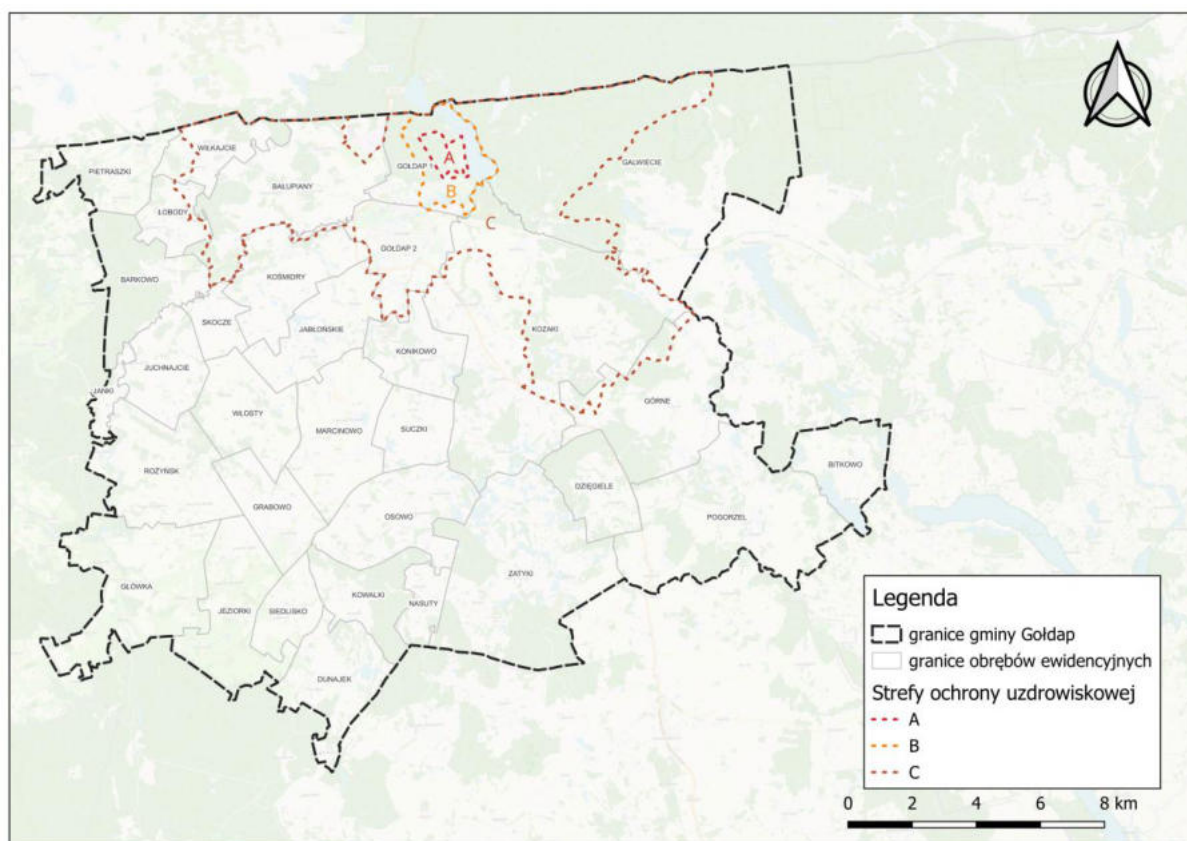
Zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1135) gmina Gołdap sporządziła operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Gołdap we wrześniu 2018 roku.

Obszar uzdrowiska Gołdap obejmuje miejscowości miasto Gołdap i sołectwa: Bałupiany, Botkuny, Niedrzwica i Wiłkajce. Wydzielono na jego terenie trzy strefy ochronne:

- **Strefa ochrony uzdrowiskowej „A”** - przeznaczona do prowadzenia działalności lecznictwa uzdrowiskowego z zachowaniem określonych warunków dot. powierzchni zabudowy, wskaźników terenów zieleni (wynosi tutaj 82%) itp. Strefa obejmuje swoim zasięgiem wszystkie zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.
- **Strefa ochrony uzdrowiskowej „B”** - strefa ta obejmuje fragment obszaru miasta i gminy przylegające do strefy A. Stanowi teren ochronny dla strefy ochronnej uzdrowiskowej „A”. Teren strefy przeznaczony jest do celów: budownictwa mieszkaniowego, usług dla mieszkańców, budowy zaplecza techniczno-gospodarczego, niezbędnych dla funkcjonowania obszaru lecznictwa uzdrowiskowego oraz dla lokalizacji urządzeń np. sportowych i turystycznych.

- **Strefa ochrony uzdrowiskowej „C”** - strefa obejmuje obszar miasta Gołdap i sołectwa Bałupiany, Botkuny, Niedrzwica i Wiłkajce. Strefa pełni funkcję otuliny uzdrowiska. Do jej głównych zadań należą: ochrona krajobrazu, ochrona właściwości leczniczych klimatu, ochrona przed hałasem, ochrona przed wprowadzaniem na obszar bezpośrednio przylegający do uzdrowiska funkcji oraz zarezerwowaniem terenów pod urządzenia sportowe i rekreacyjne.

Ryc. 17 Granice stref ochronnych uzdrowiska Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika do uchwały Nr XLII/332/2021 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 28 września 2021 r.

Na obszarze gminy Gołdap funkcjonują dwa podmioty zarejestrowane w rejestrze Wojewody jako Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: Sanatorium Uzdrowiskowe WITAL (3 budynki) z 395 miejscami hotelowymi wraz z zakładem przyrodolecznictwem oraz Szpital Uzdrowiskowy WITAL (1 budynek) z 85 miejscami wraz z zakładem przyrodolecznictwem. Oba zakłady położone są w parku leśnym w odległości 150 m

od siebie. Sanatorium posiada zdolność zabiegową 2229 zabiegów na 7,35 h, natomiast Szpital ma zdolność 674 zabiegów na 7,35 h. W ramach sanatorium działa również Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży – Marzenia, zlokalizowane w Niedrzwicy. Działa również park zdrojowy z pijalnią wód mineralnych i leczniczych oraz tężnia solankowa.

Decyzją nr 69 Ministra Zdrowia z dnia 11 kwietnia 2013 r. ustala się kierunki leczenia w uzdrowisku:

- Choroby ortopedyczno-urazowe;
- Choroby układu nerwowego;
- Choroby reumatologiczne;
- Choroby dolnych dróg oddechowych;
- Choroby układu trawienia;
- Choroby kobiece;
- Choroby kardiologiczne i nadciśnienie.

2.12. Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej

Formami ochrony prawnej zabytków, zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Rejestr zabytków

Wykaz obiektów i zespołów obiektów wpisanych do rejestru zabytków w granicach gminy Gołdap zamieszczono w tabeli poniżej:

Tab. 1. Zespoły i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	lokalizacja	obiekt zabytkowy	rodzaj obiektu	Numer i data decyzji
1	Gołdap	część miasta Gołdap	układ urbanistyczny wg opisu w decyzji	układ urbanistyczny	A-182, 10 listopada 1956 NR KULT.V-2B/69- 30-56
2	Gołdap	-	Cmentarz żołnierzy rosyjskich z I wojny	cmentarz	A-3369, 6 czerwca 1992 WKZ 534/910/D/92
3	Gołdap	-	kościół ewangelicki ob. rzymskokatolicki p.w. NMP Matki Kościoła	kościół ewangelicki /ruina/ wieża gotycka	A-9/S, 13 lutego 1979 KL.WKZ 534/9/D/79; A-137, 22 marca 1956 NR KULT. V-2B-10-49- 56
4	Gołdap	ul. Wojska Polskiego	kościół par. p.w. św. Leona	kościół	nr rej. 527 z 07.10.1986 r.
5	Gołdap	ul. Cmentarna	Cmentarz ewangelicki	kościół	A-3810, 16 marca 1995 WKZ 534/1025/D/95
6	Gołdap	ul. Cmentarna	Cmentarz żydowski	cmentarz	A-3809, 16 marca 1995 WKZ 534/1026/D/95
7	Gołdap	ul. Jaćwieska 004 A	magazyn zbożowy	magazyn	A-36623, 1 stycznia 1994 WKZ 534/985/D/94
8	Gołdap	ul. Mazurska 011	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny	A-535/S, 30 grudnia 1986 KL.WKZ
9	Gołdap	ul. Mazurska 009	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny	A-530/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/530/D/86
10	Gołdap	ul. Mazurska 005	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny	A-528/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/528/D/86
11	Gołdap	ul. Mazurska 007	budynek mieszkalno-usługowy	budynek mieszkalno-usługowy	A-529/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/529/D/86
12	Gołdap	ul. Partyzantów/ Wolności	zespół dawnych koszar niechoty	koszary	A-4468, 14 czerwca 2007 IZAR(JD)-4100/5-91/06/07
13	Gołdap	Plac Zwycięstwa 015	dom	dom	A-3680, 23 marca 1994 WKZ 534/991/D/94
14	Gołdap	Plac Zwycięstwa 014	dom	dom	A-3678, 23 marca 1994 WKZ 534/989/D/94
15	Gołdap	Plac Zwycięstwa 020	dom	dom	A-4183, 21 czerwca 2000 SOZ.IZN- 5340/237/2000

16	Gołdap	ul. Suwalska /Paderewskiego	wieża ciśnień	wieża ciśnień	A-3208, 8 listopada 1991 WKZ 534/858/D/91
17	Gołdap	ul. Suwalska	cmentarz wojenny z I wojny światowej	cmentarz	A-328/S, 10 marca 1983 KL.WKZ 534/328/D/83
18	Gołdap	ul. Tatyzy 009	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny	A-533/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/328/D/83
19	Gołdap	ul. Wojska Polskiego	kościół parafialny p.w. Św. Leona	kościół	A-1713, 7 października 1986 KL.WKZ 534/527/D/86
20	Gołdap	ul. Wolności 015	dom	dom	A-3679, 23 marca 1994 WKZ 534/990/D/94
21	Gołdap	ul. Wolności 13	dom	dom	A-3677, 23 marca 1994 WKZ 534/988/D/94
22	Gołdap	ul. Wolności 11	dom	dom	A-3681, 23 marca 1994 WKZ 534/987/D/94
23	Botkuny	-	dwa wiadukty kolejowe	wiadukty kolejowe	A-1289, 15 maja 1979 KL.WKZ 534/34/79
24	Bronisze	-	cmentarz ewangelicki	cmentarz	A-2609, 11 stycznia 1989 KL.WKZ 534/637/D/89
25	Dzięgiele	-	cmentarz ewangelicki	cmentarz	A-3226, 20 listopada 1991 WKZ 534/876/D/91
26	Gieraliszki	-	zespół dworsko-parkowy (dwór, piwnica, obora, budynek)	zespół dworsko-parkowy	A-3836, 4 września 1995 WKZ 534/1034/D/95
27	Górne	-	kościół, ruina	kościół	A-199, 25 stycznia 1957 NR KULT.V-2B-17- 94-57
28	Grabowo	-	cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z II wojny	cmentarz	A-1018/S, 13 lutego 1985 WKZ 534/1018/D/95
29	Grabowo	-	kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej	kościół	A-1690, 30 czerwca 1986 KL.WKZ 534/511/D/86
30	Niedzwica	-	park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy gospodarczej	park dworski	A-1981, 31 marca 1987 KL.WKZ 534/D/87
31	Podgórze	-	cmentarz ewangelicki	cmentarz	A-951, 15 marca 1993
32	Rakówko	-	park dworski wraz z przyległym	park dworski	A-3204, 4 listopada 1991 WKZ 534/855/D/91

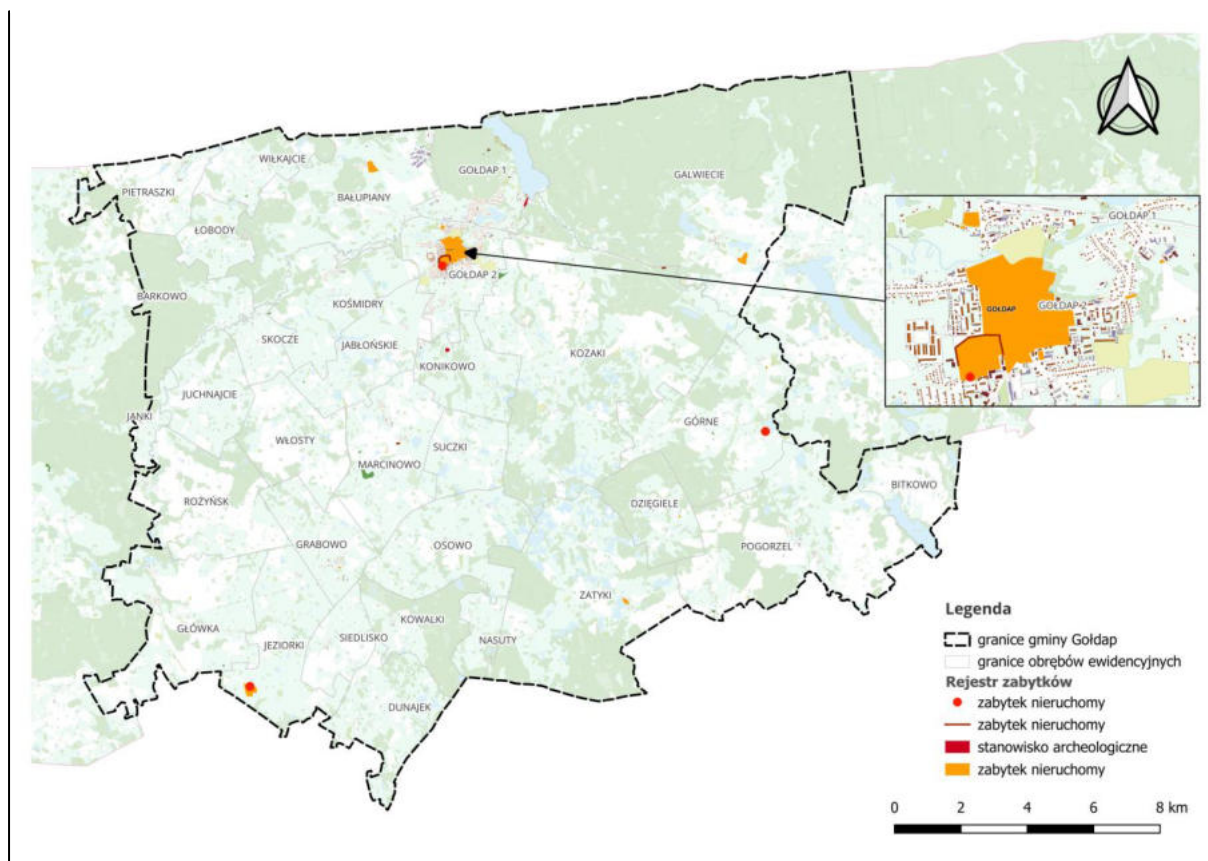
33	Wilkasy	-	park dworski	park dworski	A-2588, 15 listopada 1988 KL.WKZ 534/188/D/88
34	Wronki Wielkie - Podgórze	-	cmentarz ewangelicki	cmentarz	A-3463, 15 kwietnia 1993 WKZ.534/951/D/93
35	Wronki Wielkie	-	cmentarz żołnierzy radzieckich z II wojny światowej	cmentarz	A-3283, 26 lutego 1992 WKZ 534/905/D/92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków

W granicach gminy znajdują się następujące zabytki archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych:

- stanowisko C-114 zespół osadnictwa pradziejowego ze schyłkowego paleolitu i mezolitu oraz wczesnej epoki brązu - decyzja z dnia 10.10.1966 r. (obszar AZP 12- 78, nr M. 1, Nr Ob. 1);
- stanowisko C-035 grodzisko - decyzja z dnia 20.10.1966 r. (obszar AZP 13-78, nr M. 1, Nr Ob. 4).

Lokalizacja zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych na terenie gminy Gołdap oraz obrębów ewidencyjnych została przedstawiona poniżej:

Ryc. 18 Zabytki nieruchome i stanowiska archeologiczne ujęte w rejestrze zabytków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych NID

Gminna Ewidencja Zabytków

Wykaz zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków został przedstawiony poniżej:

Tab. 8 Zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Zabytek
1	Babki - cmentarz ewangelicki, założono - 2 poł. XIX w. (A-1/1949)
2	Babki (Młynniki) - cmentarz ewangelicki, założono - 2 XIX w. (A-81/1949)
3	Bałupiany - dom w zespole budynków służby drogowej, pocz. XX w. (B-4/1949)
4	Bałupiany - dom w zespole budynków służby drogowej, pocz. XX w. (B-5/1949)
5	Bałupiany - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-3/1949)
6	Barkowo- cmentarz ewangelicki, założono - 2 poł. XIX w. (A-4/1949)
7	Bitkowo (Slepowo)- cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-5/1949)
8	Boćwinka - Dom mieszkalny w zespole kolejowym przy nieczynnej linii kolejowej. (B-18/1949)
9	Boćwinka - Budynek gospodarczy w zespole kolejowym przy nieczynnej linii kolejowej (B-19/1949)
10	Boćwinka - cmentarz ewangelicki, rodzinnym. (A-7/1949)
11	Boćwinka Młyn -dwór w zespole dworsko-parkowym XIX/XX w. (B-21/1949)
12	Boćwinka Młyn - park w zespole dworsko-parkowym XIX/XX w. (B-22/1949)
13	Botkuny - dworzec przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-23/1949)
14	Botkuny - budynek gosp. w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B- 24/1949)

15	Botkuny - Botkuny -budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-25/1949)
16	Botkuny - para mostów kolejowe nad rzeką Jarką na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-26/1949)
17	Botkuny - para mostów kolejowych nad drogą gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r.
18	Botkuny - most kolejowy nad drogą kołową Gołdap - Dubeninki na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-27/1949)
19	Botkuny - most kolejowych nad drogą gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1930 r. (B- 28/1949)
20	Botkuny - mostów kolejowych nad ciekim wodnym na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1930 r. (B-29/1949)
21	Botkuny - most kolejowy nad ciekim wodnym na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1930 r. (B- 30/1949)
22	Botkuny - cmentarz ewangelicki, 2 ćw. XIX w. (A-8/1949)
23	Bronisze - park w zespole podworskim XIX/XX w. (B-42/1949)
24	Bronisze - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-9/1949)
25	Czarnówko - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w. (A-10/1949)
26	Czarnówko - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-11/1949)
27	Czarnówko - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-12/1949)
28	Dąbie - park w zespole podworskim. (B-43/1949)
29	Dąbie - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w. (A-13/1949)
30	Dunajek -budynek szkolny w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-81/1949)
31	Dunajek - budynek gospodarczy w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-82/1949)
32	Dunajek - cmentarz ewangelicki, ok. 1900 r. (A-14/1949)
33	Dunajek - cmentarz ewangelicki, założono - 1 poł. XIX w. (A-15/1949)
34	Dunajek - Blenda - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-16/1949)
35	Dunajek - Kozie Góry - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-17/1949)
36	Dunajek - Wierzbianka - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-18/1949)
37	Dzięgiele - cmentarz ewangelicki, 1 ćw. XIX w. (A-19/1949)
38	Galwiece - dwór ok. poł. XIX w. (B-94/1949)
39	Galwiece - park ok. poł. XIX w. (B-95/1949)
40	Galwiece - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-20/1949)
41	Galwiece - cmentarz ewangelicki rodzinny, ok. 2 poł. XIX w. (A-21/1949)
42	Gieralszki - dwór w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-102/1949)
43	Gieralszki - obora w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-103/1949)
44	Gieralszki - obora w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-104/1949)
45	Gieralszki - magazyn w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-105/1949)
46	Gieralszki - park w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-106/1949)
47	Gieralszki - cmentarz ewangelicki rodzinny, k. XIX w. (A-22/1949)
48	Gieralszki - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-23/1949)
49	Główka - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-24/1949)
50	Gołdap - Kościół ewangelicki ob. par. rzym.-kat. p.w. NMP Matki Kościoła, mur 1578 r., ul. Żeromskiego. (B- 124/1949)
51	Gołdap - Plebania ob. dom, ul. Żeromskiego 4, XIX/XX w. (B-125/1949)
52	Gołdap - Kościół p.w. św. Leona , 1894 r., ul. Wojska Polskiego. (B-126/1949)
53	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 4, XIX/XX w. (B-128/1949)
54	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 6, XIX/XX w. (B-129/1949)

55	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 8, XIX/XX w. (B-130/1949)
56	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 10, XIX/XX w. (B-132/1949)
57	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 11, XIX/XX w. (B-133/1949)
58	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 12, XIX/XX w. (B-134/1949)
59	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 36, XIX/XX w. (B-135/1949)
60	Gołdap - dom, ul. Armii Krajowej 38, XIX/XX w. (B-136/1949)
61	Gołdap - dom, ul. Górna 11, k. XX w. (B-137/1949)
62	Gołdap - dom, ul. Górna 13, k. XX w. (B-138/1949)
63	Gołdap - dom, ul. Górna 15, XIX/XX w. (B-139/1949)
64	Gołdap - dom, ul. Górna 17, XIX/XX w. (B-140/1949)
65	Gołdap - dom, ul. ul. Jaćwieska 4a, XIX/XX w. (B-141/1949)
66	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 6, XIX/XX w. (B-142/1949)
67	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 8, XIX/XX w. (B-143/1949)
68	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 9, XIX/XX w. (B-144/1949)
69	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 11, XIX/XX w. (B-145/1949)
70	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 14a, XIX/XX w. (B-146/1949)
71	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 14b, XIX/XX w. (B-147/1949)
72	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 14c, XIX/XX w. (B-148/1949)
73	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 14d, XIX/XX w. (B-149/1949)
74	Gołdap - dom, ul. Jaćwieska 19, XIX/XX w. (B-150/1949)
75	Gołdap - dom, ul. Królewiecka 11, XIX/XX w. (B-151/1949)
76	Gołdap - dom, ul. Kolejowa 7, XIX/XX w. (B-152/1949)
77	Gołdap - dom, ul. Kolejowa 9, XIX/XX w. (B-153/1949)
78	Gołdap - dom, ul. Kolejowa 11, XIX/XX w. (B-154/1949)
79	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 1, okres międzywojenny. (B-155/1949)
80	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 3, okres międzywojenny. (B-156/1949)
81	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 4, okres międzywojenny. (B-157/1949)
82	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 5, okres międzywojenny. (B-158/1949)
83	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 6, okres międzywojenny. (B-159/1949)
84	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 8-12, okres międzywojenny. (B-160/1949)
85	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 14, okres międzywojenny. (B-161/1949)
86	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 16, okres międzywojenny. (B-162/1949)
87	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 18, okres międzywojenny. (B-163/1949)
88	Gołdap - dom, ul. Kościuszki 20, okres międzywojenny. (B-164/1949)
89	Gołdap - dom, ul. Lipowa 1, okres międzywojenny. (B-165/1949)
90	Gołdap - dom, ul. Lipowa 2, okres międzywojenny. (B-166/1949)
91	Gołdap - dom, ul. Lipowa 3, okres międzywojenny. (B-167/1949)
92	Gołdap - dom, ul. Lipowa 5, okres międzywojenny. (B-168/1949)
93	Gołdap - dom, ul. Lipowa 8a, okres międzywojenny. (B-169/1949)
94	Gołdap - dom, ul. 11 Listopada 2, okres międzywojenny. (B-170/1949)
95	Gołdap - dom, ul. 11 Listopada 3 / 3a, okres międzywojenny. (B-171/1949)
96	Gołdap - dom, ul. 11 Listopada 5, okres międzywojenny. (B-172/1949)
97	Gołdap - dom, ul. 11 Listopada 7, okres międzywojenny. (B-173/1949)
98	Gołdap - dom, ul. 11 Listopada 16, okres międzywojenny. (B-174/1949)
99	Gołdap - dom, ul. 11 Listopada 18, okres międzywojenny. (B-175/1949)

100	Gołdap - dom, ul Malarska 5, okres międzywojenny. (B-176/1949)
101	Gołdap - dom, ul Malarska 7, XIX/XX w. (B-177/1949)
102	Gołdap - dom, ul Mazurska 4, XIX/XX w. (B-178/1949)
103	Gołdap - dom, ul Mazurska 5, XIX/XX w. (B-179/1949)
104	Gołdap - dom, ul Mazurska 7, XIX/XX w. (B-180/1949)
105	Gołdap - dom, ul. Mazurska 9, XIX/XX w. (B-181/1949)
106	Gołdap - dom, ul. Mazurska 10, XIX/XX w. (B-182/1949)
107	Gołdap - dom, ul. Mazurska 11, XIX/XX w. (B-183/1949)
108	Gołdap - dom, ul. Mazurska 12, okres międzywojenny. (B-184/1949)
109	Gołdap - dom, ul. Mazurska 20, XIX/XX w. (B-185/1949)
110	Gołdap - dom, ul. Mazurska 22, XIX/XX w. (B-186/1949)
111	Gołdap - dom, ul. Mazurska 23, XIX/XX w. (B-187/1949)
112	Gołdap - dom, ul. Mazurska 27, XIX/XX w. (B-188/1949)
113	Gołdap - dom, ul. Paderewskiego 11, XIX/XX w. (B-189/1949)
114	Gołdap - dom, ul. Paderewskiego 24, okres międzywojenny. (B-190/1949)
115	Gołdap - dom, ul. Partyzantów 20, XIX/XX w. (B-191/1949)
116	Gołdap - dom, ul. Partyzantów 26, XIX/XX w. (B-192/1949)
117	Gołdap - dom, ul. Partyzantów 28, okres międzywojenny. (B-193/1949)
118	Gołdap - dom, ul. Plac Zwycięstwa 12, okres międzywojenny. (B-194/1949)
119	Gołdap - dom, ul. Plac Zwycięstwa 14, okres międzywojenny. (B-195/1949)
120	Gołdap - dom, ul. Plac Zwycięstwa 15, okres międzywojenny. (B-196/1949)
121	Gołdap - dom, ul. Plac Zwycięstwa 20, okres międzywojenny. (B-197/1949)
122	Gołdap - Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. ks. J. Popiełuszki 2, XIX/XX w. (B-198/1949)
123	Gołdap - dom, ul. Przytorowa 1, XIX/XX w. (B-199/1949)
124	Gołdap - budynek gosp. , ul. Przytorowa 1, XIX/XX w. (B-200/1949)
125	Gołdap - dom, ul. Przytorowa 3, XIX/XX w. (B-201/1949)
126	Gołdap - budynek gosp., ul. Przytorowa 3, XIX/XX w. (B-202/1949)
127	Gołdap - dom, ul. Przytorowa 5, XIX/XX w. (B-203/1949)
128	Gołdap - Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Szkolna 4, XIX/XX w. (B-204/1949)
129	Gołdap - dom, ul. Tatyzy 7, XIX/XX w. (B-205/1949)
130	Gołdap - dom, ul. Tatyzy 9, XIX/XX w. (B-206/1949)
131	Gołdap - dom, ul. Warsztatowa 2, okres międzywojenny. (B-207/1949)
132	Gołdap - dom, ul. Wojska Polskiego 2, , XIX/XX w. (B-208/1949)
133	Gołdap - dom, ul. Wolności 11, XIX/XX w. (B-209/1949)
134	Gołdap - dom, ul. Wolności 13, XIX/XX w. (B-210/1949)
135	Gołdap - dom, ul. Wolności 15, okres międzywojenny. (B-211/1949)
136	Gołdap - dom, ul. Żeromskiego 11, okres międzywojenny. (B-212/1949)
137	Gołdap - dworzec w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-213/1949)
138	Gołdap - magazyn spedycji kolejowej w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-214/1949)
139	Gołdap - szalek w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-215/1949)
140	Gołdap - wieża wodna w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-216/1949)
141	Gołdap - wieża wodna w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-217/1949)
142	Gołdap - nastawnia w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-218/1949)
143	Gołdap - nastawnia w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-219/1949)
144	Gołdap - pozostałości lokomotywni w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-220/1949)

145	Gołdap - pozostałości stacji nawęglania w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-221/1949)
146	Gołdap - rampa w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-222/1949)
147	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar piechoty /gimnazjum/, XIX/XX w. (B-222/1949)
148	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar piechoty /biblioteka/, XIX/XX w. (B-224/1949)
149	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-225/1949)
150	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-226/1949)
151	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-227/1949)
152	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar piechoty, Partyzantów 27 XIX/XX w. (B-228/1949)
153	Gołdap - kasyno w zespole koszar piechoty, 1909 r. (B-229/1949)
154	Gołdap - budynek administracyjny w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-230/1949)
155	Gołdap - budynek administracyjny w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-231/1949)
156	Gołdap - wieża w zespole koszar piechoty XIX/XX w. (B-232/1949)
157	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-233/1949)XIX w.
158	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, XIX w. XIX/XX w. (B-234/1949)
159	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-235/1949)
160	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-236/1949)
161	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-237/1949)
162	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-238/1949)
163	Gołdap - magazyn w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-239/1949)
164	Gołdap - schron w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-240/1949)
165	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-241/1949)
166	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-242/1949)
167	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-243/1949)
168	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-244/1949)
169	Gołdap - koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-245/1949)
170	Gołdap - Szpital, ul. Słoneczna 7, XIX/XX w. (B-246/1949)
171	Gołdap - młyn, XIX/XX w. (B-247/1949)
172	Gołdap - wieża wodna, ul. Paderewskiego , XIX/XX w. XIX/XX w. (B-284/1949)
173	Gołdap - zaporę przeciwczołgową, ul. Mazurska, 1944 r. (B-285/1949)
174	Gołdap - Kochtopfe schron polowy, ul. Gąbińska. 1944 r. (B-286/1949)
175	Gołdap - wartownia w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-248/1949)
176	Gołdap - wartownia w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-249/1949)
177	Gołdap - ciężki schron przeciwlotniczy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-251/1949)
178	Gołdap - ciężki schron przeciwlotniczy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-252/1949)
179	Gołdap - schron sztabowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-253/1949)
180	Gołdap - schron sztabowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson” ok. 1940 r.(B-254/1949)
181	Gołdap - zbiornik przeciwpożarowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-255/1949)
182	Gołdap - zbiornik przeciwpożarowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-256/1949)

183	Gołdap - schron ceglany w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL „Robinson”, ok. 1940 r. (B-257/1949)
184	Gołdap - schron przeciwlotniczy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL „Robinson”, ok. 1940 r. (B-258/1949)
185	Gołdap - hamownia silników w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL „Robinson” ok. 1940 r. (B-259/1949)
186	Gołdap - schron magazynowy i ruiny dwóch schronów magazynowych w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL „Robinson” ok. 1940 r. (B-260/1949)
187	Gołdap - cmentarz ewangelicki /I/, ok. 1800 r. (A-25/1949)
188	Gołdap - cmentarz ewangelicki /II/, 2 ćw. XIX w. (A-26/1949)
189	Gołdap - cmentarz ewangelicki /III/, po 1850 r. (A-27/1949)
190	Gołdap - cmentarz wojenny z 1 wojny światowej - 1914 r. (A-28/1949)
191	Gołdap - cmentarz żołnierzy rosyjskich z 1 wojny światowej - 1914 r. (A-29/1949)
192	Gołdap - stary cmentarz żydowski - 1 poł. XIX w. (A-30/1949)
193	Gołdap - nowy cmentarz żydowski - 2 poł. XIX w. (A-31/1949)
194	Gołdap - cmentarz komunalny - 1961 r. (A-32/1949)
195	Gołdap - cmentarz parafialny rzymskokatolicki, 1945 r. (A-33/1949)
196	Gołdap /Kumiecie/- cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-34/1949)
197	Gołdap /Kumiecie/- nagrobek gen. Hansa Jeschonnka, 1943 r. (A-35/1949)
198	Gołdap /Mruczek/- cmentarz ewangelicki, ok. 1900 r. (A-36/1949)
199	Górne - ruiny kościoła ewangelickiego, 1612-1617, przebud. 1840 r. (B-295/1949)
200	Górne - budynek szkolny w zespole szkoły, mur. pocz. XX w. (B-296/1949)
201	Górne - budynek gospodarczy w zespole szkoły, mur. pocz. XX w. (B-297/1949)
202	Górne - dworzec w zespole dworca kolejowego przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Ełk. (B-298/1949)
203	Górne - budynek spedycji kolejowej w zespole dworca kolejowego przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Ełk. (B-299/1949)
204	Górne - budynek szaletu w zespole dworca kolejowego przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Ełk. (B-300/1949)
205	Górne - cmentarz ewangelicki, 1 poł. XIX w. (A-37/1949)
206	Górne (Przeczek) - cmentarz ewangelicki, 1 poł. XIX w. (A-37/1949)
207	Grabowo - kościół ewangelicki ob. kościół par. rzym.-kat. p, w. MB Różańcowej ok.1590 r. (B-302/1949)
208	Grabowo - plebania nr 60. (B-305/1949)
209	Grabowo - budynek szkolny w zespole szkoły pocz. XX wieku i okres międzywojenny (B-303/1949)
210	Grabowo - budynek gospodarczy w zespole szkoły pocz. XX wieku i okres międzywojenny (B-304/1949)
211	Grabowo - dawna karczma, pocz. XX w. (B-306/1949)
212	Grabowo - dworzec w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B-308/1949)
213	Grabowo - dom w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B-309/1949)
214	Grabowo - budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B-310/1949)
215	Grabowo - budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B-311/1949)
216	Grabowo - budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r.
217	Grabowo - rampa w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r. (B-312/1949)

218	Grabowo - mosty drogowy nad linia kolejową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r. (B- 313/1949)
219	Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-39/1949)
220	Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. poł. XIX w. (A-40/1949)
221	Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-41/1949)
222	Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-42/1949)
223	Grabowo - cmentarz ewangelicki / przykościelny/, ok. 1700 r. (A-43/1949)
224	Grabowo - cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z II wojny światowej, ok. 1944 r. (A-44/1949)
225	Grygieliszki - Hajnówek Leśniczówka - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 2 poł. XIX w. (A-45/1949)
226	Jabramowo - park, XIX/XX w. (B-320/1949)
227	Jabramowo (Nowe Botkuny), cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-48/1949)
228	Jabłońskie most kolejowy nad droga gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B- 321/1949)
229	Jabłońskie - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-46/1949)
230	Jabłońskie (Marcinowa Wólka)- cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-47/1949)
231	Janowo - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 2 poł. XIX w., (A-49/1949)
232	Janowo(w kierunku Jabramowa) - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w., (A-123/1949)
233	Janowo (Niegocin)- cmentarz ewangelicki, XIX w., (A-50/1949)
234	Janowo (Rożyńsk)- cmentarz ewangelicki, XIX w., (A-51/1949)
235	Janowo (Wronki Małe)- cmentarz ewangelicki, XIX w., (A-52/1949)
236	Jany - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w., (A-53/1949)
237	Jeziorki Wielkie- cmentarz ewangelicki, poł. XIX w. (A-54/1949)
238	Jeziorki Wielkie- cmentarz ewangelicki, pocz. XX w. (A-55/1949)
239	Jeziorki Wielkie - cmentarz ewangelicki, poł. XIX w. (A-56/1949)
240	Jeziorki Wielkie - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-57/1949)
241	Jeziorki Małe- cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-58/1949)
242	Jeziorki Małe- cmentarz ewangelicki, rodzinny, II poł. XIX w. (A-59/1949)
243	Jeziorki Małe- cmentarz ewangelicki, rodzinny, II poł. XIX w. (A-60/1949)
244	Juchnajcie - dom nr 8 ob. kaplica pocz. XX w. (B-337/1949)
245	Juchnajcie - dom nr 9 pocz. XX w. (B-338/1949)
246	Juchnajcie - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-61/1949)
247	Juchnajcie - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-62/1949)
248	Juchnajcie - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-63/1949)
249	Jurkiszki - cmentarz ewangelicki, założono - II poł. XIX w. (A-64/1949)
250	Kalniszki - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-65/1949)
251	Kalniszki (Borki)- cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-66/1949)
252	Kamionki - cmentarz ewangelicki, 1800 r. (A-67/1949)
253	Kolniszki - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w., (A-68/1949)
254	Kośmidry -cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w., (A-69/1949)
255	Kowalki -cmentarz ewangelicki, XIX/XX w. (A-70/1949)
256	Kowalki -cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-71/1949)
257	Kowalki (Jakobieny)-cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-72/1949)
258	Kozaki - cmentarz ewangelicki, założono - 1 poł. XIX w. (A-73/1949)
259	Kozaki - cmentarz ewangelicki, rodzinny, XIX w. (A-74/1949)
260	Łobody - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-75/1949)

261	Łobody - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-76/1949)
262	Marcinowo - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-77/1949)
263	Marcinowo - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-78/1949)
264	Marcinowo - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-79/1949)
265	Mażucie - dom nr 6 XIX/XX w. (B-369/1949)
266	Mażucie - magazyn XIX/XX w. (B-370/1949)
267	Mażucie - park, XIX/XX w. (B-371/1949) (B-370/1949)
268	Mażucie - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-80/1949)
269	Morzęty - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-81/1949)
270	Morzęty - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-83/1949)
271	Nasuty - budynek szkolny w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-372/1949)
272	Nasuty - budynek gospodarczy w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-373/1949)
273	Nasuty - cmentarz ewangelicki, ok. 1850 r. (A-84/1949)
274	Nasuty - cmentarz ewangelicki, pocz. XX w. (A-85/1949)
275	Nasuty - cmentarz ewangelicki, pocz. XIX w. (A-86/1949)
276	Nasuty (Aleksandrowo) - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-87/1949)
277	Niedrzwica - gorzelnia w zespole podworskim, okres międzywojenny (B-471/1949)
278	Niedrzwica - park, XIX/XX w. (B-380/1949)
279	Niedrzwica - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-88/1949)
280	Niedrzwica - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-89/1949)
281	Nowa Boćwinka - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-90/1949)
282	Nowe Boćwinka - cmentarz ewangelicki, rodzinny XIX/XX w. (A-91/1949)
283	Osowo - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-92/1949)
284	Osowo - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-93/1949)
285	Osowo (Głazowo) - cmentarz ewangelicki, ok. poł. XIX w. (A-94/1949)
286	Pietrasze - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-95/1949)
287	Pietraszki - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-96/1949)
288	Pietraszki (Czerwone) - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-97/1949)
289	Pogorzel - szkoła, pocz. XX w. (B-406/1949)
290	Pogorzel - dworzec w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Olecko - Ełk 1870 r. (B-407/1949)
291	Pogorzel - dom w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Olecko - Ełk 1870 r. (B-408/1949)
292	Pogorzel - budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Olecko - Ełk 1870 r. (B-409/1949)
293	Pogorzel - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-98/1949)
294	Rakówek - spichlerz w zespole podworskim, poł. XIX w. (B-410/1949)
295	Rakówek - obora w zespole podworskim, poł. XIX w. (B-411/1949)
296	Rakówek - park w zespole podworskim, poł. XIX w. (B-412/1949)
297	Rakówek - most kolejowy nad drogą gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-414/1949)
298	Rakówek - most kolejowy nad drogą gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-415/1949)
299	Regiele - Regellen, Glaubitz, cmentarz ewangelicki, poł. XIX w. (A-99/1949)
300	Regiele - cmentarz ewangelicki, rodzinny, XIX w. (A-100/1949)
301	Rostek - park dom z zespole podworskim XIX/XX w. (B-416/1949)
302	Rożyńsk Mały - budynek gospodarczy w zespole podworskim, XIX/XX w. (B-419/1949)

303	Rożyńsk Mały - budynek gospodarczy w zespole podworskim XIX/XX w. (B-420/1949)
304	Rożyńsk Mały - budynek gospodarczy w zespole podworskim XIX/XX w. (B-421/1949)
305	Rożyńsk Mały - stodoła w zespole podworskim XIX/XX w. (B-423/1949)
306	Rożyńsk Mały - młyn wodny w zespole podworskim, XIX/XX w. (B-424/1949)
307	Rożyńsk Mały - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-101/1949)
308	Rożyńsk Wielki - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-102/1949)
309	Rudzie - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-103/1949)
310	Samoniny - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-107/1949)
311	Siedlisko - budynek szkolny w zespole szkoły pocz. XX w. (B-440/1949)
312	Siedlisko - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-104/1949)
313	Skoczce - budynek szkolny w zespole szkoły okres międzywojenny. (B-454/1949)
314	Skoczce - budynek dawnej gospody pocz. XX w. (B-455/1949)
315	Skoczce - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-105/1949)
316	Sokoły - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-106/1949)
317	Suczki - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-108/1949)
318	Szyliny - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-109/1949)
319	Tatary - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-110/1949)
320	Uźbale - grób żołnierski, niemiecki, z I wojny światowej, 1914 r. (A-111/1949)
321	Wilkasy - park dworski, XIX/XX w. (B-462/1949)
322	Wilkasy - cmentarz ewangelicki, XIX/XIX w. (A-112/1949)
323	Wilkasy - cmentarz ewangelicki, rodzinny, k. XIX/XX w.(?) (A-113/1949)
324	Wiłkajcie - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-114/1949)
325	Włosty - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-115/1949)
326	Wronki Wielkie - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1850 r. (A-116/1949)
327	Wronki-Podgórze - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-83/1949)
328	Wronki Wielkie - cmentarz żołnierzy radzieckich z II wojny światowej l. 40. 50. X w. (A-117/1949)
329	Wrotkowo - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-119/1949)
330	Zatyki - Budynek szkolny w zespole szkoły(B-464/1949)
331	Zatyki - Budynek gospodarczy w zespole szkoły(B-465/1949)
332	Zatyki - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-120/1949)
333	Żelazki - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-121/1949)
334	Żelazki - cmentarz ewangelicki, rodzinny, ok. II poł. XIX w. (A-122/1949)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Gołdap

W granicach gminy znajdują się następujące zabytki archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

Tab. 9 Zabytki archeologiczne Gminnej Ewidencji Zabytków

Nr	Nazwa lokalna	Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob.	Funkcja	Chronologia
1	Babki	14-80	1	1	cmentarzysko	wczesne średniowiecze
2	Babki	14-80	1	9	Osada ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny
3	Babki	14-80	2	10	ślad osadnictwa	epoka kamienia
4	Bałupiany	12-77	1	11	grodzisko	wczesne średniowiecze
5	Bałupiany	12-78	2	4	osada	okres wędrówek ludów

6	Bałupiany	12-78	3	5	osada (?)	średniowiecze kamienia
7	Bałupiany	12-78	4	21	ślady osadnictwa osada	epoka kamienia-epoka brązu XVII-XVIII w.
8	Bałupiany	12-78	5	22	osada	XVI-XVII w.
9	Bałupiany	12-78	6	23	ślady osadnictwa	2 poł. XIII-1 poł. XIV w.
10	Bałupiany	12-78	7	24	ślady osadnictwa ślady osadnictwa	epoka kamienia 2 poł. XVI-XVIII w.
11	Barkowo	13-77	1	3	osada	średniowiecze kamienia
12	Barkowo	13-77	2	14	osada	XVI-XVII w.
13	Barkowo	13-77	3	15	ślady osadnictwa osada	wczesne średniowiecze XVI w.
14	Barkowo	13-77	4	16	ślady osadnictwa osada osada	pradzieje XVI w. XIX w.
15	Barkowo	13-77	5	17	ślady osadnictwa ślady osadnictwa osada osada	pradzieje XIV w. XVI-XVII w. XVII-XVIII w.
16	Boćwinka	15-77	3	57	ślady osadnictwa osada	wczesne średniowiecze XVI w.
17	Botkuny	13-79	1	1	?	okres wpływów rzymskich
18	Botkuny	13-79	2	15	ślady osadnictwa osada	okres wędrówek ludów 2 poł. XVI w. - 1 poł. XVII w.
19	Botkuny	13-79	3	16	ślady osadnictwa osada	późne średniowiecze poł. XVI w.
20	Botkuny	13-79	4	17	Osada ślady osadnictwa	2 poł. XV - XVI w. XIX w.
21	Botkuny	13-79	5	18	ślady osadnictwa osada	późny okres wpływów rzymskich 2 poł. XVI w.
22	Botkuny	13-79	6	19	ślady osadnictwa ślady osadnictwa osada	okres wpływów rzymskich wczesne średniowiecze 2 poł. XVI w.
23	Bronisze	13-80	1	5	ślady osadnictwa	mezolit - wczesna epoka brązu
24	Bronisze	13-80	2	6	Obozowisko ślady osadnictwa	epoka kamienia mezolit-epoka żelaza
25	Bronisze	13-80	3	7	obozowisko (?)	mezolit - wczesna epoka brązu
26	Bronisze	13-80	4	8	ślady osadnictwa	późne średniowiecze
27	Bronisze	13-80	5	9	ślady osadnictwa	epoka kamienia
28	Dąbie	15-77	1	1	ślady osadnictwa osada ślady osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres wpływów rzymskich - okres wędrówek późne średniowiecze
29	Dąbie	15-77	2	7	ślady osadnictwa	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów (?)

30	Dąbie	15-77	3	8	obozowisko – osada osada	mezolit - epoka brązu okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
31	Dąbie	15-77	4	9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia-epoka żelaza nieokreślona
32	Dąbie	15-77	5	11	śląd osadnictwa	epoka kamienia
33	Dąbie	15-77	6	12	obozowisko - osada (?) śląd osadnictwa	epoka kamienia - epoka żelaza okres nowożytny
34	Dąbie	15-77	7	13	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit-epoka żelaza
35	Dąbie	15-77	8	14	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	nieokreślona późne średniowiecze
36	Dąbie	15-77	9	15	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia-epoka żelaza okres nowożytny
37	Dąbie	15-77	10	16	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów nieokreślona późne średniowiecze
38	Dąbie	15-77	11	17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze - okres nowożytny
39	Dąbie	15-77	12	20	śląd osadnictwa cmentarzysko (?)	epoka kamienia okres wędrówek ludów
40	Dąbie	15-77	13	21	śląd osadnictwa	późny paleolit
41	Dąbie	15-77	14	22	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada osada	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza wczesna epoka żelaza (?) wczesne średniowiecze późne średniowiecze okres nowożytny
42	Dąbie	15-77	15	23	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze
43	Dąbie	15-77	16	24	śląd osadnictwa	epoka kamienia
44	Dąbie	15-77	17	25	osada	okres wędrówek ludów - okres wpływów rzymskich
45	Dąbie	15-77	18	26	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	nieokreślona późne średniowiecze
46	Dąbie	15-77	19	32	obozowisko - osada	epoka kamienia - epoka żelaza
47	Dąbie	15-77	20	33	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza, okres wędrówek ludów - okres wpływów rzymskich
48	Dąbie	15-77	21	34	śląd osadnictwa	epoka kamienia
49	Dąbie	15-77	22	53	śląd osadnictwa	epoka kamienia
50	Dąbie	15-77	23	54	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia - epoka żelaza późne średniowiecze - okres nowożytny
51	Dąbie	15-77	24	55	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia okres nowożytny

52	Dąbie	15-77	25	56	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
53	Dąbie	15-77	26	58	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	nieokreślona okres nowożytny
54	Dąbie	15-77	27	59	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze
55	Dąbie	15-77	28	60	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
56	Dąbie	15-77	29	61	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późny paleolit - mezolit nieokreślona wczesne średniowiecze okres nowożytny
57	Dąbie	15-77	30	62	obozowisko śląd osadnictwa śląd osadnictwa	Mezolit wczesne średniowiecze okres nowożytny
58	Dąbie	15-77	31	63	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza nieokreślona okres nowożytny
59	Dąbie	15-77	32	64	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia okres nowożytny
60	Dąbie	15-77	33	65	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
61	Dąbie	15-77	34	66	śląd osadnictwa	mezolit
62	Dąbie	15-77	35	67	śląd osadnictwa	mezolit
63	Dąbie	15-77	36	68	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze
64	Dąbie	15-77	37	69	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia wczesne średniowiecze okres nowożytny
65	Dunajek	15-78	1	20	śląd osadnictwa	epoka kamienia
66	Dunajek	15-78	2	21	śląd osadnictwa	mezolit
67	Dunajek	15-78	3	22	osada (?)	późne średniowiecze - okres nowożytny
68	Dunajek	15-78	4	23	śląd osadnictwa	epoka kamienia
69	Dunajek	15-78	5	33	śląd osadnictwa osada	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze - okres nowożytny
70	Dunajek	15-78	6	34	kopce, kurhany (?)	nieokreślona
71	Dunajek	15-78	7	35	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
72	Dunajek	15-78	8	36	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
73	Dunajek	15-78	9	37	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
74	Dunajek	15-78	10	38	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze
75	Dunajek	16-78	11	6	znalezisko luźne	okres wpływów rzymskich
76	Dunajek	16-78	12	32	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrowek ludów okres nowożytny
77	Dunajek	16-78	13	33	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrowek ludów
78	Galwecie	12-79	1	5	Osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	Średniowiecze XVI w. XVIII - XIX w.
79	Galwecie	12-79	2	6	osada	2 poł. XVI w.

80	Galwiecie	12-79	3	7	osada	pradzieje
81	Galwiecie	12-79	4	3	śląd osadnictwa osada	neolit XVI w.
82	Galwiecie	12-79	5	8	śląd osadnictwa	2 poł. XVI w. - 1 poł. XVII w.
83	Galwiecie	12-79	6	11	osada	XVI w.
84	Galwiecie	12-80	7	4	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
85	Gieraliszki	15-77	1	27	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
86	Gieraliszki	15-77	2	31	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich (?) wczesne średniowiecze (?)
87	Gieraliszki	15-77	3	37	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
88	Gieraliszki	15-77	4	38	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
89	Gołdap	12-78	1	1	Osada osada	schyłkowy paleolit i mezolit wczesna epoka brązu
90	Gołdap	12-78	2	2	osada	schyłkowy paleolit i mezolit
91	Gołdap	12-78	3	3	Osada osada	późny paleolit 2 poł. XVI-XVII w.
92	Gołdap	12-78	4	1	osada	mezolit, neolit
93	Gołdap	12-78	5	2	osada	epoka brązu
94	Gołdap	12-78	7	10	osada	2 poł. XVI - XVII w.
95	Gołdap	12-78	8	11	osada	2 poł. XVII - XIX w.
96	Gołdap	12-78	9	31	osada	XVI - XVII w.
97	Gołdap	12-78	10	32	śląd osadnictwa	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
98	Gołdap	12-78	11	34	śląd osadnictwa osada	2 poł. XVI - XVII w.
99	Gołdap	13-78	12	1	śląd osadnictwa	epoka brązu
100	Gołdap	13-78	13	11	śląd osadnictwa osada	neolit lub wczesna epoka brązu 2 poł. XVI - XVII w.
101	Gołdap	13-78	14	12	śląd osadnictwa	2 poł. XVI - XVII w. oraz XIX w.
102	Gołdap	13-78	15	13	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	epoka kamienia - wczesna epoka brązu 2 poł. XVI - XVII w. XIX w.
103	Gołdap	13-78	16	14	osada	neolit - wczesna epoka brązu
104	Gołdap	13-78	17	15	osada	XVII w.
105	Gołdap	13-78	18	16	śląd osadnictwa	neolit lub wczesna epoka brązu
106	Gołdap	12-79	19	3	śląd osadnictwa	mezolit
107	Gołdap	12-79	20	4	śląd osadnictwa	mezolit (?)
108	Gołdap	12-79	21	8	śląd osadnictwa osada	XIV - XV w. 2 poł. XVI w.
109	Gołdap	12-79	22	9	śląd osadnictwa	mezolit (?)
110	Gołdap	12-79	23	10	Osada osada	mezolit (?) XVI w.
111	Gołdap	12-79	24	11	osada	XVII w.
112	Gołdap	12-79	25	12	osada	XVI w. - 1 poł. XVII w.
113	Gołdap	12-79	26	13	osada	XVI w. - 1 poł. XVII w.
114	Gołdap	12-79	27	14	osada	XVII w. - XVIII w.

115	Gołdap	12-79	28	15	osada	śląd osadnictwa
116	Gołdap	12-79	29	16	śląd osadnictwa osada	średniowiecze 2 poł. XVI w.
117	Gołdap	13-79	30	4	śląd osadnictwa	XVI -XVII w.
118	Gołdap	13-79	31	12	śląd osadnictwa	XVI w.
119	Gołdap	13-79	33	21	cmentarzysko	późny okres wpływów rzymskich
120	Górne	13-80	1	4	śląd osadnictwa	epoka kamienia
121	Główka	15-77	1	3	cmentarzysko ciałopalne	epoka żelaza
122	Główka	15-77	2	35	śląd osadnictwa	mezolit - wczesna epoka brązu (?)
123	Główka	15-77	3	36	osada	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
124	Główka	15-77	4	50	śląd osadnictwa	mezolit
125	Główka	15-77	5	51	śląd osadnictwa osada (?)	epoka kamienia - epoka brązu późne średniowiecze - okres nowożytny
126	Główka	15-77	6	52	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze późne średniowiecze okres nowożytny
127	Główka	14-77	8	9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesna epoka brązu okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów okres nowożytny
128	Główka	14-77	9	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit - wczesna epoka żelaza pradzieje
129	Główka	15-77	10	11	śląd osadnictwa	okres nowożytny
130	Główka	15-77	11	12	śląd osadnictwa	okres nowożytny
131	Główka	15-77	12	13	osada	średniowiecze (XIII-XIV w.) okres nowożytny (XVIII-XIX w.)
132	Główka	15-77	13	8	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
133	Główka	15-77	14	18	śląd osadnictwa	pradzieje
134	Grabowo	14-78	1	5	osada	okres nowożytny (XVII- XX w.)
135	Grabowo	14-78	2	6	osada	okres nowożytny (XIX- XX w.)
136	Grabowo	14-78	3	7	osada	okres nowożytny (XVII- XIX w.)
137	Grygieliszki	12-77	1	6	osada	XVII-XVIII w.
138	Grygieliszki	12-77	2	7	osada	XVI-XVII w.
139	Jabłońskie	13-78	1	5	osada	XVI - XVII w.
140	Jabłońskie	13-78	2	6	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	paleolit (?) ?
141	Jabłońskie	13-78	3	7	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia 2 poł. XVI - XVII w.
142	Jabłońskie	13-78	4	8	Osada osada	XIV – XV w. 2 poł. XVI
143	Janowo	13-78	1	17	osada	2 poł. XVI - XVII w.
144	Janowo	13-78	2	18	śląd osadnictwa	neolit lub wczesna epoka brązu

145	Jany	13-77	1	6	Osada śląd osadnictwa	pradzieje XVI - XVII w.
146	Jany	13-77	2	18	śląd osadnictwa	pradzieje
147	Jany	13-77	3	20	osada	XVI - poł. XVII w.
148	Jany	13-77	4	21	Osada Osada osada	Pradzieje XVI - XVII w. XIX w.
149	Jany	13-77	5	22	Osada śląd osadnictwa	neolit - wczesna epoka brązu późne średniowiecze
150	Jeziorki Wielkie	15-77	1	45	śląd osadnictwa	epoka kamienia
151	Jeziorki Wielkie	15-77	2	46	śląd osadnictwa	mezolit epoka żelaza
152	Jeziorki Wielkie	15-77	3	47	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późny paleolit okres nowożytny
153	Jeziorki Wielkie	15-77	4	48	śląd osadnictwa	późne średniowiecze
154	Jeziorki Wielkie	15-77	5	49	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze okres nowożytny
155	Juchnajcie	13-77	1	1	cmentarzysko	okres wędrówek ludów
156	Juchnajcie	13-77	2	2	osada	młodsza epoka żelaza
157	Juchnajcie	13-77	3	19	osada	XVIII-XIX w.
158	Juchnajcie	13-77	4	23	osada	XV (?) - XVI w.
159	Juchnajcie	13-77	5	24	Osada osada	XV w. XVI-XVII w.
160	Juchnajcie	13-77	6	25	osada	XV-XVI w.
161	Juchnajcie	13-77	7	26	osada	XVI w.
162	Juchnajcie	13-77	8		osada	XV w.
163	Juchnajcie	13-77	9	31	śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza ew. okres wpływów rzymskich
164	Juchnajcie	13-77	10	32	śląd osadnictwa osada	schyłkowy neolit - wczesna epoka brązu późny okres wpływów rzymskich
165	Kołki	13-79	1	5	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - wczesne średniowiecze XVI w.
166	Kołki	13-79	2	6	Osada osada	Mezolit XVI-XVII w.
167	Kołki	13-79	3	7	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze
168	Kolniszki	13-79	1	2	grodzisko	?
169	Kolniszki	13-79	2	13	osada	XVII w.
170	Kolniszki	13-79	3	14	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze (XV w.) XVII w.
171	Konikowo	13-78	1	4	grodzisko (?)	(?)
172	Konikowo	13-78	2	9	śląd osadnictwa	1 poł. XVI w.
173	Konikowo	13-78	3	10	osada	XI w.
174	Kośmidry	12-78	1	33	Osada śląd osadnictwa	późny okres wpływów rzymskich XIV w.
175	Kowalki	15-78	1	12	śląd osadnictwa	epoka kamienia
176	Kowalki	15-78	2	13	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres nowożytny

177	Kowalki	15-78	3	14	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
178	Kowalki	15-78	4	15	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
179	Kozaki	13-79	1	21	osada	2 poł. XVI w.
180	Kozaki	13-79	2	22	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze (?) 2 poł. XVI w. XVIII w.
181	Kozaki	13-79	3	23	osada	pocz. XVII - kon. XVIII w.
182	Kozaki	14-78	5	12	osada	okres nowożytny (XIX w.)
183	Łobody	12-77	1	8	Osada śląd osadnictwa	XVI w. kon. XIX w.
184	Marcinowo	14-78	1	1	grodzisko	?
185	Marcinowo	14-78	2	3	znalezisko luźne	okres wpływów rzymskich - okres wędrowek ludów
186	Marcinowo	14-78	3	4	osada	okres nowożytny (XVIII-XIX w.)
187	Nasuty	15-78	1	6	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
188	Nasuty	15-78	2	16	śląd osadnictwa	epoka kamienia
189	Nasuty	15-78	3	17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	Mezolit Nieokreślona wczesne średniowiecze późne średniowiecze - okres nowożytny
190	Nasuty	15-78	4	18	Osada osada	późne średniowiecze okres nowożytny
191	Nasuty	15-78	5	19	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
192	Niedrzwica	12-78	1	6	osada (?)	okres wpływów rzymskich -okres wędrowek ludów
193	Niedrzwica	12-78	2	7	osada (?)	XVIII w.
194	Niedrzwica	12-78	3	8	osada	XVI-XVII w.
195	Niedrzwica	12-78	4	12	osada	XVII - XVIII w.
196	Niedrzwica	12-78	5	13	śląd osadnictwa	?
197	Niedrzwica	12-78	6	14	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	XV-XV w. XVII- XVIII w. XVIII-XIX w.
198	Niedrzwica	12-78	7	15	osada	2 poł. XVI w.
199	Niedrzwica	12-78	8	16	osada	2 poł. XV w - 1 poł. XVI w.
200	Niedrzwica	12-78	9	17	osada	2 poł. XV w - 1 poł. XVI w.
201	Niedrzwica	12-78	10	18	śląd osadnictwa	?
202	Niedrzwica	12-78	11	19	śląd osadnictwa	XV w - XVI w
203	Niedrzwica	12-78	12	20	Osada osada	epoka kamienia - wczesna epoka brązu 2 poł. XV w - XVI w
204	Niedrzwica	12-78	13	25	osada	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrowek ludów
205	Niedrzwica	12-78	14	26	śląd osadnictwa	epoka kamienia

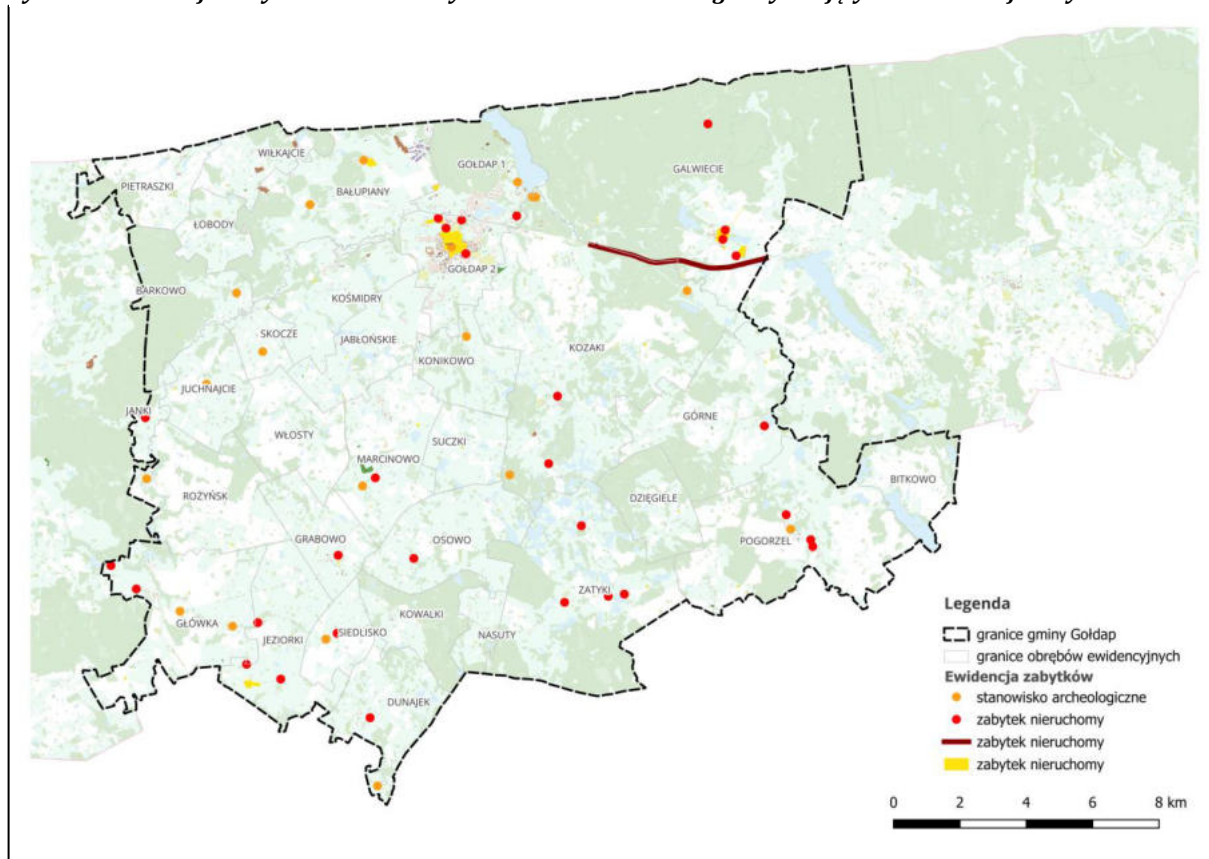
206	Niedrzwica	12-78	15	27	śląd osadnictwa osada osada	epoka kamienia późny okres wpływów rzymskich 2 poł. XV w - XVI w
207	Niedrzwica	12-78	16	28	osada	XV w.
208	Niedrzwica	12-78	17	29	osada	XIX w.
209	Niedrzwica	12-78	18	30	śląd osadnictwa osada	XV w. XVI - XVIII w.
210	Osowo	14-78	1	2	grodzisko	?
211	Osowo	14-78	2	8	osada	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
212	Osowo	14-78	3	8	osada	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
213	Osowo	14-78	4	10	osada	okres nowożytny (XVIII- XIX w.)
214	Osowo	14-78	5	11	osada	okres nowożytny (XVIII- XIX w.)
215	Okrasin	15-77	1	2	cmentarzysko kurhanowe	wczesny okres wpływów rzymskich
216	Pietraszki	12-77	1	5	osada	XVI-XVII w.
217	Podbrodzie	13-78	1	20	śląd osadnictwa osada	XV w. 2 poł. XVI-XVII w.
218	Rostek	13-78	1	2	Gród gród	XII w., XIV w.
219	Rostek	13-78	2	3	Osada osada	późny okres wpływów rzymskich VII-XI w.
220	Rożyńsk	14-77	1	4	cmentarzysko	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrowek ludów
221	Rożyńsk	14-77	2	5	śląd osadnictwa cmentarzysko	Neolit późny okres wpływów rzymskich -okres wędrowek ludów VII-XI w.
222	Rożyńsk	14-77	3	19	śląd osadnictwa	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
223	Rożyńsk	14-77	4	20	Osada osada	okres wpływów rzymskich -okres wędrowek ludów okres nowożytny (XVIII- XIX w.)
224	Rożyńsk	14-77	5	14	bruk kamienny	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
225	Rożyńsk	14-77	6	21	osada	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
226	Rożyńsk	14-77	7	22	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje okres nowożytny
227	Rudzie	15-78	1	3	osada	późne średniowiecze, okres nowożytny
228	Rudzie	15-78	2	4	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny
229	Rudzie	15-78	3	5	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	epoka kamienia wczesne średniowiecze okres nowożytny
230	Rudzie	15-78	4	7	śląd osadnictwa (?) śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza

231	Rudzie	15-78	5	8	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze
232	Samoniny	12-77	1	9	osada	XVII-XVIII w.
233	Samoniny	12-77	2	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit (?) XVII-XVIII w.
234	Siedlisko	15-78	1	2	znalezisko luźne	późny paleolit
235	Siedlisko	15-77	2	28	śląd osadnictwa osada	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze
236	Siedlisko	15-77	3	29	osada śląd osadnictwa	Średniowiecze okres nowożytny
237	Siedlisko	15-77	4	30	śląd osadnictwa osada	późne średniowiecze okres nowożytny
238	Siedlisko	15-77	5	39	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia późne średniowiecze - okres nowożytny
239	Siedlisko	15-77	6	40	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
240	Siedlisko	15-77	7	41	śląd osadnictwa osada	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze - okres nowożytny
241	Siedlisko	15-77	8	42	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
242	Siedlisko	15-77	9	43	śląd osadnictwa osada (?) osada	epoka kamienia - epoka brązu wczesne średniowiecze późne średniowiecze - okres nowożytny
243	Siedlisko	15-77	10	44	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
244	Siedlisko	15-78	11	9	osada	okres nowożytny (od XVII w.)
245	Siedlisko	15-78	12	10	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze (?)
246	Siedlisko	15-78	13	11	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
247	Skoczce	13-77	1	4	śląd osadnictwa	epoka kamienia
248	Skoczce	13-77	2	12	śląd osadnictwa	neolit - epoka żelaza
249	Skoczce	13-77	3	13	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	XVI-XVII w. XIX-XX w.
250	Skoczce	13-77	4	27	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	Pradzieje XV-XVII w. XIX w.
251	Skoczce	13-77	5	28	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia - wczesna epoka brązu XVI-XVII w.
252	Skoczce	13-77	6	29	śląd osadnictwa osada	XII - XIII w. XVI - XVII w.
253	Włosty	13-77	1	33	Osada osada	XV w. XVI - XVII w.
254	Zatyki	14-79	1	1	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
255	Żelazki	14-80	1	6	śląd osadnictwa	epoka kamienia
256	Żelazki	14-80	2	7	śląd osadnictwa	epoka kamienia
257	Żelazki	14-80	3	8	osada (?) osada	wczesne średniowiecze późne średniowiecze - okres nowożytny
258	Żelazki	14-80	4	12	osada	epoka kamienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków

Lokalizacja zabytków nieruchomych oraz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Gołdap oraz obrębów ewidencyjnych została przedstawiona poniżej:

Ryc. 19 Lokalizacja zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych NID

Ewidencja zabytków niewpisanych do rejestru zabytków jest zbiorem otwartym i podlega okresowej aktualizacji i zmianom.

2.13. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Na terenie gminy nie występują pomniki zagłady oraz ich strefy ochronne.

2.14. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na obszarze gminy Gołdap występuje teren zamknięty zastrzeżony ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, na którym usytuowana jest linia kolejowa nr 41 relacji Ełk – Gołdap. Biegnie ona przez takie obręby ewidencyjne jak: Górne (21,73 ha), Kozaki (38,34 ha), Pogorzel (4,63 ha) i Gołdap 2 (14,46 ha). Zestawienie

informacji dotyczące terenów zamkniętych kolejowych na terenie gminy Gołdap zostało przedstawione w tabeli poniżej:

Tab. 10 Zestawienie terenów zamkniętych kolejowych na terenie gminy Gołdap

Lp.	obręb	Nr działki	Pow. działki [ha]	ID działki
1.	8 - Górne	144/3	13,9995	281803_5.0008.144/3
2.	8 - Górne	175/2	7,7316	281803_5.0008.175/2
3.	17 - Kozaki	218/15	0,1032	281803_5.0017.218/15
4.	17 - Kozaki	218/16	20,5165	281803_5.0017.218/16
5.	17 - Kozaki	238	6,4900	281803_5.0017.238
6.	17 - Kozaki	252	11,2328	281803_5.0017.252
7.	23 - Pogorzel	125	4,6300	281803_5.0023.125
8.	2 - Gołdap 2	506/2	1,2234	281803_4.0002.506/2
9.	2 - Gołdap 2	506/8	2,9206	281803_4.0002.506/8
10.	2 - Gołdap 2	506/5	0,2436	281803_4.0002.506/5
11.	2 - Gołdap 2	507/5	5,2393	281803_4.0002.507/5
12.	2 - Gołdap 2	507/20	2,4068	281803_4.0002.507/20
13.	2 - Gołdap 2	507/26	2,4262	281803_4.0002.507/26

Źródło: Decyzja nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. U. Ministra Infrastruktury z 2020 r. poz. 38 ze zm.)

Strefy ochronne od linii kolejowych wskazane są w odpowiednich przepisach odrębnych, a w celu uniknięcia niedogodności w wyniku potencjalnych drgań lub hałasu zabudowę należy sytuować w odpowiedniej odległości od tych obszarów.

Na terenie gminy Gołdap zlokalizowane są również tereny zamknięte resortu obrony narodowej wskazane Decyzją nr 58/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 maja 2026 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (ze zm.). Tereny zamknięte wojskowe na obszarze gminy zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tab. 11 Zestawienie terenów zamkniętych wojskowych na terenie gminy Gołdap

Lp.	Miejscowość	Obręby i numery działek	Miejsce przechowywania Dokumentacji geodezyjno-kartograficznej
1	Gołdap	2 Gołdap, dz. 970/25	RZI OLSZTYN
2	Gołdap	2 Gołdap, dz. dz. 820/5, 820/6, 820/7, 820/8, 820/9, 820/10, 820/11, 820/12, 820/13, 820/14, 820/15, 820/16, 820/17, 820/18, 821/5, 821/6, 821/7, 821/8, 821/9, 821/10, 821/11, 821/12, 821/13, 821/14, 821/15, 821/16, 821/17, 822/16, 822/18,	RZI OLSZTYN

		815/8, 821/2, 1490/2, 1490/3	
3	Kozaki	17 Kozaki, dz. 3490, 3492, 3489, 3491, 3493	RZI OLSZTYN
4	Kozaki	17 Kozaki, dz. 162/42	RZI OLSZTYN
5	Bałupiany	Bałupiany, dz. 222/43, 222/45, 222/47	RZI OLSZTYN
6	Pietraszki	22 Pietraszki, dz. 69/39, 69/40, 81/9, 95/8	RZI OLSZTYN
7	Rożyńsk	24 Rożyńsk, dz. 89/17	RZI OLSZTYN
8	Jabłońskie	10 Jabłońskie, dz. 116/6, 116/5, 117, 119/11, 119/6, 122/60	RZI OLSZTYN
9	Gołdap	1 GOŁDAP, dz. 68/1, 68/2.	RZI OLSZTYN

Źródło: Decyzja nr 58/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 maja 2026 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (ze zm.)

Na terenie gminy Gołdap występują strefy ochronne terenu zamkniętego, zlokalizowana w miejscowości Kozaki. W obrębie stref ochronnych występują ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, w tym zakazy budowy określonych kategorii obiektów. Zakres ograniczeń jest zróżnicowany w zależności od strefy i narasta od strefy A do strefy E. Ustalenia planu ogólnego powinny uwzględniać poniższe ograniczenia przy określaniu przeznaczenia terenów, profilu funkcjonalnego stref planistycznych oraz dopuszczalnych kierunków zagospodarowania.

Strefa A

W strefie A obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, obejmujące zakaz budowy obiektów i funkcji mogących powodować zwiększone zagrożenie lub generować znaczną koncentrację ludności. W szczególności ograniczenia dotyczą zakazu lokalizacji:

- zakładów przemysłowych o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa;
- zakładów przemysłowych stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- budynków użyteczności publicznej przystosowanych do jednoczesnego pobytu co najmniej 300 osób;
- budynków zamieszkania zbiorowego przystosowanych do jednoczesnego pobytu co najmniej 300 osób;
- gęsto zaludnionej zabudowy zwartej, w tym zabudowy śródmiejskiej;
- miejsc masowych zgromadzeń, w tym miejsc organizacji imprez masowych;

- obiektów o konstrukcji wrażliwej, szczególnie podatnej na oddziaływanie fali uderzeniowej, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Za obiekty o konstrukcji wrażliwej uznaje się w szczególności budynki o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m², inne niż budynki obiekty budowlane o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m², a także obiekty budowlane posiadające ściany kurtynowe, osłonowe lub zewnętrzne wykonane ze szkła albo innych materiałów podatnych na oddziaływanie fali uderzeniowej i generujących duże ilości małych odłamków, jeżeli powierzchnia elementów wrażliwych stanowi ponad 50% powierzchni całkowitej ściany, a powierzchnia jednego elementu wynosi co najmniej 1,5 m².

Strefa B

W strefie B obowiązują wszystkie ograniczenia wskazane dla strefy A. Dodatkowo wprowadza się ograniczenia dotyczące lokalizacji funkcji mieszkaniowych, obiektów pobytu ludzi oraz wybranych elementów infrastruktury technicznej i transportowej. W strefie B obowiązuje zakaz budowy:

- budynków użyteczności publicznej;
- budynków zamieszkania zbiorowego;
- budynków mieszkalnych;
- budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej;
- dróg publicznych o dużym natężeniu ruchu, w tym autostrad, dróg ekspresowych, dróg krajowych oraz innych dróg publicznych o natężeniu powyżej 5000 pojazdów na dobę;
- linii kolejowych magistralnych oraz innych linii kolejowych o natężeniu powyżej 5000 pasażerów na dobę;
- komunikacyjnych szlaków wodnych o znaczeniu międzynarodowym oraz innych dróg wodnych o natężeniu powyżej 1800 użytkowników na dobę;
- napowietrznych sieci elektroenergetycznych najwyższego napięcia, w których różnica potencjałów pomiędzy przewodem fazowym a ziemią jest większa lub równa 220 kV, wraz z ich instalacjami;

- naziemnych nieobwałowanych instalacji o istotnym znaczeniu w zakresie transportu, magazynowania, dystrybucji lub przetwarzania paliw płynnych i gazowych, w tym magazynów, zbiorników, rurociągów i gazociągów;
- miejsc wypoczynku i rekreacji zbiorowej, w których przebywa powyżej 900 osób na dobę.

Strefa C

W strefie C obowiązują wszystkie ograniczenia właściwe dla stref A i B. Ponadto wprowadza się dodatkowe ograniczenia odnoszące się do infrastruktury transportowej o średnim natężeniu ruchu, miejsc rekreacji o średniej intensywności użytkowania oraz sieci elektroenergetycznych wysokiego napięcia. W strefie C obowiązuje dodatkowo zakaz budowy:

- dróg publicznych o średnim natężeniu ruchu, w tym dróg wojewódzkich, dróg powiatowych oraz innych dróg publicznych o natężeniu od 1000 do 5000 pojazdów na dobę;
- linii kolejowych pierwszorzędnych oraz innych linii kolejowych o natężeniu od 1000 do 5000 pasażerów na dobę;
- komunikacyjnych szlaków wodnych o znaczeniu regionalnym kategorii II i III oraz innych dróg wodnych o natężeniu od 400 do 1800 użytkowników na dobę;
- miejsc wypoczynku i rekreacji, w których przebywa od 200 do 900 osób na dobę;
- napowietrznych sieci elektroenergetycznych wysokiego napięcia, w których różnica potencjałów pomiędzy przewodem fazowym a ziemią jest większa lub równa 60 kV i mniejsza niż 220 kV, wraz z ich instalacjami.

Strefa D

W strefie D obowiązują wszystkie ograniczenia określone dla stref A, B i C. Dodatkowo ograniczeniu podlega lokalizacja infrastruktury transportowej o małym natężeniu ruchu oraz miejsc wypoczynku i rekreacji o mniejszej intensywności użytkowania. W strefie D obowiązuje ponadto zakaz budowy:

- dróg publicznych o małym natężeniu ruchu, w tym dróg powiatowych, dróg gminnych oraz innych dróg publicznych o natężeniu poniżej 1000 pojazdów na dobę;
- linii kolejowych drugorzędnych, linii kolejowych znaczenia miejscowego oraz innych linii kolejowych o natężeniu poniżej 1000 pasażerów na dobę;
- komunikacyjnych szlaków wodnych o znaczeniu regionalnym kategorii Ia i Ib oraz innych dróg wodnych o natężeniu poniżej 400 użytkowników na dobę;
- miejsc wypoczynku i rekreacji, w których przebywa mniej niż 200 osób na dobę.

Strefa E

W strefie E obowiązuje najszerszy zakres ograniczeń. Obejmuje ona wszystkie ograniczenia przewidziane dla stref A, B, C i D. Dodatkowo ograniczenia dotyczą napowietrznych sieci elektroenergetycznych średniego napięcia. W strefie E obowiązuje ponadto zakaz budowy napowietrznych sieci elektroenergetycznych średniego napięcia, w których różnica potencjałów pomiędzy przewodem fazowym a ziemią jest większa lub równa 15 kV i mniejsza niż 60 kV, wraz z ich instalacjami.

W celu uniknięcia konfliktów funkcjonalno-przestrzennych, a także zapewnienia swobody użytkowania terenów zamkniętych stronie wojskowej należy brać pod uwagę ich lokalizację. Jest to szczególnie istotne w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych i innych działań mogących wpłynąć na ograniczenie zdolności do realizacji zadań obronnych. Co do potencjalnej lokalizacji zabudowy w otoczeniu terenów należy również uwzględnić występujące na obszarze drgania, możliwe zanieczyszczenie powietrza oraz okresowy hałas wynikający z przeprowadzanych ćwiczeń strzeleckich i wojskowych.

2.15. Obszary ograniczonego użytkowania

Na terenie gminy nie wskazuje się obszarów ograniczonego użytkowania w myśl ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (nie jest prowadzony rejestr publiczny). Jeżeli odpowiednia dokumentacja wykaże konieczność wyznaczenia

takich obszarów ze względu na możliwość niedotrzymania standardów środowiskowych w przypadku konkretnych inwestycji czy obiektów istniejących, należy rozważyć wyznaczenie takich stref, aby zminimalizować ryzyko konfliktów społecznych.

2.16. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy Gołdap nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

Na obszarze gminy Gołdap przewidziano rekultywację udokumentowanych obszarów złóż w kierunkach: leśnym, rolniczo-leśnym, rolniczo-wodnym, rolniczym i wodnym. Kierunki rekultywacji dla poszczególnych złóż zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tab. 12 Kierunki rekultywacji dla obszarów złóż na terenie gminy Gołdap

Nazwa Złoża	Kopalina	Rekultywacja
Babki II	piaski i żwiry	leśny
Niedzwica 4	torfy	leśny
Wronki Wielkie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	leśny
Kośmidry	piaski i żwiry	leśny
Kozaki	piaski i żwiry	leśny
Bałupiany III	piaski i żwiry	rolniczo-leśny
Kośmidry II	piaski i żwiry	rolniczo-leśny
Marcinowo	surowce ilaste ceramiki budowlanej	rolniczo-leśny
Wiłkajcie	piaski i żwiry	rolniczo-leśny
Botkuny	piaski i żwiry	rolniczo-wodny
Bałupiany IV	piaski i żwiry	rolniczo-wodny
Kośmidry III	piaski i żwiry	rolniczo-wodny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG

Na obszarze gminy Gołdap występują również tereny poprzemysłowe wymagające rekultywacji bądź rewitalizacji (np. w okolicach ulicy Stadionowej), gdzie możliwy jest w przyszłości rozwój zabudowy mieszkaniowej.

2.17. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

W ramach przedsięwzięcia stowarzyszenia „Polskie Miasta Cittaslow” tzn. ponadlokalnego programu rewitalizacji miast stworzono dokument „Program rewitalizacji obszaru w Gminie Gołdap (czerwiec 2016)” wskazujący na terenie gminy obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji znajduje się na terenie miasta Gołdap i obejmuje ulice: 1-go Maja, Cmentarna, Dolna, Jeziorowa, Kolejowa, Krótka, Lipowa, Mazurska, Nadbrzeżna, Okrężna, Paderewskiego, Plac Zwycięstwa, Prom. Zdrojowa, Słoneczna, Stadionowa, St. Mikołajczyka, Suwalska, Wczasowa, Zatorowa, Armii Krajowej, Jaćwieska, Ks. Popiełuszki, Partyzantów, Szkolna, T. Kościuszki, Tatyzy, Wojska Polskiego oraz Żeromskiego nr 2 i nr 4. Powierzchnia obszaru wynosi 0,80 km², co stanowi 4,71% powierzchni miasta Gołdap i 0,22% powierzchni gminy. Obszar ten został przedstawiony na rycinie poniżej:

Ryc. 20 Obszar gminy Gołdap przeznaczony do rewitalizacji

Źródło: Program rewitalizacji obszaru w Gminie Gołdap (czerwiec 2016)

Celami rewitalizacji są m.in. zabezpieczenie i ochrona zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego; poprawa efektywności energetycznej budynków; zachowanie i rewitalizacja budynków oraz obiektów o walorach historycznych, kulturowych, architektonicznych i urbanistycznych; stworzenie dogodnych warunków dla rozwoju funkcji handlowo-usługowych; rewitalizacja i modernizacja ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych oraz rewitalizacja; wspieranie zrównoważonego rozwoju przestrzenno-funkcjonalnego i zgodnego współistnienia funkcji użytkowych obszaru jako miejsca zamieszkania i pracy; poprawa jakości obiektów mieszkalnych oraz otoczenia mieszkaniowego, a także modernizacja obiektów użyteczności publicznej.

Jednym z celów operacyjnych Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Gołdap do roku 2030 jest zagospodarowanie niewykorzystanych przestrzeni i obiektów publicznych na cele społeczne. W celu tym pośród kierunków działań wymienione jest opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, stąd też możliwe jest, że taki program powstanie w przyszłości, zostanie wyznaczony nowy obszar rewitalizacji i wskazane zaktualizowane kierunki działań. W strategii wskazane są również m.in. następujące kierunki działań: rewitalizacja/zagospodarowywanie obiektów zabytkowych/obszarów publicznych i rozwój zielonej infrastruktury z zakresem działań: rewitalizacja Parku Miejskiego na Placu Zwycięstwa.

W gminnym programie opieki nad zabytkami gminy Gołdap na lata 2021-2024 wymieniony jest priorytet I – dbałość o zachowanie istniejących walorów zabytkowych oraz działanie dot. przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych obiektów zabytkowych będących pod administracją Gminy.

2.18. Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją

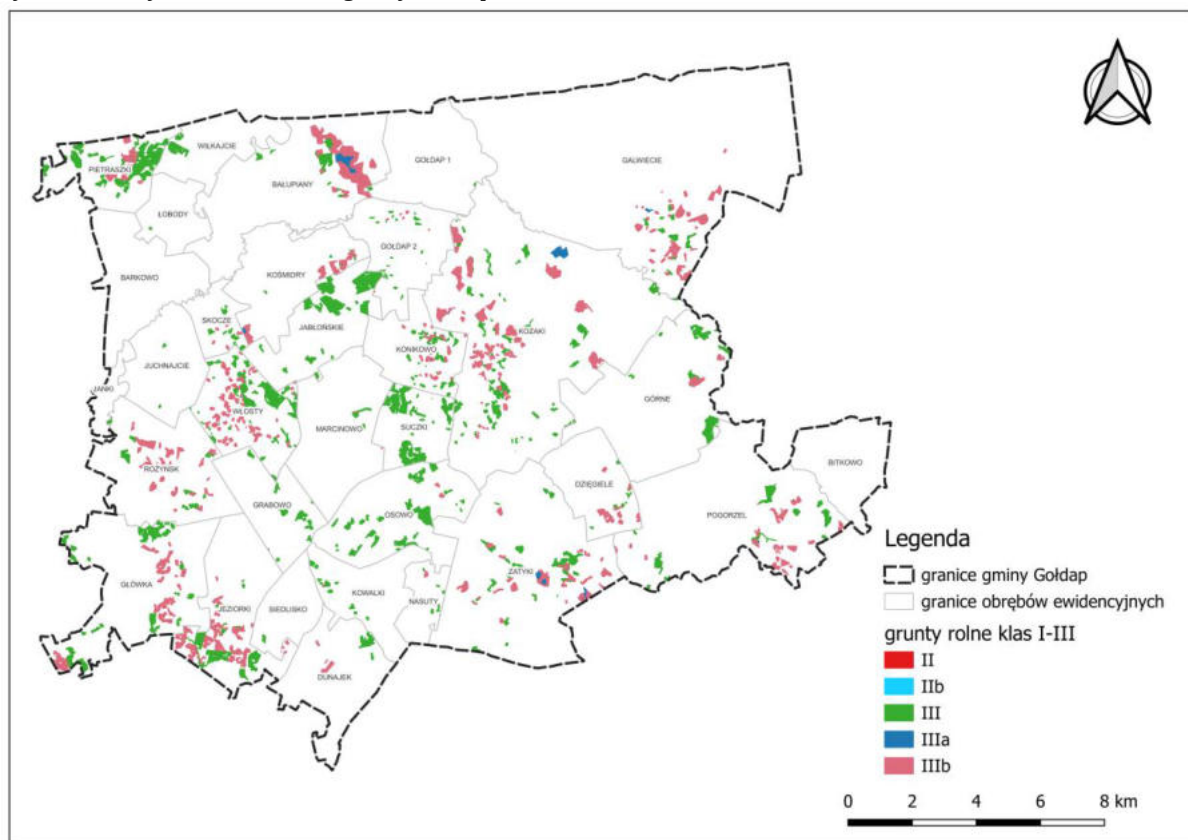
Na terenie gminy nie wyznaczono obszarów cichych w aglomeracji i poza aglomeracją.

2.19. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne

Grunty rolne klas I-III

Na terenie gminy występują grunty rolne stanowiące użytki najwyższych klas bonitacyjnych. Obowiązuje ich ochrona zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku, gdy plan ogólny zakłada, że na takim użytku może powstać zabudowa nie oznacza to bezpośrednio możliwości realizacji inwestycji. W takim przypadku konieczne jest sporządzenie planu miejscowego, który po uzyskaniu opinii właściwych organów, przeznaczy takie użytki na cele nierolnicze. Największy udział pośród gruntów rolnych stanowią: PsIII, RIIIb oraz ŁIII, najmniejszy natomiast użytki rolne RIIb i Wsr-RIIIb. Największe zagęszczenie gruntów rolnych występuje w obrębach: Pietraszki, Bałupiany, Włosty, Jezioraki, Różyńsk i Kozaki. Łącznie stanowią ok. 5% powierzchni gminy Gołdap.

Ryc. 21 Grunty rolne na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

Grunty leśne

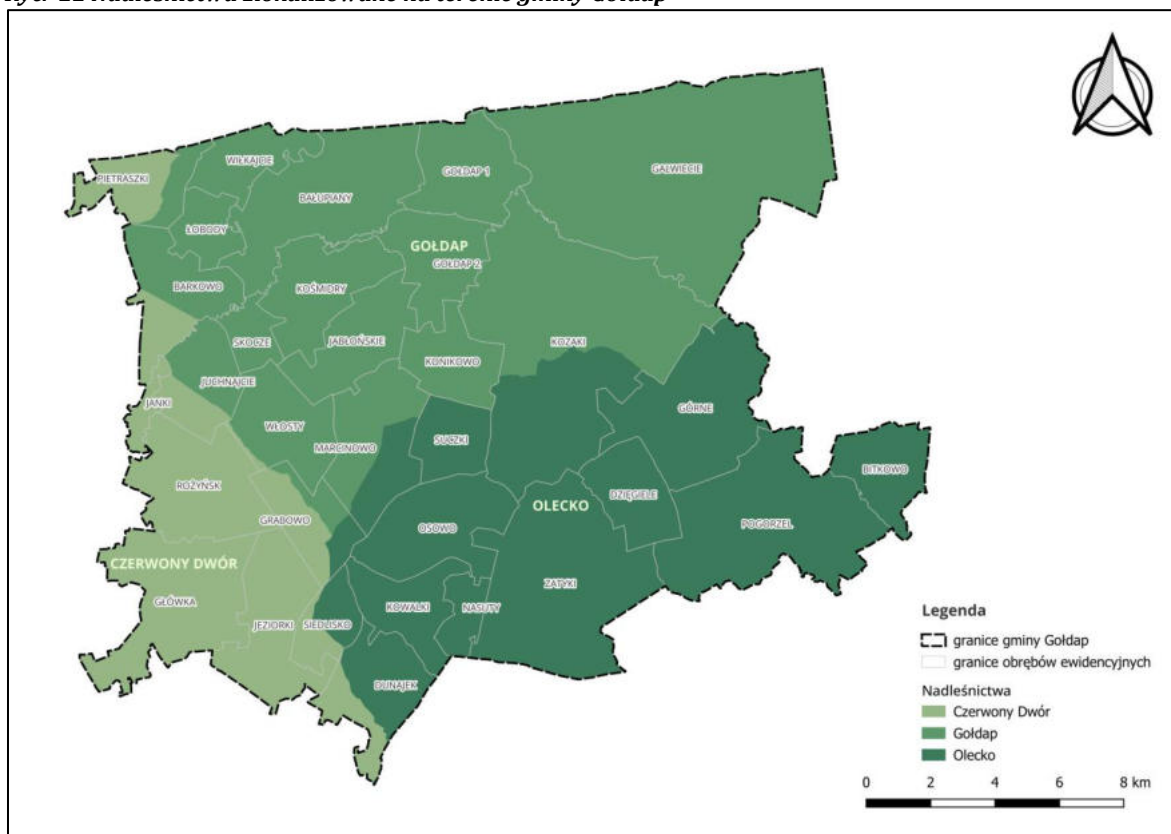
Tereny leśne zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Gołdapi stanowią 29% powierzchni gminy Gołdap. Największe ich skupisko znajduje się na terenie obrębu

Galwecie, Barkowo, Zatyki i Kowalki. Największe kompleksy leśne na terenie gminy Gołdap stanowią: Puszcza Romincka, Puszcza Borecka, lasy na Wzgórzach Szeskich oraz Lasy Skaliskie.

Dominują lasy typu liściastego – grądy na glinach morenowych i utworach piaszczysto-gliniastych. Występują one głównie na terenach: Wzgórz Szeskich, Pojezierza Wschodniosuwalskiego, Pojezierza Zachodniosuwalskiego, Lasach Romnickich i Pagórkach Rogalskich. Tutejsze grądy (świeże, mieszane świeże i wilgotne) stanowią lasy liściaste z dużą domieszką świerka. Ze względu na znaczący udział lipy w występujących na obszarze grądach (lasów świeżych) zostały one wyodrębnione jako grąd lipowo-świerkowy. Na utworach z domieszką piasków oraz wałach piaszczystych kemów wykształciły się subkontynentalne bory sosnowe i świerkowe oraz kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe. Największe ich zgrupowania występują w Niece Skaliskiej, Niece Gołdapskiej oraz północno-wschodniej części Puszczy Rominckiej. Z kolei w obniżeniach terenu, takich jak obniżenia międzymorenowe, zagłębienia wytopiskowe oraz zastoiska występują leśne zbiorowiska bagienne, w tym lasy mieszane bagienne, bory mieszane bagienne i bory bagienne. Duży udział w tych typach lasów posiadają zespoły borealnej świerczyny na torfie. Na obszarze gminy występują również olsy porzeczkowe o niewielkiej powierzchni, a także olsy torfowcowe, bory bagienne i olsy torfowcowe. Występują również sukcesyjne i regeneracyjne postacie tych zespołów leśnych, takie jak brzezina bagienna, czy biel (las sosnowo-brzozowy). Zbiorowiska lasów wilgotnych (subborealne grądy typu niskiego), wilgotne lasy dębowo-świerkowe oraz sosnowe bory trzęślicowe stanowią strefę przejścia pomiędzy zbiorowiskami lasów bagiennych, a zbiorowiskami lasów świeżych. W dolinach wszelkich rzek, strumieni i cieków wodnych występują łągi olszowo-jesionowe, z kolei w strefach przejścia do zbiorowisk lasów świeżych występują łągi wiązowo-jesionowe. Doliny potoków o charakterze górskim na podłożu piaszczysto-żwirowym i kamienistym porastają podgórskie łągi jesionowe.

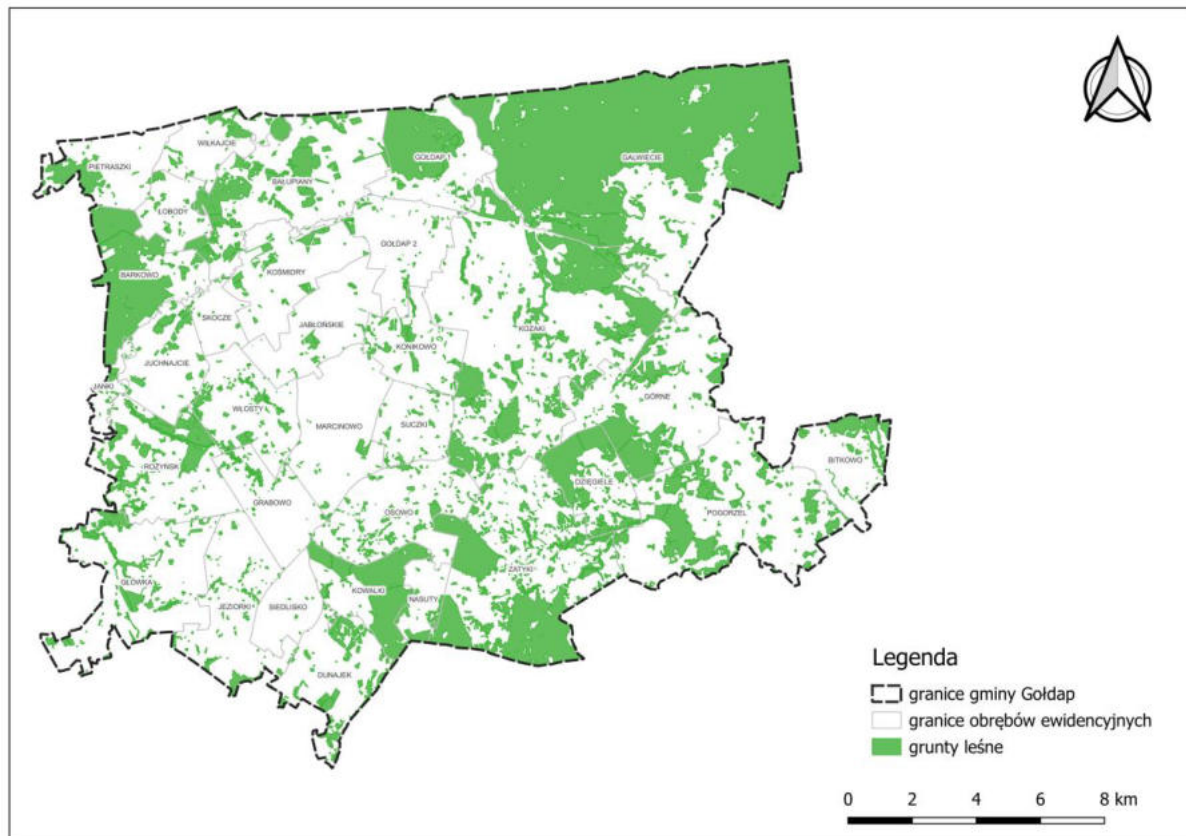
Teren gminy Gołdap znajduje się na terenie trzech nadleśnictw: Gołdap, Olecko oraz Czerwony Dwór.

Ryc. 22 Nadleśnictwa zlokalizowane na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

Ryc. 23 Lasy na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

Poza lasami należącymi do Nadleśnictw, na terenie gminy występują również lasy będące w administracji osób prywatnych (wg danych GUS w roku 2023 powierzchnia lasów prywatnych wynosiła 2 477,91 ha).

Lasy ochronne

W swoich granicach gmina Gołdap posiada lasy ochronne o typach: badawcze, cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne, nasienne, ostoje zwierząt, uzdrowiskowe i wodochronne. Lasy ochronne zajmują łączną powierzchnię 4 998,75 ha, z czego najwięcej występuje lasów wodochronnych oraz cennych fragmentów rodzimej przyrody, a najmniej jest badawczych oraz nasiennych. Powierzchnie poszczególnych typów ochronnych lasu na terenie gminy Gołdap zostały przedstawione w tabeli poniżej:

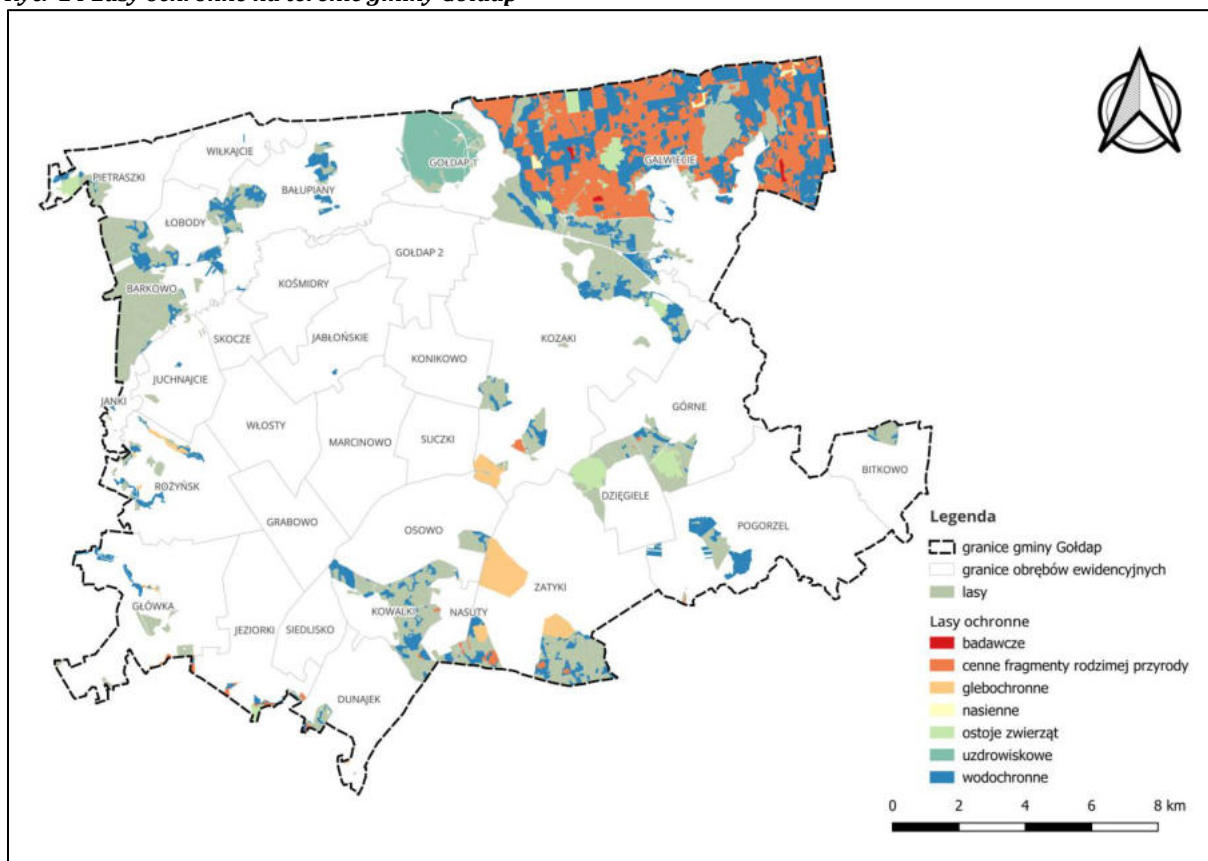
Tab. 2. Typy ochronne lasów na terenie gminy Gołdap

Typ ochronny lasu	Powierzchnia [ha]
Badawcze	16,6580
Cenne fragmenty rodzimej przyrody	1778,9190
Glebochronne	297,4830
Nasienne	31,0490
Ostoje zwierząt	280,6570
Uzdrowiskowe	378,7600
Wodochronne	2215,2240
Suma	4 998,7500

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

Lasy ochronne uzdrowiskowe znajdują się w obrębie miejskim Gołdap 1, cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz największe skupiska wodochronnych położone są w północno-wschodniej części obszaru, natomiast glebochronne zajmują centralno-południową część obszaru gminy. Lasy te stanowią 61% powierzchni wszystkich lasów zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Ryc. 24 Lasy ochronne na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

2.20. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie gminy Gołdap nie odnotowano istnienia zakładów zakwalifikowanych, jako potencjalnie zagrożonych poważną awarią przemysłową, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej).

2.21. Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego

Gmina położona jest poza strefami pasów technicznych oraz pasów nadbrzeżnych.

2.22. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu

Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy Gołdap według stanu na 2023 rok funkcjonowały następujące jednostki oświatowe (szkoły podstawowe):

- Szkoły Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Gołdapi;
- Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gołdapi;
- Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Tadeusza Kościuszki;
- Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Noblistów Polskich;
- Szkoły Podstawowej w Pogorzeli;
- Szkoły Podstawowej im. Michała Kajki w Grabowie;
- Szkoła Podstawowa w Galweciach;
- Szkoła Podstawowa w Boćwinie.

W 2023 roku na terenie gminy Gołdap funkcjonowały następujące oddziały przedszkolne:

- Przedszkole samorządowe Nr 1;
- Przedszkole Niepubliczne „Bajka”;
- Przedszkole Niepubliczne „Radosne Skrzaty”;
- Przedszkole „U Kubusia Puchatka”;
- Przedszkole „Zuchowa Przygoda”;
- Domowy Punkt Przedszkolny „Nibylandia”;
- Niepubliczny Żłobek „Radosne Skrzaty”;
- Niepubliczny Żłobek „Bajka”;
- Niepubliczny Żłobek „U Kubusia Puchatka”.

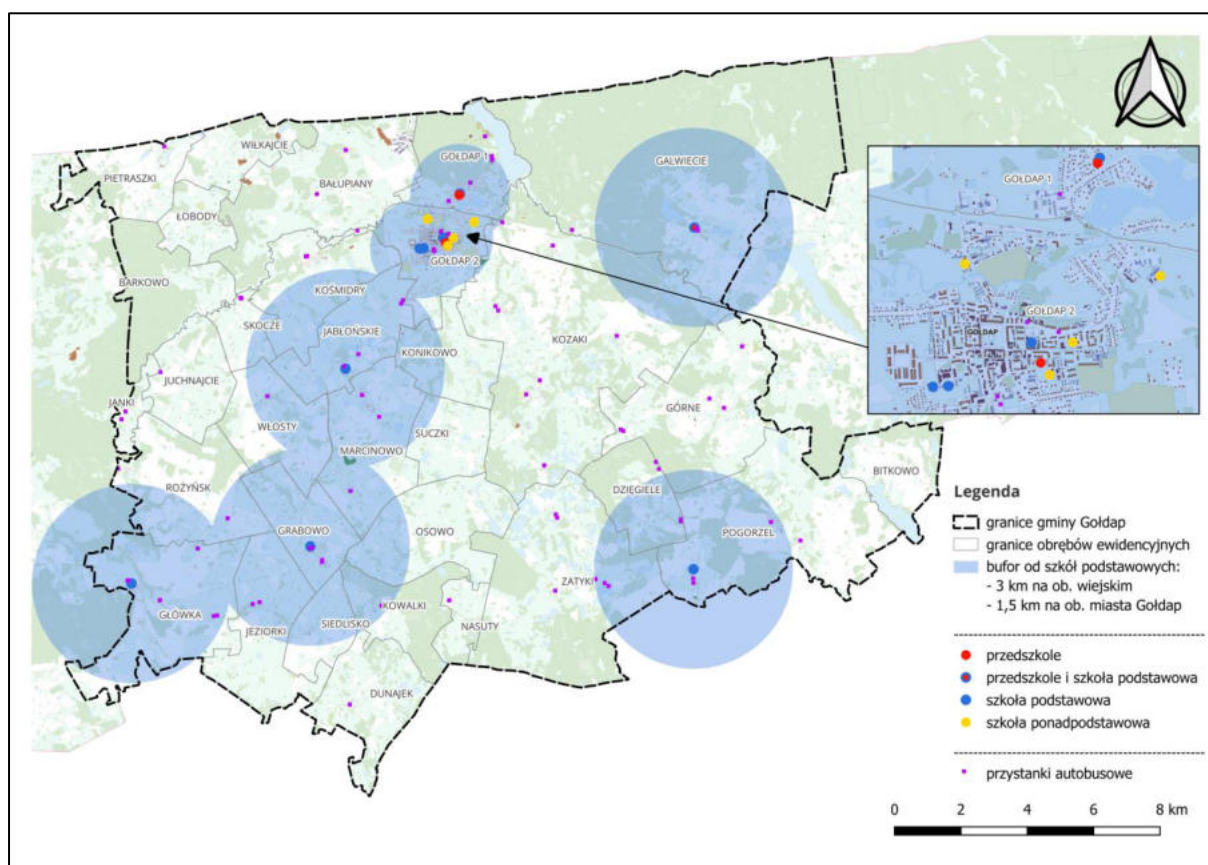
Spośród szkół ponadpodstawowych, w mieście Gołdap funkcjonują: Zespół Szkół Ogólnokształcących na który składają się Liceum Ogólnokształcące dla młodzieży i Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych oraz Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Gołdapi składającego się z Technikum dla młodzieży,

Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla młodzieży, Szkoły Policealnej dla dorosłych i Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych.

W ramach działalności Domu Kultury w Gołdapi, na terenie gminy funkcjonują również świetlice wiejskie w Grabowie, Żelazkach i Kozakach.

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewniają publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia zlokalizowane głównie w Gołdapi. W mieście funkcjonuje szpital, trzy przychodnie NZOZ, ośrodki zdrowia i inne placówki. Na terenach wiejskich funkcjonuje jedna placówka, Ośrodek Zdrowia w Grabowie. Na terenie gminy znajdują się również prywatne gabinety z zakresu m.in. ortopedii, pediatrii i stomatologii.

Ryc. 25 Rozmieszczenie obiektów infrastruktury społecznej w gminie wraz ze strefą dostępności do szkół podstawowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych EGİB oraz BDOT 10k.

Infrastruktura transportowa

Gmina Gołdap położona jest poza głównymi szlakami komunikacyjnymi kraju. Na jej sieć komunikacyjną składają się: droga krajowa (w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Olsztyn, Rejon w Ełku), drogi wojewódzkie (w zarządzie

Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie), drogi powiatowe (w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych w Gołdapi), drogi gminne (w zarządzie Gminy Gołdap) oraz drogi wewnętrzne.

Przez teren gminy Gołdap przechodzi droga krajowa klasy GP (droga główna ruchu przyspieszonego), której długość na obszarze gminy wynosi 24,034 km:

- 65 granica państwa – Gołdap – Olecko – Ełk – Grajewo – Mońki – Białystok – Bobrowniki – granica państwa. W roku 2010 po budowie obwodnicy miasta Gołdap droga ta zmieniła swój przebieg, co spowodowało przeniesienie ruchu tranzytowego poza granice miasta.

Przez teren gminy Gołdap przebiegają dwie drogi wojewódzkie klasy G (drogi główne), o łącznej długości na obszarze gminy wynoszącej 29,474 km:

- 650 Stara Różanka – Srokowo – Węgorzewo – Banie Mazurskie – Gołdap;
- 651 Gołdap – Żytkiejmy – Szypliszki – Sejny, która objęta jest projektem „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 651 na odcinku Gołdap-Dubieninki”.

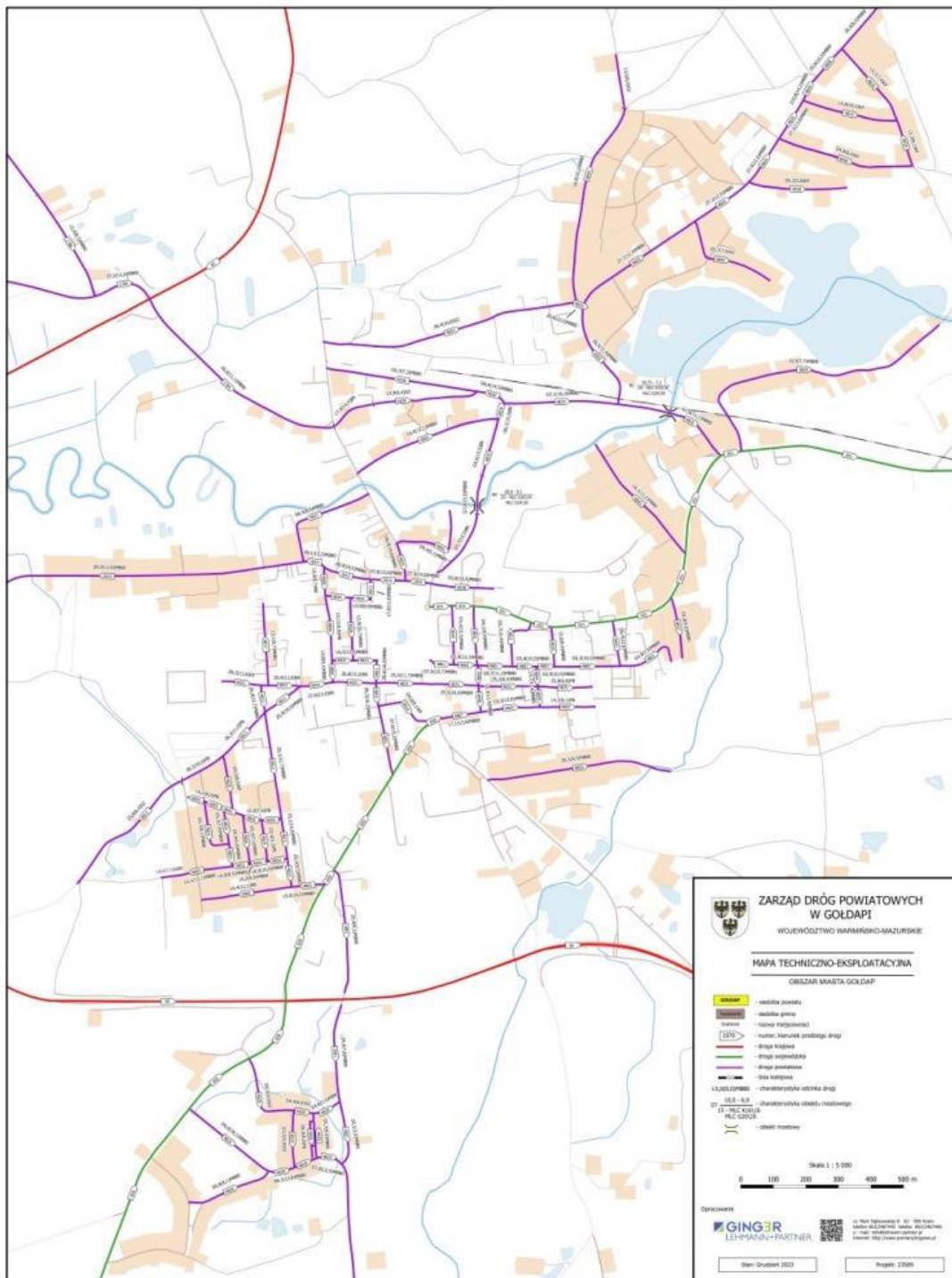
Występują również liczne drogi powiatowe, których łączna długość wynosi 130,54 km.

Na obszarze gminy Gołdap znajdują się także drogi gminne, których łączna długość wynosi 73,33 km, z czego 13,898 km przebiega przez teren miasta, natomiast 59,432 km przez tereny wiejskie.

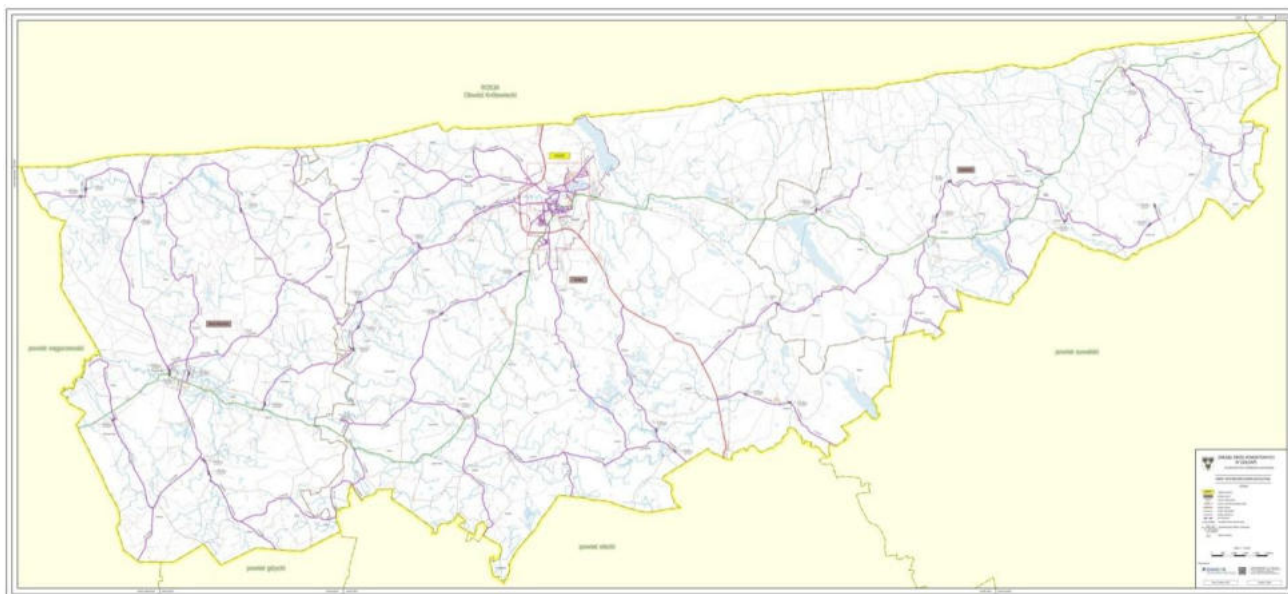
Drogi wewnętrzne o znaczeniu lokalnym posiadające nawierzchnię z masy bitumicznej, kostki betonowej brukowej, brukowca, żwirowe, żuźłowe i gruntowe mają na terenie gminy Gołdap łączną długość 111,68 km.

Przez teren gminy Gołdap przebiega linia kolejowa nr 41 Ełk – Gołdap, odcinek Olecko – Gołdap, po której aktualnie regularny ruch pociągów nie jest prowadzony (stan na rok 2023). Występuje również stacja kolejowa Gołdap oraz przystanki osobowe Pogorzelski, Górny, Botkuny a także przystanek towarowy Gołdap Tartak. W dokumencie „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku” znajduje się projekt „Prace na linii kolejowej nr 41 na odcinku Olecko-Gołdap”, jeżeli zostanie on zrealizowany, ruch pociągów na linii może zostać wznowiony.

Ryc. 26 Schemat sieci drogowej na terenie miasta Gołdap

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Gołdapi

Ryc. 27 Schemat sieci drogowej na terenie powiatu gołdapskiego

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Gołdapi

Infrastruktura techniczna

Sieć kanalizacyjna

Na terenie gminy Gołdap zadania związane odbiorem ścieków realizowane są przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Gołdapi przy ulicy Sikorskiego 9A. Pomiedzy 01.01.2023 r. oraz 31.12.2023 r. długość kanalizacji sanitarnej zwiększyła się o 7,1 km, docelowa wydajność wzrosła o 81,1 m³ na dobę natomiast ilość przepompowni wzrosła o 6 (tabela poniżej).

Tab. 13 Dane dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Gołdap

Dane	Stan na dzień 01.01.2023 r.	Stan na dzień 31.12.2023 r.
Długość kanalizacji sanitarnej z przyłączami	138,3 km	145,4 km
Oczyszczalnie ścieków	7 szt. o docelowej wydajności 3 269,3 m ³ /dobę (Gołdap, Galwecie, Bronisze, Babki, Wilkasy, Boćwinka, Mażucie)	7 szt. o docelowej wydajności 3 350,4 m ³ /dobę (Gołdap, Galwecie, Bronisze, Babki, Wilkasy, Boćwinka, Mażucie)
Przepompownie	61 szt.	67 szt.
Odprowadzający ścieki	2 583	2 597

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportu o Stanie Gminy za 2023 rok

Oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Gołdap:

- Gołdap –oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych. Obsługuje miejscowości: Gołdap, Grabowo, Wronki

Wielkie, Rostek, Kozaki, Jabramowo, Niedrzwica, Kośmidry, Botkuny, Jurkiszki i Kolniszki;

- Babki – oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych. Obsługuje miejscowości: Babki, Żelazki i Pogorzel;
- Galwiecie – oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych;
- Boćwinka – oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych, obsługuje miejscowości: Boćwinka, Boćwiński Młyn, Rożyńsk Mały, Dąbie i Okrasin;
- Wilkasy;
- Bronisze;
- Mażucie.

Budynki mieszkalne podłączone do sieci kanalizacyjnej stanowią 49,4%, co jest wzrostem o 0,4% w stosunku do poprzedniego roku. Na terenie miejskim stanowią one 70,2%, a na wiejskim 27,6%. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 roku wyniosła 14 622, co stanowiło spadek w stosunku do poprzedniego roku o ponad 100 osób (tabela poniżej). Stan ten wynika prawdopodobnie ze spadku ilości mieszkańców gminy pomiędzy 2022 i 2023 rokiem. Korzystający z instalacji kanalizacyjnych w 2023 r. stanowili 76,8% ogółu ludności. W 2023 roku wystąpiło 790 awarii, czyli o 74 mniej niż w roku 2022. W 2023 roku odprowadzono 523,7 dam³ ścieków bytowych, i 523 dam³ ścieków oczyszczonych.

Tab. 14 Korzystający z sieci kanalizacyjnej w latach 2014-2023

powiat gołdapski	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	18 084	18 087	18 114	17 467	17 634	17 555	16 985	16 910	16 797	16 654
gm. Gołdap	15 379	15 411	15 469	15 219	15 339	15 305	14 872	14 831	14 745	14 622

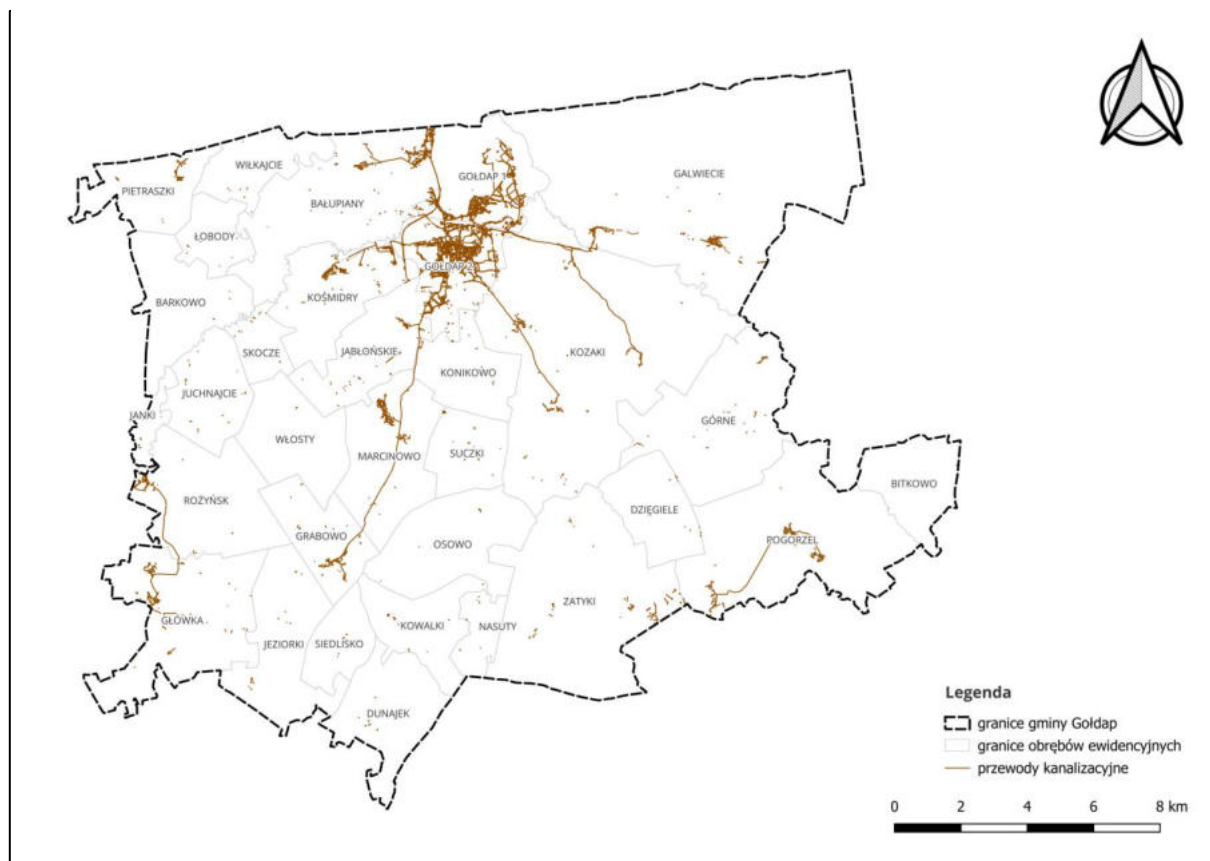
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W 2023 roku na terenie gminy Gołdap w zakresie sieci kanalizacyjnej realizowano takie zadania jak: przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Babki oraz budowa sieci kanalizacyjnej dla miejscowości Pogorzel wraz ze zrzutem ścieków kolektorem tłocznym do miejscowości Babki.

W mieście Gołdap funkcjonuje system kanalizacji rozdzielczej. Kanalizacja deszczowa odprowadza wody opadowe bez oczyszczania do rzeki Gołdapy. Istniejące kanały będące częścią sieci kanalizacyjnej sanitarnej gminy Gołdap posiadają średnice od 180 do 500 mm. Przy głównej przepompowni ścieków zlokalizowany jest punkt przyjęć ścieków z wozów asenizacyjnych.

Na terenie gminy Gołdap funkcjonuje Stacja Uzdatniania wody w Gołdapi, której udzielone zostało pozwolenie na odprowadzanie popłucznych i oczyszczonych wód opadowych i roztopowych z jej terenu do rzeki Gołdapa zgodnie z Decyzją Starosty Gołdapskiego z dnia 11.12.2017 r. (BiOŚ.6341.26.2017). Odprowadzanie wód popłucznych ze stacji wodociągowej do rzeki Gołdapa odbywa się przez wylot na działce 43/1 (obręb Gołdap 2), przy czym maksymalna ilość odprowadzanych ścieków wynosi: max. 20 m³/h, śr. 20 m³/dobę oraz max. 10 950 m³/rok. Natomiast wprowadzanie wód opadowych i roztopowych ujętych systemem kanalizacji deszczowej z działek o nr 700/6 i 700/7 (obręb Gołdap 2) odbywa się z zachowaniem następujących wskaźników ilościowych: max 137,52 m³/h, śr. 2,11 m³/dobę oraz 771,6 m³/rok.

Ryc. 28 Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

System zaopatrzenia w wodę

Za dostarczanie wody na terenie gminy Gołdap odpowiedzialne jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Gołdapi. Zaopatrzenie gminy w wodę odbywa się z 16 ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w Gołdapi oraz okolicznych wsiach. Długość sieci wodociągowej wraz z przyłączami według stanu na dzień 01.01.2023 r. wynosiła 355,8 km, natomiast na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 358,6 km, co stanowiło wzrost o 2,8 km. Na terenie gminy Gołdap funkcjonuje 7 ujęć wody w miejscowościach: Gołdap, Kolniszki, Górne, Pogorzel, Kozaki, Kowalki, Boćwinka (tabela poniżej).

Tab. 15 Dane dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Gołdap

Dane	Stan na dzień 01.01.2023 r.	Stan na dzień 31.12.2023 r.
Długość sieci wodociągowej z przyłączami	355,8 km	358,6 km
Ujęcia wody	8 szt. (Gołdap, Kolniszki, Górne, Pogorzel, Kozaki, Kowalki, Boćwinka i Mażucie)	7 szt. (Gołdap, Kolniszki, Górne, Pogorzel, Kozaki, Kowalki, Boćwinka)
Odbiorcy wody	3 288	3 305

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportu o Stanie Gminy za 2023 rok

Budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej w 2023 roku stanowiły 77,4%, co stanowiło wzrost o 0,7% w stosunku do roku 2022, przy czym na obszarze miejskim wartość ta wynosiła 89,8%, a na terenie wiejskim 64,4%. Pod względem użytkowników sieci wodociągowej, w 2023 roku stanowili oni 92,7% mieszkańców (97,3% w mieście, 82,4% na wsi). Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej, począwszy od roku 2015 do 2023 wzrosła łącznie o prawie 700 osób, co przedstawia tabela poniżej.

Tab. 16 Korzystający z sieci wodociągowej w latach 2014-2023

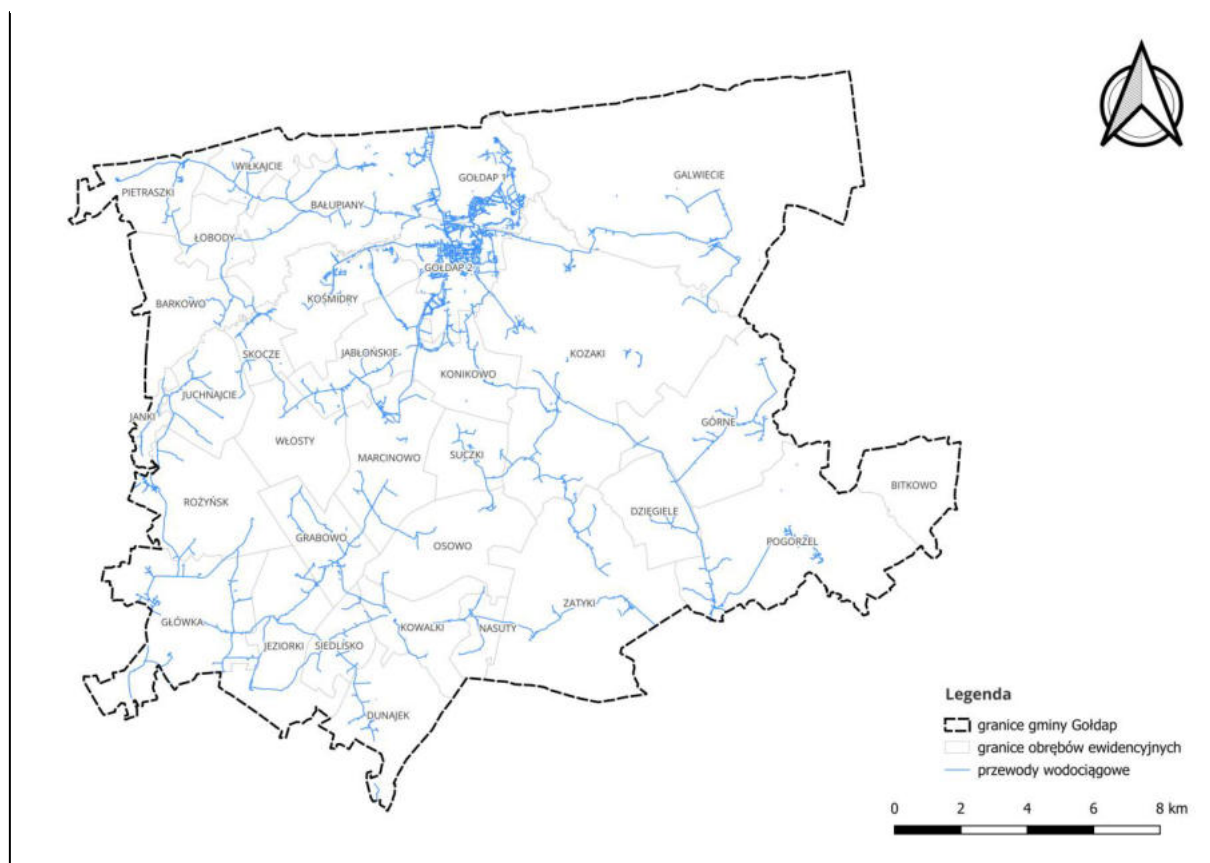
powiat gołdapski	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
gm. Gołdap	84 642	84 346	84 348	84 152	83 891	83 672	81 409	80 760	80 271	79 877
gm. Gołdap	6 004	5 989	6 093	6 189	6 214	6 239	6 476	6 525	6 673	6 700

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Działania Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółki z o.o. w Gołdapi w 2023 roku polegały na zaopatrzeniu w wodę mieszkańców w miejscowościach nieposiadających dostępu do sieci wodociągowej. Zrealizowano zadanie wybudowania sieci wodociągowej Jezioroki Wielkie – Siedlisko. Inną inwestycją, dla której PWiK

sporządziło dokumentację techniczną była budowa sieci wodociągowej Bałupiany-Niedrzwica-Łobody-Wilkajcie-Somaniny-Mażucie-Pietraszki oraz budowa przepompowni wody przy ul. Gumbińskiej w Gołdapi. Nowa przepompownia wpłynie na podniesienie ciśnienia oraz zwiększenie wydajności w hydrantach przeciwpożarowych na terenie podstrefy Gołdap i przejścia granicznego. W 2023 roku wymieniono również ponad 700 wodomierzy na nowe z systemem zdalnego odczytu.

Ryc. 29 Sieć wodociągowa na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

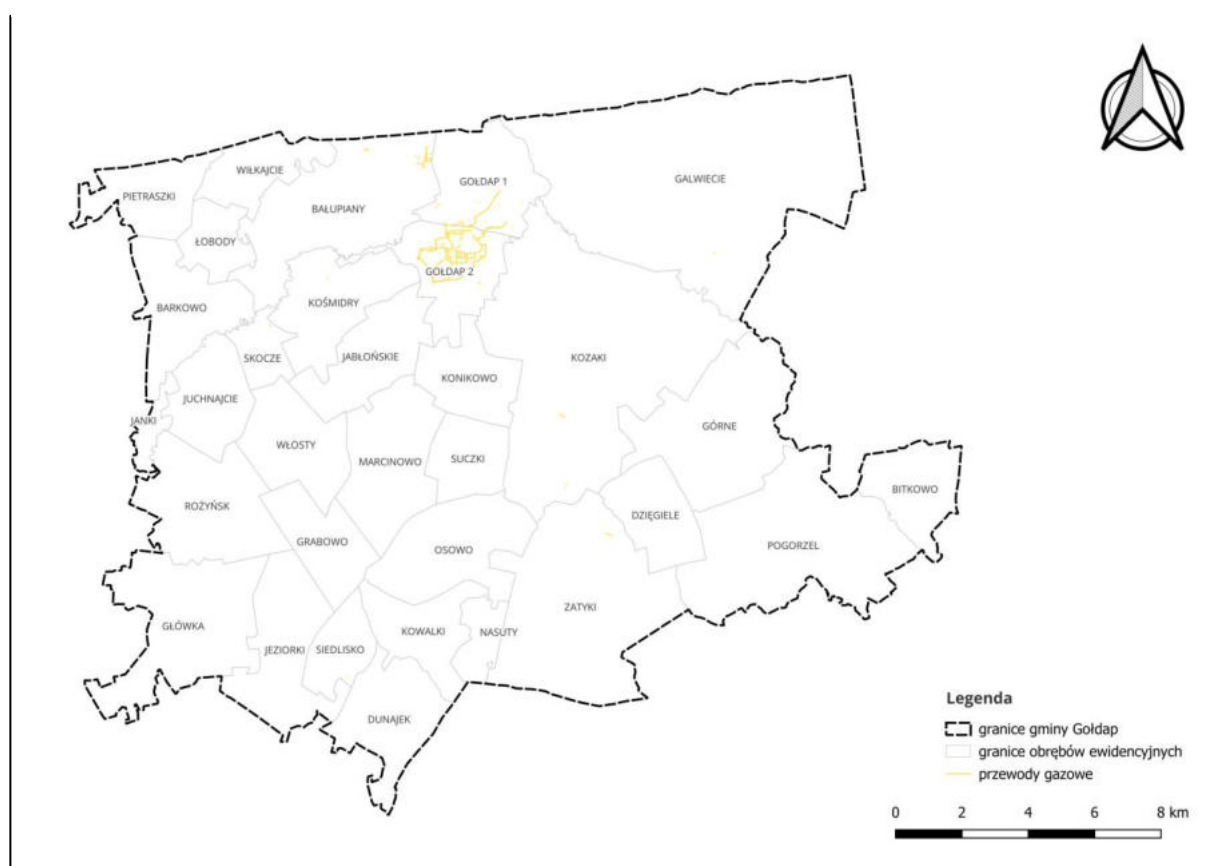
Sieć gazowa

Na obszarze gminy brak jest sieci gazowej rozdzielczej gazu ziemnego. Na terenie nie występują gazociągi wysokiego ani średniego ciśnienia, nie zakłada się również zadań inwestycyjnych w tym zakresie na terenie gminy. Gmina Gołdap nie jest podłączona do krajowego systemu sieci gazowej.

Na obszarze gminy funkcjonuje lokalny system gazowniczy w zarządzie Zakładu Budowlanego Stanisław Andrysiewicz. Jego głównym elementem jest stacja regazyfikacyjna skroplonego gazu ziemnego. Korzystający z instalacji w % ogółu

ludności na terenie gminy Gołdap w 2023 roku stanowili 0,8%, co stanowiło spadek o 0,1% w stosunku do poprzedniego roku. Długość czynnej sieci gazowej wynosiła 7 112 m i pozostawała ona niezmienna od 2021 roku. W roku 2023 występowało 60 czynnych przyłączy do budynków, w tym 52 do mieszkalnych i 8 do niemieszkalnych. Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe w 2023 roku wynosiło 837,6 MWh, natomiast ludność korzystająca z sieci gazowej wynosiła 145 osób (w tym wszyscy odbiorcy znajdowali się na terenie miasta Gołdap). W planach Przedsiębiorstwa Budowlanego Stanisław Andrysiewicz nie ma zaplanowanych inwestycji w zakresie rozbudowy sieci gazowej, a potencjalna rozbudowa następuje na wniosek klienta. Największe zagęszczenie sieci kanalizacji gazowej występuje na terenie obrębu Gołdap 2 i Gołdap 1. Krótkie odcinki znajdują się również na obszarze obrębów Bałupiany, Kozaki i Zatyki.

Ryc. 30 Sieć gazowa na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

Sieć elektroenergetyczna

Energia elektryczna na terenie gminy Gołdap dostarczana jest ze stacji 110/15kV GPZ Gołdap znajdującej się we wschodniej części miasta Gołdap. Stacja GPZ Gołdap jest zasilana z trzech stron linii Gołdap-Wronki-Banie Mazurskie, Gołdap-Filipów i Gołdap-Olecko. Ze stacji GPZ wyprowadzone są linie SN 15 kV, które na obszarze miasta posiadają głównie przebieg podziemny, natomiast na obszarze gminy napowietrzny. W okolicach odbiorców energii elektrycznej znajdują się również stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/0,4 kV. Na terenie gminy znajduje się także PGO Wronki o napięciu 110/15 kV odbierający energię wytworzoną przez Farmę Wiatrową Gołdap/Wronki.

Na terenie gminy znajduje się 227 stacji transformatorowych średniego i niskiego napięcia, w tym 171 stacji słupowych oraz 56 stacji wewnętrznych. Łączna długość linii elektroenergetycznych wynosi ok 665 km. Długość linii średniego napięcia wynosi 297 km (19,26% w technologii kablowej), natomiast długość sieci niskiego napięcia wynosi 273 km (23% w technologii kablowej). Stopień skablowania jest zatem niski i wymaga poprawy ze względu na niską awaryjność linii kablowych.

Na obszarze gminy znajdują się urządzenia elektroenergetyczne w zarządzie PGE:

- Linia 110 kV Filipów – Gołdap;
- Linia 110 kV Gołdap – Wronki- Banie Mazurskie;
- Linia 110 kV Gołdap – Olecko;
- Stacje transformatorowe 15/0,4 kV;
- Linie 15 kV i niskiego napięcia.

PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok planuje następujące inwestycje:

- Stacje transformatorowe 15/0,4 kV;
- Linie 15 kV i niskiego napięcia.

Lokalizacja planowanych inwestycji uzależniona jest od potrzeb rozwoju sieci związanego z przyłączaniem nowych odbiorców oraz modernizacją sieci.

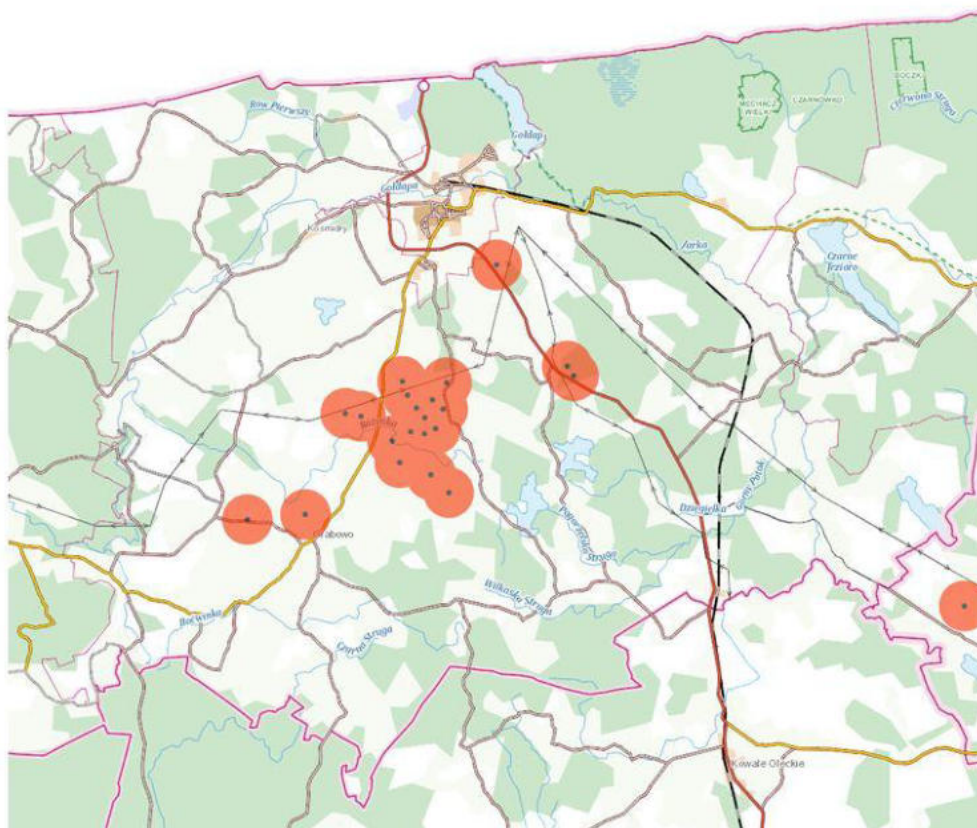
W 2023 roku ilość odbiorców energii elektrycznej na terenie gminy Gołdap wynosiła 5 221, co w stosunku do poprzedniego roku stanowiło wzrost o 53. Zużycie energii elektrycznej w tym samym roku wyniosło 9 069,57 MWh i było ono nieznacznie mniejsze w stosunku do roku 2022. Zużycie energii na 1 mieszkańca w 2023 r wyniosło 685,57 kWh, natomiast na 1 odbiorcę 1 737,09 kWh.

Pod względem produkcji energii elektrycznej, według stanu na dzień 11.12.2023 r. do sieci elektroenergetycznej przyłączone było 604 instalacji OZE, gdzie wśród

największych można wymienić: farmę wiatrową Gołdap/Wronki – 16 szt. o łącznej mocy 48 MW; farmę wiatrową Jabramowo – 1szt. o mocy 0,9 MW; farmę wiatrową Rożyńsk Wielki – 1szt. o mocy 0,48 MW; farmę wiatrową Kozaki – 2szt. o mocy jednostkowej 1,2 MW każda – łącznie 2,4 MW oraz farmę wiatrową Grabowo – 1szt. o mocy 0,6 MW. Tereny, na których zlokalizowane są turbiny wiatrowe, zostały włączone do strefy gospodarczej, co umożliwia ich dalsze wykorzystanie na cele związane z produkcją energii odnawialnej oraz rozwojem działalności gospodarczej w tym obszarze.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych „W przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów”. Strefy te zostały przedstawione na rycinie poniżej:

Ryc. 31 Lokalizacja wiatraków i stref wyłączonych z zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy Gołdap

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Dane dotyczące przebiegu sieci elektroenergetycznych na terenie gminy Gołdap udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Gołdapi są niekompletne, stąd też dokładny opis rozmieszczenia tych sieci jest niemożliwy.

Legenda

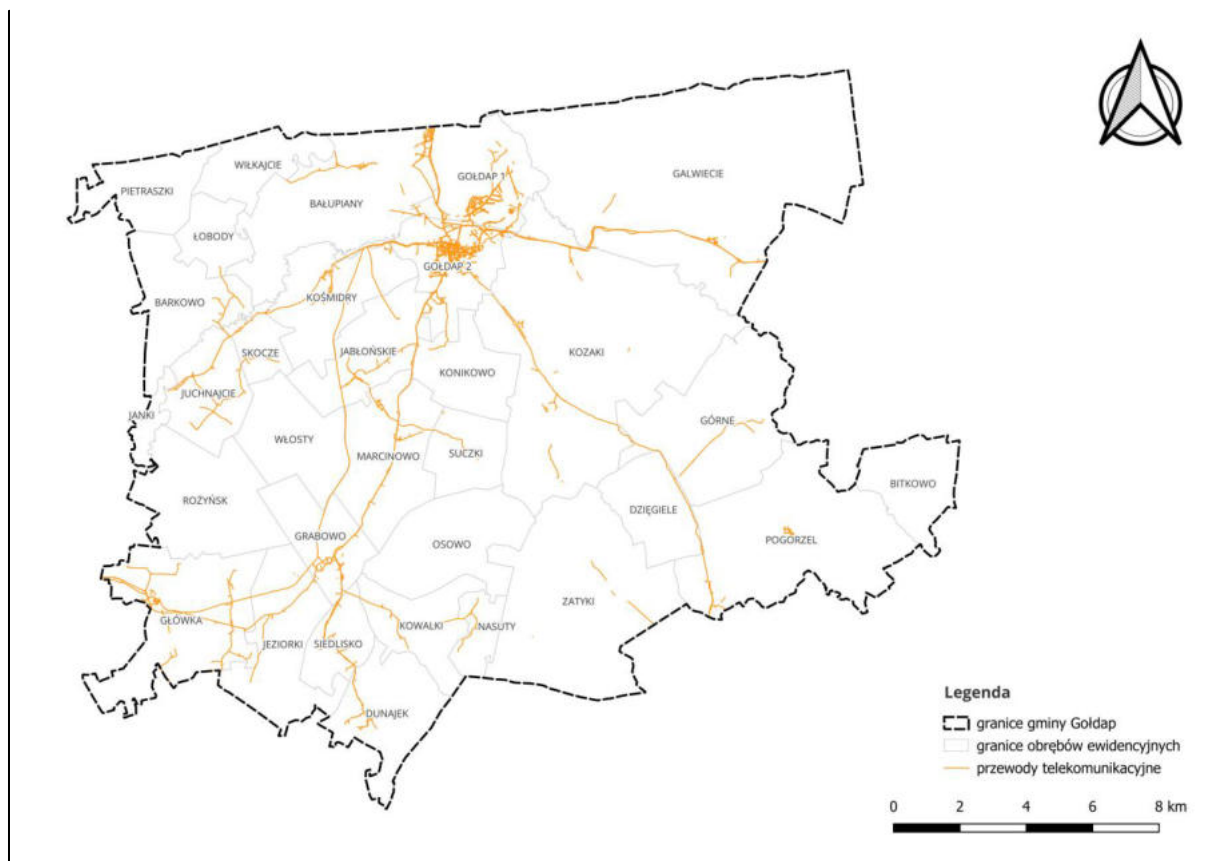
- ▬ granice gminy Góldap
- granice obrębów ewidencyjnych
- Linie sieci elektroenergetycznej
 - Wysokiego napięcia 110 kV
 - Średniego napięcia
 - Niskiego napięcia

0 2 4 6 8 km

Sieć telekomunikacyjna

96

Ryc. 33 Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

Sieć ciepłownicza

Największe zagęszczenie sieci ciepłowniczych na terenie gminy Gołdap występuje na obszarze miasta. Jest ono zaopatrywane w energię ciepłą z 71 źródeł ciepła o łącznej mocy 57 MW, natomiast wykorzystana moc to 40 MW. Biorąc natomiast pod uwagę bilans istniejących obiektów z uwzględnieniem budynków komunalnych ogrzewanych piecami wynosi on 50 MW.

Zaopatrzenie odbiorców na terenie gminy Gołdap w energię ciepłą jest realizowane przy wykorzystaniu:

- Ciepła sieciowego wytworzonego w ciepłowni przy ul. Żeromskiego 59;
- Ciepła sieciowego wytwarzanego w kotłowni przy ul. Okrzei 8A;
- Ciepła sieciowego wytwarzanego w kotłowni przy ul. Żeromskiego 13a;
- Węgla kamiennego spalane w kotłowniach obsługujących obszary lokalne lub pojedyncze obiekty;
- Węgla spalane w piecach i kotłowniach indywidualnych;
- Oleju opałowego, gazu ziemnego, gazu LPG;

- Źródeł energii odnawialnej.

Główny system ciepłowniczy miasta Gołdapi opiera się na działaniu ciepłowni przy ul. Żeromskiego, a także sieci ciepłowniczej zaopatrującej centralną część miasta stanowiącej własność Zakładu Budowlanego Stanisław Andrysiewicz.

Eksploracją systemów ciepłych zasilających budownictwo mieszkaniowe w mieście Gołdap zajmują się: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Gołdapi (4 kotłownie), Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej (11 kotłowni) oraz Romincka Spółdzielnia Mieszkaniowa (2 kotłownie). W mieście Gołdap nie istnieje faktyczny system ciepły ze względu na znaczne rozproszenie i dużą ilość kotłowni. Sieci posiadają charakter lokalny.

Kotłownie eksploatowane przez Spółdzielnię posiadają kotły z paleniskami węglowymi z rusztem stałym. Proces spalania i uzdatniania wody nie jest zautomatyzowany. Kotłownie te posiadają następującą moc: kotłownia ul. Żeromskiego - 3,6 MW, kotłownia ul. Górna 5 - 2,4 MW, kotłownia ul. E. Plater - 2,25 MW, a kotłownia ul. Armii Krajowej - 4,61 MW.

Biorąc natomiast pod uwagę kotłownie zarządzane przez PEC, 11 z nich przeszło w ostatnich latach gruntowną modernizację. Kotłownie te posiadają zautomatyzowany proces spalania z regulacją pogodową. Największe kotłownie PEC posiadają moc: kotłownia ul. Żeromskiego 3 - 2,65 MW, kotłownia ul. Wąska 11 - 2,0 MW, kotłownia Plac Zwycięstwa 10- 1,3 MW i kotłownia ul. Warszawska 1 - 1,1 MW.

Większe kotłownie znajdujące się na terenie gminy Gołdap, których celem jest ogrzewanie obiektów budowlanych zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tab. 17 Wykaz kotłowni na terenie gminy Gołdap

Lp.	Nazwa jednostki	Adres jednostki	Typ paliwa	Zużycie paliwa	J.m.
1	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	1 Maja 25, 19-500 Gołdap	kotły opalane drewnem o mocy cieplnej <= 5 MW (pellet)	50	Mg
2	KISIELEWSKI JÓZEF ZENON PPH "GICOR"	Gołdap, GUMBIŃSKA 15, 19-500 GOŁDAP	kocioł z rusztem stałym, z ciągiem sztucznym o mocy <=5MW, bez urządzenia odpyl.	57,28	Mg
3	KISIELEWSKI JÓZEF ZENON PPH "GICOR"	Gołdap, GUMBIŃSKA 15, 19-500 GOŁDAP	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	5,628	Mg
4	Tymofiejewicz Lucyna Tymofiejewicz Ryszard Spółka Jawna	Gołdap, Wczasowa 7, 19-500 Gołdap	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	6,48	Mg

5	PPHU TRYT Mariusz Tryt	Gołdap, Gumbińska 19, 19-500 Gołdap	kocioł z rusztem stałym, z ciągiem naturalnym o mocy cieplnej <=5 MW	10,2	Mg
6	PW "WITAL" Oliwia Smith	Gołdap, Wczasowa 7, 19- 500 Gołdap	kotły opalane drewnem o mocy cieplnej <= 5 MW	261,64	Mg
7	A&G Koperty Sp. z o.o. Gołdapska Fabryka Kopert	Strefowa 3, 19- 500 Gołdap	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	37,915	Mg
8	GOMAR SP. Z O.O. GOŁDAP	WARSZAWSKA 11, 19-500 GOŁDAP	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	4,62	Mg
9	IRYD SP. Z O.O.	Gołdap, EKONOMICZNA 5, 19-500 GOŁDAP	kocioł z rusztem stałym, z ciągiem naturalnym o mocy cieplnej <=5 MW	40,5	Mg
10	IRYD SP. Z O.O.	Gołdap, EKONOMICZNA 5, 19-500 GOŁDAP	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	21,68	Mg
11	WOKAS SPÓŁKA AKCYJNA	BŁONIE 5a, 08- 200 ŁOSICE	kotły opalane drewnem o mocy cieplnej <= 5 MW	10	Mg
12	WOKAS SPÓŁKA AKCYJNA	BŁONIE 5a, 08- 200 ŁOSICE	olej napędowy	1,04	Mg
13	Nadleśnictwo Gołdap	1 Maja 33, 19- 500 Gołdap	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	14,98	Mg
14	PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ SP. Z O.O.	Gołdap, KONSTYTUCJI 3 MAJA 1A, 19-500 GOŁDAP	kotły opalane drewnem o mocy cieplnej <= 5 MW	22	Mg
15	USŁUGI SPRZĘTOWO - TRANSPORTOWE I WYWÓZ NIECZYSTOŚCI JÓZEF BRZEZIŃSKI	Gołdap, ZATOROWA 1, 19-500 GOŁDAP	kocioł z rusztem stałym, z ciągiem naturalnym o mocy cieplnej <=5 MW	1	Mg
16	PPHU "WUTEH" SP. Z O.O.	Gołdap, WOJSKA POLSKIEGO 11, 19-500 GOŁDAP	kotły opalane drewnem o mocy cieplnej <= 5 MW	90	Mg
17	PPHU "WUTEH" SP. Z O.O.	Gołdap, WOJSKA POLSKIEGO 11, 19-500 GOŁDAP	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	22,2	Mg
18	X-YACHTS COMPOSITES SP. Z O.O. (poprzednio: BORDER YACHTS SP Z O.O.)	STREFOWA 2, 19-500 GOŁDAP	gaz płynny propan- butan, o mocy cieplnej <=5 MW	168,154	Mg
19	PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI W GOŁDAPI	Gołdap, SIKORSKIEGO 9A, 19-500 GOŁDAP	olej lekki (zaw.siarki nie większa niż 0,5%)	10,5	Mg
20	WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA BUDYNKU 20B	Gołdap, Grabowo 20B, 19-500 GOŁDAP	kotły opalane drewnem o mocy cieplnej <= 5 MW	344	Mg

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, według rejestru opłat środowiskowych za 2023

Do sieci ciepłych występujących na terenie miasta Gołdap zaliczają się sieci w technologii tradycyjnej: kanałowe dwuprzewodowe i czteroprzewodowe oraz sieci w technologii nowoczesnej: preizolowane.

Sieć ciepła z kotłowni Spółdzielni zbudowana jest z następujących systemów: systemu ciepłego kotłowni ul. Żeromskiego – 347 mb trasy sieci kanałowej dwuprzewodowej (sieci preizolowanej czteroprzewodowej); systemu ciepłego kotłowni ul. Górna 5 - 114 mb trasy sieci kanałowej dwuprzewodowej (sieci preizolowanej czteroprzewodowej); systemu ciepłego kotłowni ul. E. Plater - 336 mb trasy sieci czteroprzewodowej, kanałowej c.o., c.w. i cyrkulacji oraz systemu ciepłego kotłowni ul. Armii Krajowej - 1430 mb trasy sieci czteroprzewodowej, kanałowej c.o., c.w. i cyrkulacji.

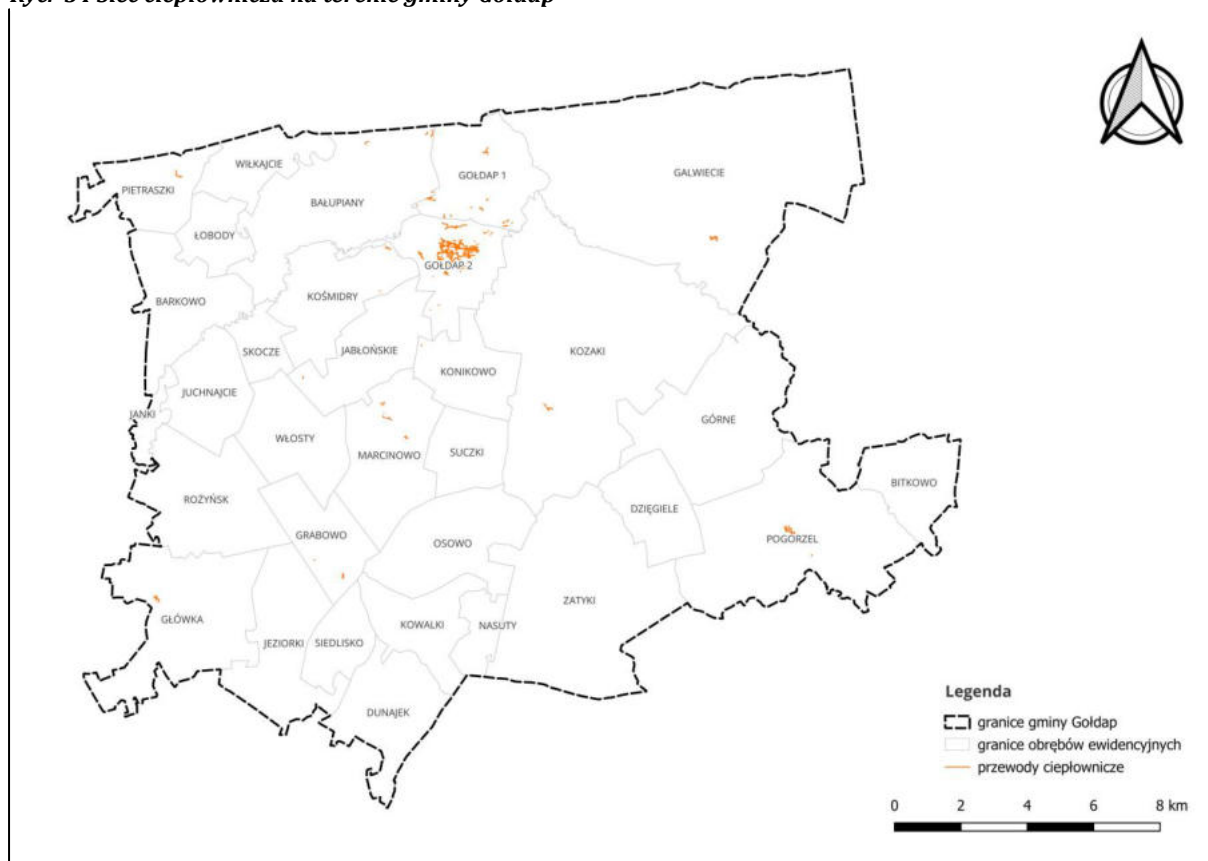
Sieć ciepła z kotłowni PEC uległa przebudowie podczas modernizacji kotłowni. Przy kotłowniach na ul. Wąskiej i Żeromskiego ułożono preizolowane czteroprzewodowe sieci ciepłe. Sieć ciepła podłączona do kotłowni przy ul. Armii Krajowej 32A Rominckiej SM stanowi sieć kanałową czteroprzewodową.

Na obszarze wiejskim gminy Gołdap gospodarka ciepła oparta jest na kotłowniach lokalnych, osiedlowych i indywidualnych źródłach ciepła (na paliwo stałe). Na osiedlach byłych PGR w miejscowościach Boćwinka, Grabowo i Kozaki funkcjonują również kotłownie obsługujące budynki wielorodzinne.

Łączna długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej na terenie miejskim oraz wiejskim gminy Gołdap w 2023 roku wynosiła 10,6 km, natomiast długość przyłączy do budynków wynosiła 2,6 km. Dostęp mieszkań do centralnego ogrzewania w 2023 roku wynosił 87,9%, z czego w mieście było to 91,5%, a na terenie wiejskim 78,1%.

Według danych z centralnej ewidencji emisyjności budynków na 2023 rok na terenie gminy znajdowało się 4 557 źródeł ciepła, z czego 37% zasilane było drewnem kawałkowym, 37% węglem i paliwami węglopodobnymi, 16% peletem drzewnym, 7% olejem opałowym, 2% gazem, a 1% innym rodzajem biomasy.

Ryc. 34 Sieć ciepłownicza na terenie gminy Gołdap

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gołdapi

Rozwój infrastruktury technicznej jest procesem ciągłym, zależnym od rozwoju zabudowy, ale także od zmian technologicznych w przesyle mediów energetycznych. Obiekty infrastrukturalne i ich rozbudowę dopuszcza każda ze stref planu ogólnego. Natomiast każdorazowo przed wykonaniem takiej inwestycji należy upewnić się, iż nie wpłynie to negatywnie na zasób przyrodniczy gminy.

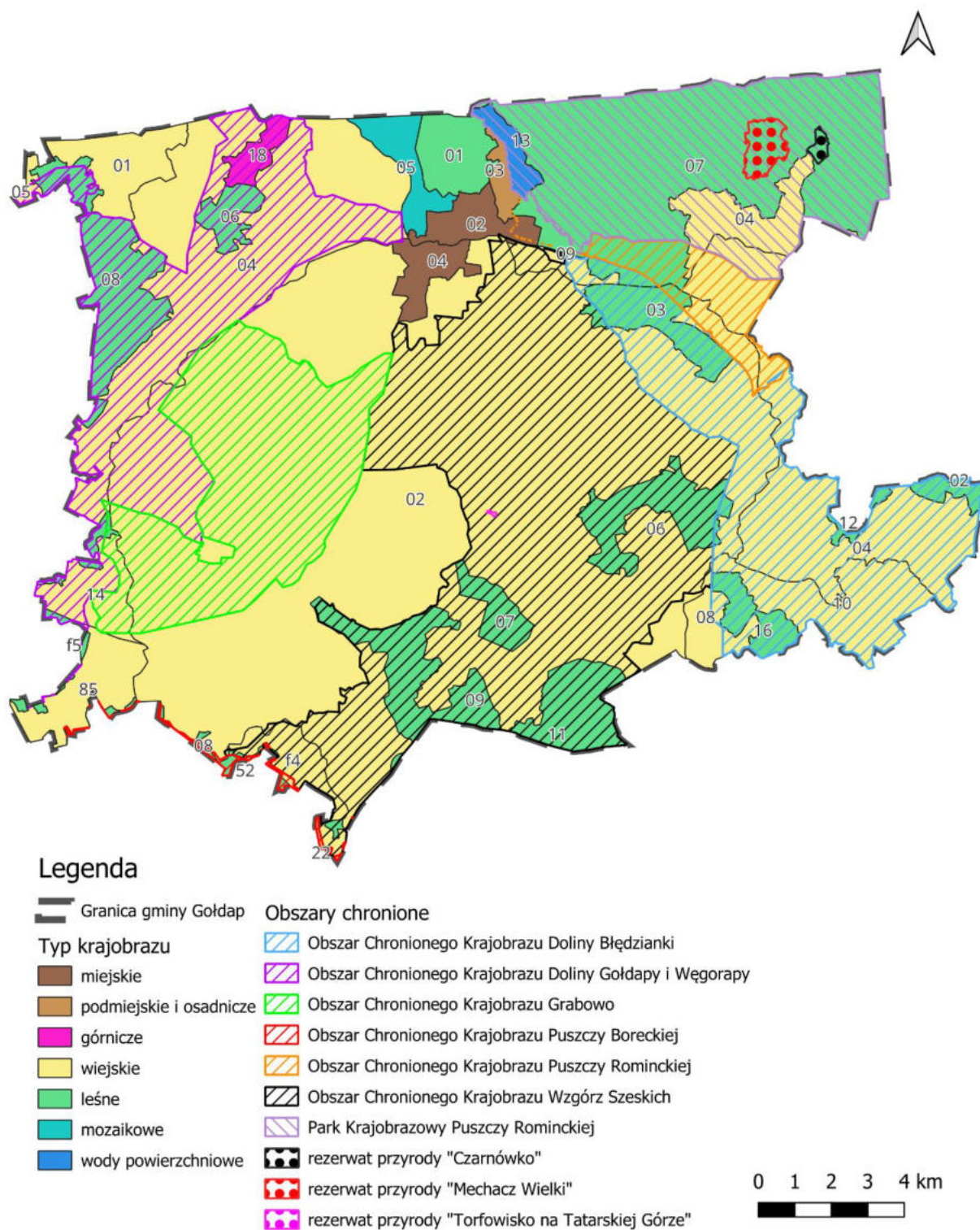
2.23. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe

Na terenie województwa Warmińsko-Mazurskiego, a tym samym na terenie gminy Gołdap ustanowiono audyt krajobrazowy. Audyt Krajobrazowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego został uchwalony Uchwałą Nr XI/183/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który wszedł w życie 8 kwietnia 2025 roku. W opracowaniu Audytu Krajobrazowego Województwa nie zostały określone granice krajobrazów priorytetowych na terenie gminy Gołdap.

Analizując Audyt Województwa Warmińsko-Mazurskiego można zauważyć, że gmina Gołdap została podzielona na 35 zidentyfikowanych krajobrazów z podziałem na ich typy. Na terenie gminy wyróżnia się typy: miejskie, podmiejskie i osadnicze, wiejskie, mozaikowe, górnicze, leśne oraz wody powierzchniowe. Audyt krajobrazowy zawiera granice obszarów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2, a mianowicie: Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy, Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich, Obszar Chronionego Krajobrazu Grabowo, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Jarki, Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej, Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej, rezerwat przyrody "Mechacz Wielki", rezerwat przyrody "Torfowisko na Tatarskiej Górze" oraz rezerwat przyrody "Czarnówko".

Ryc. 35 Gmina Gołdap w Audycie Krajobrazowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Gmina Gołdap w Audycie Krajobrazowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Tab. 18 Zestawienie krajobrazów gminy Gołdap na podstawie Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Lp.	Kod krajobrazu	Nr krajobrazu	Priorytet	Grupa	Grupa	Typ	Typ	Podtyp	Rzeźba	Pow [ha]
1	28-842.84-01	01	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	krajobrazy wzgórzowe	482.06
2	28-842.71-01	01	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy faliste	401.95
3	28-842.85-02	02	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	17572.63
4	28-842.71-02	02	NIE	C	Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność człowieka	9	miejskie	miejsowości z zachowanym układem historycznym	krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	306.91
5	28-842.72-02	02	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe	101.90
6	28-842.85-03	03	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	452.13
7	28-842.71-03	03	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	8	podmiejskie i osadnicze	zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych	krajobrazy faliste	111.94

8	28-842.84-04	04	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	3361.95
9	28-842.72-04	04	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	2042.85
10	28-842.71-04	04	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	513.64
11	28-842.85-04	04	NIE	C	Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność człowieka	9	miejskie	miejsowości z zachowanym układem historycznym	krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	271.06
12	28-842.71-05	05	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	7	mozaikowe	podmiejskie	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy faliste	314.27
13	28-842.84-05	05	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy równinne	41.22
14	28-842.85-06	06	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	568.44
15	28-842.84-06	06	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy faliste	190.03

16	28-842.71-07	07	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	3970.98
17	28-842.85-07	07	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe	219.14
18	28-842.84-08	08	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste, krajobrazy równinne	927.13
19	28-842.72-08	08	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	266.44
20	28-842.85-08	08	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy pagórkowate	20.04
21	28-842.85-09	09	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	1149.88
22	28-842.71-09	09	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy pagórkowate	164.74

23	28-842.72-10	10	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	797.16
24	28-842.85-11	11	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	0.01
25	28-842.72-12	12	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	40.67
26	28-842.71-13	13	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	1	wody powierzchniowe	jeziora	krajobrazy faliste	153.43
27	28-842.84-14	14	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste, krajobrazy równinne	419.59
28	28-842.72-16	16	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy pagórkowate	243.09
29	28-842.84-18	18	NIE	C	Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność człowieka	13	górnice	tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	krajobrazy wzgórzowe	157.72
30	28-842.86-22	22	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy pagórkowate	50.22

31	28-842.86-46	46	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy pagórkowate	0.21
32	28-842.86-52	52	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	62.78
33	28-842.86-85	85	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste	501.43
34	28-842.86-f4	f4	NIE	B	Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne	6	wiejskie	z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	krajobrazy pagórkowate	280.04
35	28-842.86-f5	f5	NIE	A	Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	3	leśne	z przewagą siedlisk lasowych	krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate	43.92

Źródło: Opracowanie na podstawie Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Rekomendacje i wnioski zostały sformułowane dla krajobrazów w obrębie obszarów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które zostały sformułowane adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych dla możliwości zachowania wartości krajobrazów oraz opracowane zgodnie z wytycznymi określonymi w Załączniku nr 7 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 537).

Rekomendacje i wnioski to ogólne wytyczne, zalecenia oraz postulaty wskazujące, w jaki sposób należy zagospodarowywać przestrzeń, aby zachować i chronić walory

krajobrazowe, utrzymać ich wysoką jakość i atrakcyjność oraz podtrzymać specyfikę i charakterystyczne cechy krajobrazu.

Rekomendacje i wnioski nie są sprzeczne z celami ani sposobami ochrony obszarów i obiektów określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody czy ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zapisy te należy traktować jako ogólne wskazówki przy sporządzaniu aktów planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rekomendacje i wnioski nie mają charakteru nakazów, zakazów ani ograniczeń oraz nie zawierają konkretnych parametrów czy wskaźników — te mogą być wprowadzane wyłącznie w aktach prawa miejscowego. W odniesieniu do krajobrazów położonych na obszarach prawnie chronionych pod względem przyrodniczym, rekomendacje i wnioski nie naruszają ani nie zastępują regulacji oraz obowiązków wynikających z odrębnych przepisów prawa.

W rekomendacjach i wnioskach zawarto:

- Zadania polityki przestrzennej województwa, które odnoszą się do polityki przestrzennej prowadzonej przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zostały określone w odniesieniu do całej przestrzeni województwa warmińsko-mazurskiego i należy je rozpatrywać z uwzględnieniem indywidualnych cech fizyczno-geograficznych, struktury użytkowania oraz wykorzystania przestrzeni poszczególnych krajobrazów.
- Kierunki i zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów w odniesieniu do poziomu lokalnego, w tym w zakresie wytycznych odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania, a także wytycznych odnośnie określenia walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe.
- Zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych dla zachowania wartości krajobrazów w zakresie:
 - rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej,

- zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej,
- koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych.
- Wykaz wybranych potencjalnych adresatów realizacji rekomendacji i wniosków.

Ponadto wskazano:

- obszar, który powinien zostać objęty formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
- obszary objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony.
- wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu krajobrazowego dane i informacje nie były dostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego.

2.24. Uwzględnienie opracowania ekofizjograficznego w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska

Plan ogólny sporządzono w oparciu o uwzględnienie sporządzonego opracowania ekofizjograficznego, które zawiera ustalenia zawarte w art. 72 ust. 1-3 ustawy Prawo ochrony środowiska.

3. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym

Pod pojęciem charakterystyki stref planistycznych rozumie się określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie sposobu przygotowania projektu planu ogólnego gminy cechy opisujące każdą strefę planistyczną, do których zalicza się profil funkcjonalny (na którą składa się profil podstawowy i dodatkowy) oraz wartość wskaźnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Określając profil funkcjonalny stref planistycznych należy uwzględnić funkcje terenów określone w profilu podstawowym każdej strefy oraz będą mogły uwzględnić funkcje terenów określonych w profilu dodatkowym. Tylko funkcje terenów wskazane w profilu funkcjonalnym strefy będą mogły być wyznaczone w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy. Ustalenie sztywnych ram dotyczących funkcji terenów mieszczących się w poszczególnych strefach umożliwi integrację danych przestrzennych dotyczących stref wyznaczonych we wszystkich gminach i pozwoli w łatwy sposób uzyskać informację o potencjale inwestycyjnym danego obszaru w zakresie jego funkcji. Należy w tym momencie zaznaczyć, że pojęć profilu podstawowego i profilu dodatkowego nie można wiązać z utartym rozumieniem funkcji głównej i funkcji uzupełniającej w planach miejscowych. Kwestia czy dana funkcja została wpisana do profilu funkcjonalnego, jako element profilu podstawowego czy dodatkowego nie ma żadnego przełożenia na to, czy dana funkcja musi zostać zrealizowana w danej strefie ani tym bardziej w jakiej ilości, proporcji do innych terenów i w jakiej konkretnej lokalizacji. Jedyna różnica między profilem podstawowym i dodatkowym uwidacznia na etapie samego sporządzania planu ogólnego. Funkcje wpisane w profilu podstawowym są na stałe związane z tą strefą – tzn. gmina decydując się na wyznaczenie tej strefy automatycznie dopuszcza, że w granicach tej strefy możliwe będzie uchwalenie planu miejscowego uwzględniającego przeznaczenia terenu tożsame z tymi funkcjami i że w decyzjach o warunkach zabudowy będzie można określić funkcję budynku zgodną z tymże profilem. W przypadku profilu dodatkowego jest to katalog funkcji, które domyślnie nie są związane z daną strefą, ale gmina może je wprowadzić do profilu funkcjonalnego. Gdy tak się stanie, znaczenie tych funkcji jest takie samo jak funkcji z profilu podstawowego. Są to równorzędne funkcje, z których

gminy będą mogły wybierać, tworząc na danym obszarze plan miejscowy lub wydając decyzje WZ.

Rozmieszczenie odpowiednich stref na terenie gminy podyktowane jest jej uwarunkowaniami, zapotrzebowaniem na zabudowę oraz wnioskami mieszkańców.

3.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy, w tym opracowania umożliwiające lokalizację funkcji mieszkaniowej

Na terenie gminy obowiązują 23 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ich zestawienie przedstawia tabela poniżej.

Tab. 19 Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Gołdap

Lp.	Nazwa planu	Powierzchnia (ha)	Data uchwały	Dz. Urz.	Nr uchwały
1.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obwodnicy miasta Gołdapi, w ciągu drogi krajowej 657 wraz z terenami przyległymi	64,6500	17.12.1996	Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 7 poz. 46 z 1997 r.	XX/174/96
2.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap ograniczonego ulicami: Warszawską i Wileńską oraz ogrodami działkowymi "Przyszłość"	16,4300	30.04.2002	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 73 poz. 1118 z dn. 21.06.2002 r.	XLII/228/02
3.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap ograniczonego ulicą Stadionową, rzeką Gołdapą i torem kolejowym	17,4100	30.04.2002	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 73, poz. 1119 z dn. 21.06.2002 r.	XLII/229/02
4.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap, ograniczonego ulicą Stadionową, rzeką Gołdapą i terenem kolejowym	6,300	23.12.2024	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 660 z dn. 05.02.2025 r.	XV/88/2024
5.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek oznaczonych nr geodezyjnymi 158/15, 162/13, 161/1, 163 położonych w obrębie geodezyjnym Kozaki w gminie Gołdap	23,3700	26.07.2006	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 136 poz. 2080 z dn. 15.09.2006 r.	XLIV/276/2006

6.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Gołdap z pokładami torfów położonych w obrębach geodezyjnych Bałupiany i Wiłkajcie	143,5000	27.09.2006	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 195 poz. 2711 z dn. 15.12.2006 r.	XLVI/290/2006
7.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefy Gołdap	71,6700	06.04.1998	Dz. Urz. Woj. Suwalskiego	XXX/225/98
8.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Gołdap, położonej między ulicą Konstytucji 3 Maja, projektowaną obwodnicą Gołdapi a ulicą Polną	20,3100	24.11.2008	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 26 poz. 480 z dn. 19.02.2009 r.	XXVIII/161/2008
9.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Gołdap położonego między obwodnicą Gołdapi, ulicą Wojska Polskiego, projektowaną ulicą łączącą ul. Wojska Polskiego z ul. Osiedle I, ulicą Osiedle I i ulicą Konstytucji 3 Maja,	16,8600	15.09.2010	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 184 poz. 2341 z dn. 18.11.2010 r.	LI/321/10
10.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefy Gołdap	35,1000	15.09.2010	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 184 poz. 2342 z dn. 18.11.2010 r.	LI/322/10
11.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przebiegu elektroenergetycznej linii napowietrznej 110kV relacji Olecko-Gołdap na terenie gminy Gołdap	4,2500	24.02.2015	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 1610 z dn. 29.04.2015 r.	V/24/2015
12.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap położonego nad jeziorem Gołdap, ograniczonego: linią brzegową jeziora Gołdap, prawym brzegiem rzeki Gołdapy, południową granicą działki nr 1898/8, północną granicą działki nr 386, zachodnią granicą działek oznaczonych nr geodezyjnymi: 280/2, 280/1, 3280 (nieczynne torowisko), północno - zachodnią granicą działki nr 1978, południową granicą działki nr 1985 do linii brzegowej jeziora Gołdap	102,5800	29.04.2015	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 2216 z dn. 19.06.2015 r.	VII/44/2015
13.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w gminie Gołdap, obrębie ewidencyjnym Bałupiany, oznaczonego numerami działek: 222/33, 222/36, 222/37, 222/13	14,5800	30.05.2015	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 2837 z dn. 28.06.2017 r.	XL/260/2017

14.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Gołdapi przy ul. Wczasowej, w obrębie ewidencyjnym 0001 Gołdap 1, oznaczonego numerami działek: 1966/1, 1966/10, 1966/2, 1966/11, 1966/5, 1966/6, 1966/7, 1966/9, 1966/8, 1965/3, 1965/2, 1965/1, 1965/4, 3280/2	6,3900	30.05.2017	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 3417 z dn. 17.08.2017 r.	XL/259/2017
15.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w śródmieściu Gołdapi ograniczonych ulicami: Królewiecką, Armii Krajowej, Tatyży i Jaćwieską	4,6600	28.09.2018	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 5031 z dn. 21.11.2018 r.	LXVI/411/2018
16.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefy Gołdap, położonego na południowy - wschód od ulicy Ekonomicznej w Niedrzwicy	6,5000	27.10.2020	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 5115 z dn. 14.12.2020 r.	XXVIII/238/2020
17.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na wschód od ulicy Stadionowej w Gołdapi.	0,5000	29.12.2020	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 1281 z dn. 09.04.2021 r.	XXXI/257/2020
18.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego nad rzeką Gołdapą pomiędzy ulicami: Generała Sikorskiego, Różaną i Lipową w Gołdapi	11,7000	05.12.2022	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 5389 z dn. 26.09.2022 r.	LIX/437/2022
19.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Gołdapi między ulicami: Stadionową i Ustronie	2,9400	30.05.2023	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 4491 z dn. 05.09.2023 r.	LXXII/518/2023
20.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap, ograniczonego: ulicą Stadionową, prawym brzegiem rzeki Gołdapy, brzegiem Zalewu Ustronie w kierunku północnym do działki 408/2, wschodnią granicą działki 408/2, 408/1, w dół zachodnią granicą działki 269/3, dalej w kierunku wschodnim do punktu styku działki 2018 z działką 386 i następnie północną granicą działki 386 do ulicy Stadionowej	10,8600	25.06.2024	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 3736 z dn. 06.08.2024 r.	IV/32/2024

21.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Gołdap z pokładami torfów położonych w obrębach geodezyjnych Bałupiany i Wiłkajcie	31,6400	27.08.2024	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 4642 z dn. 29.10.2024 r	VII/53/2024
22.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w śródmieściu Gołdapi ograniczonych ulicami: Królewiecką, Armii Krajowej, Tatyzy i Jaćwieską	0,3000	09.10.2024	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 5054 z dn. 21.11.2024 r	X/65/2024
23.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwartału miasta Gołdap położonego nad jeziorem Gołdap, ograniczonego: linią brzegową jeziora Gołdap, prawym brzegiem rzeki Gołdapy, południową granicą działki nr 1898/8, północną granicą działki nr 386, zachodnią granicą działek oznaczonych nr geodezyjnymi: 280/2, 280/1, 3280 (nieczynne torowisko), północno-zachodnią granicą działki nr 1970/1, południową granicą działki nr 1985 do linii brzegowej jeziora Gołdap	99,3300	09.10.2024	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 5054 z dn. 05.11.2024 r.	X/66/2024

Źródło: Portal mapowy gminy Gołdap.

3.2. Przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3

Obliczenia w zakresie planu ogólnego zawarte są w odpowiednich aktach wykonawczych. Wskazano je w dalszej części uzasadnienia. Zgodnie z art. 13d wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3 (czyli strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, czyli strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową) w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.

W przypadku gdy na obszarach, o których mowa w ust. 1 (czyli „nieskonsumowane” tereny w planach miejscowych), suma chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie, jest większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową

zabudowę mieszkaniową w gminie, dopuszcza się wyznaczenie stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3 (wcześniej wspomniane 3 strefy), na tych obszarach oraz nie wyznacza się tych stref planistycznych na pozostałych obszarach gminy. Sytuacja przekroczenia wartości 130% nie dotyczy gminy Gołdap i wymienione wcześniej 3 strefy mogą zostać wyznaczone również poza obowiązującymi planami miejscowymi.

3.3. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów w planie ogólnym zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową oblicza się zgodnie ze wzorem:

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

gdzie:

ZAP – oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową,

M_{20} – oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%,

PUM_0 – oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi,

P_{20} – oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca.

Jego określenie jest niezbędne w celu wskazania chłonności terenów niezabudowanych, a wynik podawany jest w liczbie mieszkańców.

W celu określenia wskaźnika P_{20} we wzorze powyżej, czyli prognozowanej powierzchni użytkowej mieszkań w gminie na jednego mieszkańca, należy obliczyć go na podstawie jednego ze wzorów:

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}$$

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$

gdzie:

P_0 – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi,

P_{-10} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane,

P_{-20} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 20 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane.

W obliczeniach, o których mowa powyżej, przez najnowsze dane rozumie się dane udostępniane przez statystykę publiczną z tego samego roku, z którego pochodzą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępniane przez statystykę publiczną. W przypadku braku danych udostępnianych przez statystykę publiczną w zakresie prognozowanej liczby mieszkańców gminy (M_{20}), za prognozowaną liczbę mieszkańców gminy przyjmuje się liczbę mieszkańców gminy zgodną z:

- 1) najnowszymi danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną powiększoną o 5% albo
- 2) prognozą demograficzną sporządzaną przez gminę obejmującą okres prognozy, o którym mowa w ust. 5, powiększoną o 5%.

Zgodnie z danymi GUS na terenie gminy Gołdap na lata 2024-2044 prognozuje się stały spadek liczby mieszkańców. Przewiduje się, że liczba mieszkańców gminy wyniesie około 17083 osób w 2044 roku.

W celu obliczenia ww. wskaźnika konieczne jest wyznaczenie wartości P_{20} . W tym celu skorzystano z pierwszego wzoru, gdyż okazał się on być bardziej korzystny pod względem możliwości rozwoju gminy. Uwzględnia się w nim powierzchnię użytkową mieszkania w przeliczeniu na mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane. Z danych tych wynika, że wskaźnik P_0 wynosi $26,6 m^2$, a P_{-10} wynosi $22,2 m^2$. Powyższe podstawiono do wzoru:

$$P_{20} = 3 \times 26,6 m^2 - 2 \times 22,2 m^2$$

$$P_{20} = 35,4 m^2$$

Wartość wskaźnika P_{20} wyniosła poniżej $40 m^2$, stąd też do dalszych obliczeń przyjęto jego wartość jako $40 m^2$ zgodnie z zapisami Rozporządzenia. Następnie przystąpiono do wyznaczenia wskaźnika zapotrzebowania na nową zabudowę

mieszkaniową. Ponownie niezbędne było ustalenie wymaganych danych z pomocą statystyki publicznej, w efekcie tego ustalono wskaźnik PUM_0 jako 502373 m^2 , a wskaźnik M_{20} jako 17937,2 (17083 powiększone o 5%). W efekcie parametr ZAP został wyliczony jako:

$$ZAP = 17937,2 - \frac{502373 \text{ m}^2}{40 \text{ m}^2}$$

$$ZAP = 5378$$

W wyniku powyższych działań wskazuje się, iż wskaźnik zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie Gołdap wynosi 5378. Zgodnie z przytoczonym rozporządzeniem wynik ten wyrażony jest w liczbie mieszkańców.

3.4. Chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, do obliczenia chłonności uwzględnia się powierzchnię terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie oraz chłonność terenów zabudowanych w sposób najbardziej zbliżony do planowanego w strefie w zakresie rodzaju zabudowy i nadziemnej intensywności zabudowy, z możliwością uwzględnienia prognozowanych proporcji między funkcją mieszkaniową a innymi funkcjami.

Mając na uwadze Art. 13d ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który mówi, że wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy, dokonano obliczeń chłonności terenów, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a które jeszcze nie zostały zabudowane. Ma zostać ona wyrażona w liczbie osób, które mogą zamieszkiwać dany obszar. W przypadku zabudowy innej niż określona w art. 13c ust. 2 pkt 1-3 (SJ, SW, SZ) nie wskazuje się chłonności. Jej realizacja

udokumentowana jest planami inwestycyjnymi gminy, obranymi kierunkami rozwoju oraz wnioskami, które mogły zostać uwzględnione.

Do wyznaczenia chłonności zabudowy posłużyły najnowsze dostępne dane statystyczne, ewidencja gruntów i budynków, dostępne analizy przestrzenne.

Chłonność strefy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, wielorodzinnej oraz zagrodowej- SJ, SW, SZ.

W obowiązujących planach miejscowych określono luki w zabudowie oraz tereny niezabudowane o powierzchni łącznej ok. 127,3432 ha. W przypadku zabudowy zagrodowej luki te wynoszą 4,5416 ha, a zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej wynoszą 122,8016 ha.

W założeniach przyjęto oraz wykonano:

- założono, że wyliczona chłonność terenów nawiązuje i będzie nawiązywać do planowanego w strefach rodzaju zabudowy i jej intensywności;
- w przypadku strefy SJ 90 % gruntów będzie stanowić bezpośrednio zabudowa mieszkaniowa, a 10 % pozostała (komunikacja, usługi, infrastruktura, itp.);
- w przypadku strefy SW 90 % gruntów będzie stanowić bezpośrednio zabudowa mieszkaniowa, a 10 % pozostała (komunikacja, usługi, infrastruktura, itp.);
- w przypadku strefy SZ 90 % gruntów będzie stanowić bezpośrednio zabudowa mieszkaniowa, a 10 % pozostała (komunikacja, usługi, infrastruktura, itp.);
- przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w woj. warmińsko-mazurskim wynosi 3,01 (dane z NSP 2021 r.);
- wybrano 25 reprezentatywnych działek budowlanych w strefie SJ (osiedle domów jednorodzinnych) w gminie Gołdap. Posłużyło to do określenia średniej powierzchni działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Średnia powierzchnia działki budowlanej w gminie Gołdap wyniosła 1200 m².
- Wybrano 25 reprezentatywnych gospodarstw w strefie SZ na terenie obszaru gminy Gołdap. Posłużyło to do określenia średniej powierzchni gospodarstwa w zabudowie zagrodowej. Średnia powierzchnia działki budowlanej wyniosła 4000 m².

- Wybrano reprezentatywne osiedle w strefie SW (miasto Gołdap) o powierzchni 1,1372 ha do określenia średniego współczynnika zamieszkania (ilość osób przypadająca na 1 ha zabudowy wielorodzinnej). Zliczono ilość mieszkań danego terenu i ustalono, że biorąc pod uwagę średnią ilość osób w gospodarstwie domowym – 3,01 dany teren zamieszkuje 403 osoby. Dzięki tym obliczeniom wynika, że na 1 ha zabudowy wielorodzinnej w mieście Gołdap przypada 355 osób.
- określono jaka liczba działek budowlanych potencjalnie może zostać wydzielona w terenach SJ i SZ po odjęciu innych funkcji towarzyszących;
- w przypadku stref SJ, SW, SZ w ramach luk w obszarze uzupełnienia zabudowy zastosowano tożsame podejście jak do stref: mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej wielorodzinnej w planach miejscowych.

W poniższej tabeli przedstawiono obliczenie chłonności odpowiadających stref mieszkaniowych w gminie Gołdap.

Tab. 20 Chłonność luk w zabudowie na terenie gminy Gołdap

Chłonność obszarów niezabudowanych miasto Gołdap			
Oznaczenie Strefy	SJ	SW	SZ
Współczynnik zamieszkania	-	355	-
Średnia powierzchnia działki [m ²]	1200	-	4000
Luki zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego [ha] skorygowane 10% na pozostałą infrastrukturę	30,9152	3,5785	0,2992
Luki zabudowy [ha] skorygowane 10% na pozostałą infrastrukturę	72,7533	3,2745	3,7883
Średnia ilość osób na gospodarstwo (dane z województwa 2021 r.)	3,01		
Chłonność [os.]	2600	2433	31

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych obliczeń wynika, że chłonność luk w obowiązujących planach miejscowych oraz obszarze uzupełnienia zabudowy wynosi na całym obszarze gminy Gołdap 5064 osoby. Stanowi to 94,2 % wskaźnika ZAP obliczonego w poprzednim rozdziale. Zgodnie z art. 13d ust. 2 u.o.p.z.p. „w strefach planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-3, suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70 % oraz większa niż 130 % wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie”. Osiągnięcie lub przekroczenie 130 % wartości zapotrzebowania skutkuje brakiem możliwości wyznaczania nowych stref, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-3 (SJ, SW, SZ). W niniejszym przypadku nie przekroczono wartości maksymalnej. Oznacza to, że możliwe jest powiększenie stref funkcji mieszkaniowej o 35,8 % co odpowiada 1927 osobom.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych dla całego obszaru gminy Gołdap.

Tab. 21 Zestawienie danych dla obszaru gminy Gołdap

Suma luk zabudowy na całym obszarze gminy Gołdap [ha]	127,3432
Suma chłonności terenów niezabudowanych na całym obszarze gminy Gołdap [os.]	5064
Zapotrzebowanie na nową zabudowę dla całego obszaru gminy Gołdap [os.]	5378
Stosunek procentowy chłonności do zapotrzebowania przy uwzględnieniu luk w zabudowie dla całego obszaru gminy Gołdap	94,16%
Procentowa możliwość powiększenia obszarów stref mieszkaniowych	35,84%
Ilość osób możliwa do zakwaterowania przy powiększeniu stref mieszkaniowych o 34,2%	1927
Możliwość powiększenia OUZ [ha]	127,4391

Źródło: Opracowanie własne

Przyjęcie granic Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Gołdap do roku 2030.

Na terenie gminy Gołdap występują szczególne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej, które spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z którym dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru, o którym mowa w ust. 2 tego rozporządzenia, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej, określonymi w strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii rozwoju obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Zapotrzebowanie zawarte w strategii, obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz lukach istniejącej zabudowy w OUZ stanowi 191,90 % wskaźnika bazowego, w związku z czym nie wskazuje się terenów bilansowanych poza granicami strategii i OUZ.

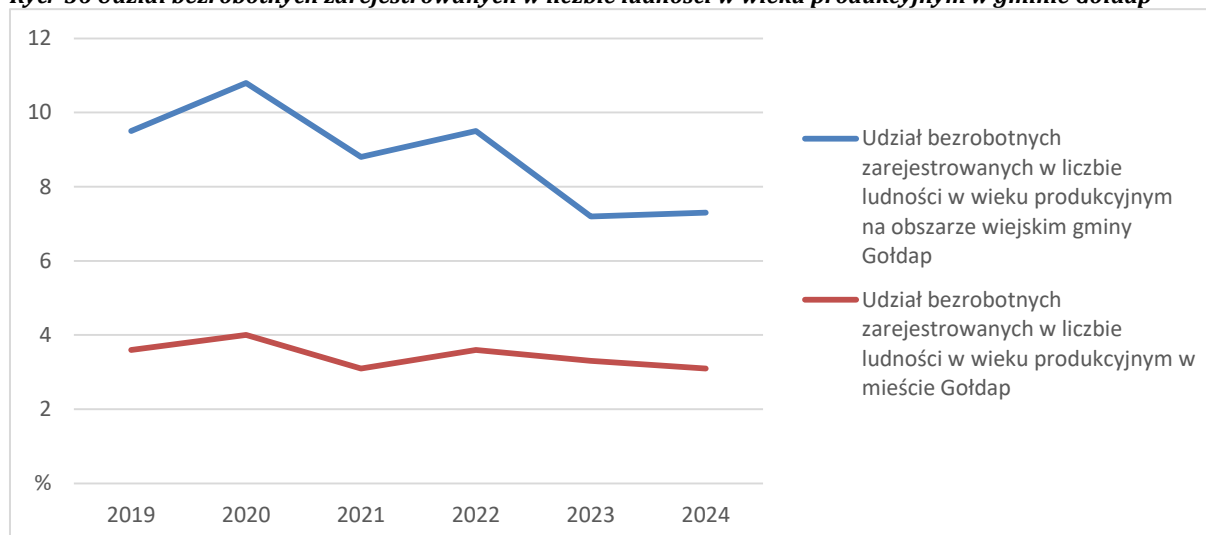
Tab. 22 Chłonność terenów niezabudowanych wyznaczonych na podstawie strategii rozwoju gminy

Tereny bilansowane	Powierzchnia powiększenia terenów wynikająca ze strategii [ha] skorygowana o 10% na pozostałą infrastrukturę	wskaźnik zamieszkania*	Przeciętna liczba osób, które mogą zasiedlić wydzielone działki (chłonność)
SJ	126,9210	-	3184
SW	5,5000	*355	1952
SZ	15,9701	-	120
Suma – chłonność na podstawie strategii			5256

Źródło: Opracowanie własne

Szczególne potrzeby w tym zakresie na terenie gminy wynikają z czynników: tendencji spadku bezrobocia oraz perspektywicznego wzrostu liczby ludności wynikającego z popularności rozwoju strefy uzdrowiskowej miasta Gołdap.

W poniższym wykresie przedstawiono udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjny na obszarze wiejskim oraz miejskim gminy Gołdap w latach 2019-2024.

Ryc. 36 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Gołdap

Źródło: Opracowanie własne

Duża grupa ludności z miasta i gminy Gołdap oraz poza granicami znajduje zatrudnienie w stale rozwijającym się uzdrowisku. Kolejnym czynnikiem związanym z pobytem coraz większej liczby ludności jest lokalizacja wojsk z całego kraju, gdzie wielu z nich docelowo osiedla się na terenie miasta i gminy Gołdap. Napływ ludności na pobyt stały i czasowy powoduje wzrost miejsc zatrudnienia w obiektach związanych z handlem i usługami, a wiele z tych osób związanych z handlem i usługami osiedla się na terenie miasta i gminy.

Szansą na zatrzymanie migracji jest rozwój jednostki wojskowej, inwestycje uzdrowiskowe oraz nowe obiekty sanatoryjne i hotelowe.

Gmina stanowi dużą atrakcję jako miejsce do zamieszkania co zawdzięcza swojemu położeniu a mianowicie licznym formom przyrodniczym typu parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, bogactwie jezior i lasów. Dodatkowo, okresowe zapotrzebowanie na pracowników zgłasza lokalna branża turystyczna.

4. Przyczyny wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej w granicach określonych w planie ogólnym

Na terenie gminy Gołdap wyznaczono obszar zabudowy śródmiejskiej. Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 14 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, zabudowa śródmiejska to „zgrupowanie intensywnej zabudowy na obszarze śródmieścia, określonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

Obszar uzupełnienia zabudowy (dalej: OUZ) na terenie gminy został wyznaczony w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. Gmina podjęła decyzję o wyznaczeniu OUZ w oparciu o narzędzia GIS (w tym oprogramowanie udostępnione przez MRiT) oraz dostosowanie wyznaczonego obszaru do granic działek ewidencyjnych. Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć sytuacji, w których wyznaczane obszary będą trudne do zagospodarowania w przyszłości lub pozostaną w sprzeczności z przyjętą polityką przestrzenną. Ponadto takie rozwiązanie wpłynie na uporządkowanie procesu planowania przestrzennego w gminie Gołdap. W przypadku pojedynczych działek, które w wyniku mechanicznego procesu wyznaczania OUZ znalazły się w nim, uznaje się za zasadne aby tam pozostały.

W celu wyznaczenia granic obszarów uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy i wyodrębnienia odpowiednich budynków do analizy, posłużono się Klasyfikacją Środków Trwałych oraz budynkami z baz EGİB, BDOT500 i BDOT10k.

Z przedmiotowej bazy uwzględniono budynki według klasyfikacji środków trwałych o symbolu:

- 101 – budynki przemysłowe,
- 103 – budynki handlowo – usługowe,
- 105 – budynki biurowe,
- 106 – budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej,
- 107 – budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe,
- 109 – pozostałe budynki niemieszkalne,

- 110 – budynki mieszkalne.

Łączna powierzchnia obszaru uzupełnień zabudowy w ramach istniejącej zabudowy wyznaczona bez weryfikacji terenowej i dopuszczalnego rozszerzenia, tj. łączna powierzchnia obszarów uzupełnienia wyznaczonych w sposób, o którym mowa w §1 ust. 1 (pkt 1-5) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczanie granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy wynosi ok. 448,49 ha. Dopuszczalne jest rozszerzenie obszaru o dodatkowe 127,439 ha – zgodnie z rozporządzeniem.

5. Przyczyny ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym

Gminne standardy urbanistyczne obejmują gminny katalog stref planistycznych oraz mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej. Plan ogólny gminy nie ustala standardów dostępności infrastruktury społecznej w związku z czym odstępuje się od wskazania przyczyn ich ustalenia.

W przypadku standardów urbanistycznych znajdujących się obligatoryjnie w planie ogólnym przyjmuje się katalog stref planistycznych zgodny z tym w części rysunkowej. Wskazuje się także odpowiednio wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy (strefy o symbolach SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR) oraz wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (strefy o symbolach SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR, SI, SN, SC). Przyczyną wyznaczenia wspomnianych stref, będących standardami urbanistycznymi, jest art. 13e ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W przypadku stref o innych wskaźnikach lub profilu dodatkowym innym niż te zawarte w tabeli wzorcowej należy mieć na uwadze, że wynika to z polityki gminy (w tym obowiązujących planów miejscowych), uwarunkowań terenowych lub bezpośrednio z wniosków właścicieli gruntów. Wskaźniki te zawarte są w atrybutach pliku gml, stanowiącego plan ogólny.

Tab. 23 Tablica wzorcowa z charakterystyką stref planistycznych

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy ²⁾	dodatkowy ²⁾	
1	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
2	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
3	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
4	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
5	SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód 30	30
6	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
7	SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
8	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20

9	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	50
10	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
11	SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód –	-
12	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-
13	SK	strefa komunikacyjna ⁴⁾	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni u rządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	-

Źródło: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów

Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego, również w oparciu o wykształcony układ sieci drogowej i infrastrukturalnej. Określone gminne standardy urbanistyczne umożliwią m.in. ochronę jakości krajobrazu w tym przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji krajobrazu z zachowaniem zwartego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia. Polityka przestrzenna to działania skumulowane,

posiadające zarówno podłoże legislacyjne jak i badające potrzeby inwestycyjne mieszkańców i lokalnych społeczności. W nawiązaniu do powyższego warto zauważyć, że wnioski złożone w trakcie procedury posłużyły do szerszego ustalenia polityki przestrzennej w najbliższych latach – mieszkańcy zgłosili odpowiednie zapotrzebowanie i w miarę możliwości zostało ono zawarte w ustaleniach planu ogólnego.

W zakresie POG oraz w zgodności z obliczeniami przedstawionymi w poprzedniej części wyznaczono:

- strefy SW i SJ jednocześnie w ramach istniejących funkcji i zabudowy, określonych również w planach miejscowych jak i na obszarach w pobliżu istniejącej zabudowy (uzupełnione enklawy), poza ustalonymi obszarami zabudowy mieszkaniowej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach obszarów uzupełnienia zabudowy;

- strefy SZ – uwzględniono zabudowę istniejącą, a w ramach zgłoszonych wniosków oraz informacjach gminnych o prowadzonej działalności rolniczej wyznaczono wymagane strefy. W przypadku wniosków o rozwój gospodarstw strefy te zostały wyznaczone w oparciu o rozszerzenie obszarów uzupełnienia zabudowy oraz nie zawsze na ich terenie obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

- strefy SU - wyznaczono na obszarach istniejącej zabudowy usługowej, a także na nowych obszarach w celu zapewnienia wielofunkcyjnego rozwoju poszczególnych miejscowości lub jako uzupełnienie istniejących funkcji. W tym przypadku posiłkowano się również potrzebami zawartymi we wnioskach. Do wyznaczenia tej strefy nie jest wymagane bilansowanie oparte o chłonność;

- strefy SP - zostały wyznaczone na obszarach istniejącej zabudowy produkcyjnej oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Strefy te rezerwują obszary mogące potencjalnie stać się podwaliną do rozwoju gospodarczego regionu. Do wyznaczenia tej strefy nie jest wymagane bilansowanie oparte o chłonność;

- strefy SR - zostały wyznaczone na terenach istniejącej produkcji w gospodarstwach rolnych oraz terenach wynikających z uwzględnienia wniosków złożonych w procedurze planistycznej. Tereny przeznaczone pod strefy produkcji rolniczej mają za zadanie umożliwić rozwój istniejących gospodarstw rolnych i działalności rolniczej. Do wyznaczenia tej strefy nie jest wymagane bilansowanie oparte o chłonność;

- strefy SI - zostały wskazane na obszarach istniejących terenów infrastruktury technicznej oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Należy wskazać, że każda z wyznaczonych stref posiada w swoim profilu możliwość realizacji infrastruktury o pow. nie większej niż 5000 m² oraz telekomunikacyjnej bez konieczności wydzielania odrębnych stref SI;

- strefy SN – zostały wyznaczone w oparciu o istniejące użytkowanie lub wnioski mieszkańców. W ramach powyższego utrzymano również możliwość realizacji i rozwoju obszarów turystycznych będących wizytówką gminy. Strefy te znalazły też swoje miejsce w tkance miasta jako sposób na zachowanie skwerów i parków;

- w zależności od uwarunkowań – strefy: SK, SC, SG, SO – wynika to z ukształtowanego już sposobu użytkowania terenu, obowiązujących aktów planistycznych, wniosków mieszkańców oraz w przypadku strefy SO – jej funkcji ochronnej przed nadmierną ekspansją zabudowy.

Tab. 24 Zestawienie stref planistycznych wyznaczonych w planie ogólnym gminy Gołdap

Lp.	oznaczenie	nazwa	profil podstawowy	profil dodatkowy	maksymalna nadziemna intensywność zabudowy	maksymalny udział powierzchni zabudowy	maksymalna wysokość zabudowy	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
1	1SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.8	30	14	30
2	2SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
3	3SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
4	4SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
5	5SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
6	6SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
7	7SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
8	8SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
9	9SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30
10	10SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód				30

130

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

506	1SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	1.4	60	12	
507	2SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej					
508	3SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej					
509	4SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej					
510	5SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej					
511	6SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej					
512	7SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód				
513	1SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.4	10	6	50
514	2SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.8	30	10	50
515	3SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.8	30	10	50
516	4SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.8	30	10	50
517	5SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.8	30	10	50

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

164

[illegible]

[illegible]

167

168

[illegible]

170

171

172

[illegible]

174

175

176

177

178

179

180

teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej

182

183

184

teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni
geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren
biogazowni, teren zieleni urządzonej

teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni
geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren
biogazowni, teren zieleni urządzonej

187

teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni
geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren
biogazowni, teren zieleni urządzonej

189

190

[illegible]

192

193

194

195

196

[illegible]

198

199

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

212

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

253

[illegible]

2541	424SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2542	425SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2543	426SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2544	427SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2545	428SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2546	429SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2547	430SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2548	431SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30
2549	432SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0.9	50	12	30

Źródło: Opracowanie własne

6. Podsumowanie

Plan ogólny gminy stanowi akt prawa miejscowego. Sporządzono go zgodnie z wytycznymi ministerialnymi oraz w zgodności z uwarunkowaniami występującymi na terenie gminy Gołdap. Wykształcony układ osadniczy w większości delimituje rozmieszczenie stref inwestycyjnych. Dotyczy to także stref wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych, takich jak np. strefy zagrożenia powodziowego, granice form ochrony przyrody i innych.

Przyjęte zapisy i ustalenia planu ogólnego gminy Gołdap mają za zadanie wprowadzić lub utrzymać przede wszystkim:

- Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze opracowania;

- Odpowiedni do danego przeznaczenia terenu klimat akustyczny i poziom pól elektromagnetycznych;
- Odpowiednie odległości nowoprojektowanej zabudowy od przewodów elektroenergetycznych wysokiego i najwyższego napięcia;
- Odpowiednie odległości nowej zabudowy mieszkaniowej od terenów kolejowych i wojskowych, ze względu na potencjalne drgania, zwiększony poziom hałasu i zanieczyszczenie powietrza;
- Odpowiednie odległości od elektrowni wiatrowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- Ochronę zasobów przyrodniczych gminy, w szczególności terenów objętych formami ochrony przyrody (uwzględniając zapisy ich planów zadań ochronnych jeśli takie posiadają);
- Uwzględnienie stref ochronnych ujęć wód podziemnych i związanych z tym ograniczeń;
- Ochronę terenu uzdrowiska i zachowanie jego stref ochronnych;
- Zrównoważony rozwój budownictwa mieszkaniowego/zagrodowego i wprowadzenie nowych terenów budowlanych sprzyjający powstawaniu zwartych jednostek osadniczych i przeciwdziałając rozlewaniu się zabudowy;
- Lokalizację potencjalnych inwestycji gospodarczych na terenach produkcyjnych i terenach usług;
- Potrzebę uwzględnienia zarówno ochrony przyrody jak i potrzeb społecznych i gospodarczych.

7. Spis rycin

Ryc. 1 Gmina Gołdap na tle województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu gołdapskiego	9
Ryc. 2 Obręby ewidencyjne na terenie gminy Gołdap	9
Ryc. 3 Obszary Natura 2000 na terenie gminy Gołdap.....	20
Ryc. 4 Obszary rezerwatów na terenie gminy Gołdap.....	23
Ryc. 5 Parki krajobrazowe na terenie gminy Gołdap.....	25
Ryc. 6 Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Gołdap.....	28
Ryc. 7 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gminy Gołdap.....	30
Ryc. 8 Pomniki przyrody na terenie gminy Gołdap	33
Ryc. 9 Korytarze ekologiczne na terenie gminy Gołdap	34
Ryc. 10 Ryzyko możliwości wystąpienia powodzi w granicach gminy Gołdap	36
Ryc. 11 Grunty zmeliorowane oraz urządzenia wodne na terenie gminy.....	38
Ryc. 12 Lokalizacja osuwiska i terenów zagrożonych ruchami masowymi w gminie Gołdap	39
Ryc. 13 Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Gołdap.....	39
Ryc. 14 Tereny górnicze na terenie gminy Gołdap	42
Ryc. 15 Obszary górnicze na terenie gminy Gołdap	42
Ryc. 16 Złoża bilansowe i wybilansowane na terenie gminy Gołdap.....	45
Ryc. 17 Granice stref ochronnych uzdrowiska Gołdap	47
Ryc. 18 Zabytki nieruchome i stanowiska archeologiczne ujęte w rejestrze zabytków.....	52
Ryc. 19 Lokalizacja zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków	70
Ryc. 20 Obszar gminy Gołdap przeznaczony do rewitalizacji	77
Ryc. 21 Grunty rolne na terenie gminy Gołdap	79
Ryc. 22 Nadleśnictwa zlokalizowane na terenie gminy Gołdap	81
Ryc. 23 Lasy na terenie gminy Gołdap	81
Ryc. 24 Lasy ochronne na terenie gminy Gołdap.....	83
Ryc. 25 Rozmieszczenie obiektów infrastruktury społecznej w gminie wraz ze strefą dostępności do szkół podstawowych	85
Ryc. 26 Schemat sieci drogowej na terenie miasta Gołdap	87
Ryc. 27 Schemat sieci drogowej na terenie powiatu gołdapskiego.....	88
Ryc. 28 Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Gołdap.....	90
Ryc. 29 Sieć wodociągowa na terenie gminy Gołdap	92
Ryc. 30 Sieć gazowa na terenie gminy Gołdap	93
Ryc. 31 Lokalizacja wiatraków i stref wyłączonych z zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy Gołdap.....	95

Ryc. 32 Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy Gołdap	96
Ryc. 33 Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy Gołdap	97
Ryc. 34 Sieć ciepłownicza na terenie gminy Gołdap.....	101
Ryc. 35 Gmina Gołdap w Audycie Krajobrazowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego...	103
Ryc. 36 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Gołdap.....	123

8. Spis tabel

Tab. 1 Cele strategiczne i opisowe zawarte w strategii rozwoju gminy Gołdap.....	11
Tab. 2 Cele rozwoju OSI Miasta CITTASLOW	13
Tab. 3 Cele rozwoju OSI EGO.....	14
Tab. 4 Cele ochrony przyrody Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej.....	24
Tab. 5 Pomniki przyrody na terenie gminy Gołdap.....	31
Tab. 6 Obszary górnicze o statusie aktualne na terenie gminy Gołdap.....	41
Tab. 7 Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Gołdap.....	43
Tab. 8 Zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	52
Tab. 9 Zabytki archeologiczne Gminnej Ewidencji Zabytków	60
Tab. 10 Zestawienie terenów zamkniętych kolejowych na terenie gminy Gołdap	71
Tab. 11 Zestawienie terenów zamkniętych wojskowych na terenie gminy Gołdap	71
Tab. 12 Kierunki rekultywacji dla obszarów złóż na terenie gminy Gołdap.....	76
Tab. 13 Dane dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Gołdap.....	88
Tab. 14 Korzystający z sieci kanalizacyjnej w latach 2014-2023	89
Tab. 15 Dane dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Gołdap	91
Tab. 16 Korzystający z sieci wodociągowej w latach 2014-2023.....	91
Tab. 17 Wykaz kotłowni na terenie gminy Gołdap	98
Tab. 18 Zestawienie krajobrazów gminy Gołdap na podstawie Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.....	104
Tab. 19 Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Gołdap	112
Tab. 20 Chłonność luk w zabudowie na terenie gminy Gołdap	120
Tab. 21 Zestawienie danych dla obszaru gminy Gołdap.....	121
Tab. 22 Chłonność terenów niezabudowanych wyznaczonych na podstawie strategii rozwoju gminy.....	122
Tab. 23 Tablica wzorcowa z charakterystyką stref planistycznych.....	126
Tab. 24 Zestawienie stref planistycznych wyznaczonych w planie ogólnym gminy Gołdap	129

9. Spis załączników

Załącznik nr 1 Informacje o składzie zespołu autorskiego	261
Załącznik nr 2 Plan Ogólny Gminy Gołdap.....	262
Załącznik nr 3 Mapa uwarunkowań przyrodniczych.....	263
Załącznik nr 4 Część graficzna uzasadnienia.....	264